Siromaštvo u BiH 2011 – Trendovi i dostignuća

i

Indikatori adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera za socijalnu zaštitu u BiH 2011.

Sarajevo, jun 2013.

APD	Anketa o potrošnji domaćinstava
APG	Average Poverty Gap – Prosječni jaz siromaštva
BHAS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
BD	Brčko distrikt Bosne i Hercegovine
BDP	Bruto domaći proizvod
COICOP	Classification of individual consumption by purpose – Klasifikacija pojedinačne potrošnje po proizvodu
DFID UK	Department for International Development – Ured za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FPL	Food Poverty Line – Linija siromaštva na osnovu minimalne potrebne kalorične vrijednosti ishrane
FZS	Federalni zavod za statistiku
GE	Generalizirana entropija
GPL	General Poverty Line – Generalna linija siromaštva
HC	Head-count – Broj siromašnih
HCI	Head-count Index – Indeks broja siromašnih
ISTAT	Nacionalni institut za statistiku Italije
kcal	Kilokalorija
KM	Konvertibilna marka
LSMS	Living Standards Measurement Survey – Anketa mjerenja životnog standarda
MND	Domaćinstvo u kojemu je nosilac muškarac
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj
PAPD	Proširena anketa o potrošnji domaćinstava
PCP	Per capita potrošnja – potrošnja po glavi stanovnika
PG	Poverty Gap – Jaz siromaštva
PJU	Primarna jedinica uzorkovanja
PK	Popisni krug
PPP	Paritet kupovne moći
RS	Republika Srpska
RZSRS	Republički zavod za statistiku Republike Srpske
SB	Svjetska banka
SPG	Squared Poverty Gap – Kvadrat jaza siromaštva
TPG	Total Povetry Gap – Ukupni jaz siromaštva
UK	Ujedinjeno Kraljevstvo
USD	Američki dolar
ŽND	Domaćinstvo u kome je nosilac žena

Sadržaj

Uvod 5

I Siromaštvo u BiH 2011 – Trendovi i dostignuća 6

1.1 Mjerenje siromaštva u BiH 6

1.2 Metodološki pristup korišten pri izradi izvještaja 6

2. Koncept siromaštva 6

2.1 Linije siromaštva 6

2.2 Koncept relativnog siromaštva 7

2.3 Koncept apsolutnog siromaštva 8
2.4.2 Konstruisanje agregata potrošnje i relativnih linija siromaštva u BiH 11

2.3 Indikatori siromaštva i nejednakosti 12

3. Siromaštvo u BiH 14

3.1 Relativno siromaštvo u BiH 2011 15
3.1.1 Relativna linija siromaštva na nivou BiH (RL 1) 15
3.1.2 Profil relativnog siromaštva 2011 16

3.2 Apsolutno siromaštvo u BiH 2011 bazirano na pristupu Svjetske banke iz 2009 18
3.2.1 Apsolutna linija siromaštva za BiH (AL1) 18
3.2.2 Apsolutno siromaštvo u BiH 2011. bazirano na ažuriranoj apsolutnoj liniji siromaštva za BiH od 238,11 KM pc na mjesečnom nivou u cijenama iz 2007. (AL2) 18
3.2.3 Profil apsolutnog siromaštva 2011. u BiH 19
3.2.4 Nejednakost u BiH 24

4. Siromaštvo u FBiH 25

4.1 Relativno siromaštvo u FBiH 2011 25
4.1.1 Relativna linija siromaštva na nivou FBiH 2011. (RL2) 25
4.1.2 Profil relativnog siromaštva 2011 25

4.2 Apsolutno siromaštvo u FBiH 2011. 28
4.2.1 Apsolutna linija siromaštva na nivou FBiH 2011. (AL3) 28
4.2.2 Profil apsolutnog siromaštva u 2011. u FBiH 28
4.2.3 Nejednakost u FBiH 31

5. Siromaštvo u RS 33

5.1 Relativno siromaštvo u RS 2011 34
5.1.1 Konstruisanje agregata potrošnje i relativne linije siromaštva 34
5.1.2 Profil relativnog siromaštva u RS u 2011. godini 34

5.2 Apsolutno siromaštvo u RS u 2011 godini 37
5.2.1 Konstruisanje agregata potrošnje i apsolutne linije siromaštva 37
5.2.2 Profil apsolutnog siromaštva u RS 2011 godini 37
5.2.3 Nejednakost u RS 42

6. Modeli potrošnje 44

7. Zaključci 47

8. Bibliografija 49

Aneks I – Definicije 50

Aneks II – Statističke tabele 54

Aneks III - Ažurirane tabele apsolutnog siromaštva 2011. bazirane na pristupu Svjetske banke iz 2009. 95

II Indikatori adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera za socijalnu zaštitu u BiH u 2011. 98

Tabela AA.1: Demografija populacije 99

Tabela AA.2: Iznosi prosječnih transfera, per capita- Sva domaćinstva 100

Tabela AA.3: Vrijednost prosječnog transfera, per capita, uključena samo domaćinstva koja su primila transfere – Direktni i indirektni korisnici 101

Tabela AA.4: Pokrivenost – Direktni i indirektni korisnici 102

Tabela AA.5: Pokrivenost u RS – Direktni i indirektni korisnici 103

Tabela AA.6: Pokrivenost u FBiH – Direktni i indirektni korisnici 104

Tabela AA.7: Distribucija korisnika – Direktni i indirektni korisnici 105

Tabela AA.8: Distribucija korisnika u RS – Direktni i indirektni korisnici 106

Tabela AA.9: Distribucija korisnika u FBiH – Direktni i indirektni korisnici 107

Tabela AA.10: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) 108

Tabela AA.11: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u RS 109

Tabela AA.12: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u FBiH 110

Tabela AA.13: Izdašnost transfera – Direktni i indirektni korisnici 111

Tabela AA.14: Nepokrivenost i odliv – Direktni i indirektni korisnici 112

Tabela AA.15: Uticaj programa na indikatore siromaštva i nejednakosti – Simulacija odsutnosti programa 113

Tabela AA.16: Coady - Grosh - Coddinott (CGH) indikator – Direktni i indirektni korisnici 114

Tabela AA.17: Coady - Grosh - Coddinott (CGH) indikator – Veličina beneficija 115

Tabela AA.18: Dupliciranje transfera u svakoj populacionoj grupi (%) 116

Tabela AA.19: Preklapanje socijalnih programa 117

Tabela AA.20: Preklapanje socijalnih programa prema kvintilu potrošnje (%) 118

Tabela AA.21: Coverage – direktni i indirektni korisnici 119

Tabela AA.22: Distribucija korisnika (Bazirano na potrošnji prije transfera) – Direktni i indirektni korisnici 120

Tabela AA.23/24: Distribucija naknada (preciznost ciljanja) (Bazirano na potrošnji prije transfera) ... 121

Aneks IV: Modul 11 upitnika za PAPD 2011 122

Uvod

Proširena anketa o potrošnji domaćinstava za 2011. godinu (PAPD) za Bosnu i Hercegovinu (BiH) implementirana je u partnerstvu Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (BHAS), Federalnog zavoda za statistiku (FZS) i Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske (RZSRS). Anketu je finansijski podržala Vlada Velike Britanije i Ured za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID UK) i Vlada Italije i Direzione Generale per la Cooperazione allo Sviluppo Ministarstva vanjskih poslova Italije. Tehničku podršku na projektu pružio je Nacionalni institut za statistiku Italije (ISTAT) kroz twinning projekt sa Statistikom Danske (Statistics Danmark).

Izvještaj je pripremljen u okviru projekta „Razvoj, testiranje i vođenje implementacije nove(ih) metodologije(a) za ciljanje budžetskih novčanih naknada u Bosni i Hercegovini“, koji podržavaju Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH (Jedinica za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja – PIU SESER) i Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS (Jedinica za koordinaciju projekata – PCU), a implementiraju Inicijativa za bolju i humaniju inkluziju (IBHI) i Maastricht Graduate School of Governance (MGSoG).

Ovaj izvještaj daje procjenu modela potrošnje u svakom od dva entiteta BiH koristeći mikropodatke na nivou domaćinstava koji su prikupljeni u okviru Proširene ankete o potrošnji domaćinstava za 2011.(PAPD 2011), provodi analizu siromaštva i daje procjenu osnovnih indikatora uspješnosti cjelokupne socijalne zaštite, kao i pojedinačnih programa, kao na primjer preciznost ciljanja, visina davanja i pokrivanje osnovnih nedoprinosnih naknada u postojećoj metodi ciljanja. Dubina i nivo detaljnosti analize odgovaraju podacima iz APD 2007 iz Bilješke o politici Svjetske banke, koja služi kao polazna tačka za ovaj projekt, i u skladu je sa zahtjevima za izvještavanje za drugi izvještaj koji treba da pokrije procjenu modela potrošnje, analizu siromaštva i procjenu osnovnih indikatora, uz dubinu i nivo detaljnosti koji odgovaraju analizi podataka APD 2007 u Bilješci o politici Svjetske banke.

Izvještaj je podijeljen u dva dijela: prvi je „Siromaštvo u BiH– Trendovi i dostignuća“, a drugi „Indikatori adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera za socijalnu zaštitu u BiH u 2011.“

Prvi dio izvještaja opisuje niz mjera i indikatora siromaštva u BiH, koristeći podatke iz PAPD 2011. god. i predstavlja preliminarni profil siromaštva na nivou države i oba entiteta (Federacije BiH i Republike Srpske). Svi prezentirani rezultati usko su povezani sa izvještajem o Konačnim rezultatima PAPD-a za 2011. godinu publikovanim od strane statističkih institucija u Bosni i Hercegovini.

Drugi dio izvještaja daje pregled indikatora adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera za socijalnu zaštitu u BiH u 2011. godini. **Detaljna analiza adekvatnosti ciljanja na osnovu ovdje predstavljenih indikatora (indikatora uspješnosti cjelokupne socijalne zaštite, kao i pojedinačnih programa, kao na primjer preciznost ciljanja, izdašnost i pokrivanje, osnovnih nedoprinosnih naknada u postojećoj metodi ciljanja, uticaj na siromaštvo i imovinski cenzus koji uzima u obzir mjerljive prihode i određenu imovinu (VMT))[1] bit će urađena u Trećem izvještaju „Budžetske novčane naknade za socijalnu zaštitu u BiH – Šta funkcioniše, a šta ne“, kao i u dodatku tom izvještaju „Ciljanje isplata budžetskih gotovinskih naknada – Teorija i iskustva iz odabranih zemalja“ koji sadrži poređenje stanja u BiH, sa zemljama u regiji i zemljama regije Evrope i Centralne Azije (ECA).**

Zahvaljujemo se Boryani Gotchevoj (Viši stručnjak za socijalnu zaštitu i Viši službenik za socijalni sektor za regiju Evrope i Centralne Azije) i Caterini Ruggeri Laderchi (Višoj ekonomistici za regiju Evrope i Centralne Azije) iz Svjetske banke, za podršku pri izradi ovog izvještaja. Posebno se zahvaljujemo Martinu Cumpa Castru, konsultantu za siromaštvo Svjetske banke, za učešće u pripremi izvještaja te kontrolu konzistentnosti metodologije u računanju linija siromaštva.

[1] Detaljan sažetak finansiranja, učinkovitosti ciljanja, pokrivenosti i veličini nedoprinosnih novčanih naknada u Bosni i Hercegovini je dat u bilješci o politici koju je objavila Svjetska banka – *Bilješka o politici Socijalna davanja u Bosni i Hercegovini: Kreiranje održivog sistema socijalne zaštite zasnovanog na stvarnim potrebama* (april 2009). Ova analiza predstavlja analitički temelj aktivnosti određenih u ovom Projektnom zadatku.

I Siromaštvo u BiH 2011 – Trendovi i dostignuća

1.1 Mjerenje siromaštva u BiH

Mjerenje siromaštva u BiH počinje 2001. godine provođenjem ankete o mjerenju životnog standarda. Ova anketa je provedena i u 2004. godini. Anketa o potrošnji domaćinstava je prvi put provedena 2004. godine, ponovljena je 2007. godine, a kao Proširena anketa o potrošnji domaćinstva provedena je 2011.[2]

1.2 Metodološki pristup korišten pri izradi izvještaja

Metodološki pristup korišten pri izradi ovog izvještaja ima za cilj da prikaže promjene u nivou siromaštva u BIH, FBiH i RS u periodu 2007-2011.a da pri tome zadrži i na jednom mjestu prikaže sve različite pristupe mjerenja siromaštva koji su se od 2007 godine pojavili u BiH i Entitetima.

Izvještaj obuhvata 7 linija siromaštva (4 apsolutne i 3 relativne) i za svaku liniju daje odgovarajući profil siromaštva. Budući da se, gdje je to bilo moguće, porede objavljeni podaci iz 2007. sa podacima iz 2011. godine prioritet je dat već objavljenim podacima i njihovim odgovarajućim formatima tabela i metodologiji gdje god je to bilo moguće. Takođe je vođeno računa gdje je to bilo moguće da se obezbijedi bar minimalna vizuelna uporedivost različitih profila siromaštva.

Dakle, uporedivosti podataka je data prednost nad korištenjem najboljeg metodološkog pristupa analizi siromaštva. Tako se npr. kod izbora ponderacionih faktora vodilo računa da se koriste isti ponderacioni faktori koji su korišteni u 2007. godini.

Visine relativnih linije siromaštva u KM su izražene u nominalnim cijenama iz 2011. godine.

Visine apsolutnih linija siromaštva u KM su izražene u cijenama iz 2007. godine na način da su cijene 479 proizvoda korigovane za inflaciju za period 2007-2011. na entiteskom nivou. Ovom metodologijom cijene iz 2011. godine su prilagođene za inflaciju.

2. Koncept siromaštva

2.1 Linije siromaštva

Analiza siromaštva pomaže da se pažnja vlade i civilnog društva usmjeri na siromašne i uslove u kojima žive. U praksi ne postoji jedinstvena mjera za utvrđivanje linije siromaštva već se koristi više različitih koncepata i indikatora, što u stvari reflektuje dvije osnovne uloge koje treba da ima linija siromaštva. Prva uloga linije siromaštva je da se utvrdi koji su to životni uslovi koji, kada se ostvare, čine da se osoba više ne smatra “siromašnom”. Druga uloga definisane linije siromaštva je da se omoguće različita poređenja: poređenja linije

[2] Anketa o potrošnji domaćinstava je u 2011. godini proširena za dva ad hoc modula o socijalnoj koheziji (Modul 1: Socijalna uključenost, migracije i doznake i Modul 2: Zdravstveno stanje i usluge)

siromaštva porodica različitih veličina i demografske strukture, porodica koje žive na različitim mjestima, poređenja u vremenu koja nam govore koliki su izdaci potrebni u različitim okolnostima da bi se zadovoljile osnovne potrebe i izbjeglo siromaštvo.

Da bi jedan indikator siromaštva bio kredibilan i pouzdan, potrebno je da ispunjava obje uloge linije siromaštva ili da je bar dio seta indikatora koji daju potpunu sliku stanja siromaštva u jednom društvu. Ekonomisti su posvetili malo pažnje prvoj ulozi linije siromaštva. I dok je mnogo truda uloženo da se razumije kako podaci o distribuciji blagostanja treba da budu agregirani u jedinstvenu mjeru datu u vidu linije siromaštva, veoma malo pažnje je poklonjeno načinu definisanja linije siromaštva. Iako je druga uloga linije siromaštva dosta proučavana, naučene lekcije najčešće su ostajale nepoznate praktičarima koji su se bavili mjerenjem siromaštva na terenu. Iskustvo pokazuje da odluke koje donosimo u procesu definisanja linije siromaštva značajno utiču na krajnje rezultate koje dobijamo. To naravno utiče na mjere politike koje se na osnovu toga definišu i kasnije primjenjuju.

Apsolutna linija siromaštva, kao što joj i ime govori, ne mjeri siromaštvo u odnosu na druge nivoe blagostanja već umjesto toga nastoji da definiše vrijednost potrošnje koja je potrebna bilo kojoj osobi bez obzira na vrijeme i mjesto. Najčešće korišćena apsolutna linija siromaštva je ona koja se zasniva na potrošnji hrane. Nutricionisti su postavili minimum prehrambenih zahtjeva uzimajući u obzir godine, pol i nivo napora pojedinca. Koristeći prihvaćene minimalne zahtjeve, trošak apsolutne linije siromaštva hrane se definiše kao novčana vrijednost koja je neophodna da se ispune minimalne norme.

Bez obzira na apsolutne potrebe, ljudi mogu sebe smatrati siromašnim kada im je životni standard znatno ispod standarda ostalih u njihovoj državi. Ovaj oblik siromaštva se izražava ***relativnom linijom siromaštva***, koja definiše siromaštvo u poređenju sa ”tipičnim” nacionalnim standardom života. Relativna linija siromaštva ima jedan veliki nedostatak: na osnovu nje nije moguće pratiti promjene tokom vremena; relativne ocjene siromaštva tokom vremena unose zabunu prilikom ocjene promjena nejednakosti i promjena siromaštva. Takođe, ukoliko u datoj zemlji postoji značajan dio populacije koji živi ispod linije siromaštva, relativna linija siromaštva ovo neće u potpunosti obuhvatiti. U cjelini gledano, apsolutna i relativna linija siromaštva služe u različite svrhe. U mjeri u kojoj se siromaštvo posmatra kao nedostatak osnovnih artikala, čiji nedostatak treba da bude smanjen i progres koji se u tome pravi da bude predmet monitoringa tokom vremena, potrebno je koristiti apsolutnu liniju siromaštva. Ovo je zasigurno slučaj u svim zemljama u tranziciji, pa i u BiH. Ipak, kako BiH ima namjeru da se priključi Evropskoj uniji, ima smisla objavljivati relativne pokazatelje siromaštva, kao dodatak apsolutnim, kako bi se omogućila uporedivost sa izvještajima EU zemalja i zemalja kandidata.

Dakle, apsolutna linija siromaštva predstavlja fiksnu vrijednost u vremenu i prostoru, dok se relativna linija siromaštva povećava kako rastu prosječni troškovi. Ukoliko je osnovni cilj računanja linije siromaštva kreiranje politika koje za cilj imaju smanjenje i eliminisanje siromaštva, preporučuje se upotreba apsolutne linije. Ona garantuje konzistentnost poređenja u smislu da će dva pojedinca sa istim nivoom blagostanja biti tretirana na isti način.

2.2 Koncept relativnog siromaštva

Relativno siromaštvo definira se kao nivo izdataka za potrošnju koji je niži od određenog praga, ovisno o ukupnim izdacima potrošnje cijelog stanovništva. Nakon što su sva domaćinstva rangirana prema nivou potrošnje, jedan dio medijane potrošačke vrijednosti ukazat će na proizvoljni prag ispod kojeg se domaćinstva smatraju siromašnim, s obzirom da

njihova potrošnja ne dostiže taj određeni nivo. Stoga se domaćinstva smatraju siromašnim u odnosu na druga ako, na primjer, medijana potrošnje raste zato što samo domaćinstva sa srednjim i visokim prihodom imaju veću potrošnju, onda će i prag siromaštva rasti, a samim tim i broj domaćinstava koja se smatraju siromašnim će biti veći.

2.3 Koncept apsolutnog siromaštva

Apsolutno siromaštvo se definira kao nivo izdataka za potrošnju koji je niži od određenog (minimalnog) praga, ovisno o cijeni određenog potrošačkog paketa. Definira se potrošački paket koji, prema određenom kriteriju, sadrži neophodne proizvode, a zatim se izračunava njegova vrijednost sabiranjem svih vrijednosti koje se dobiju množenjem količina sa cijenama proizvoda iz tog paketa. Ova vrijednost se uzima kao minimalni nivo potrošnje koji domaćinstvo mora zadovoljiti kako bi dostiglo izdatke za potrošnju u skladu sa zadatim kriterijem „dostatnosti“, odnosno sa proizvoljnim pragom ispod kojeg se domaćinstva smatraju siromašnim, s obzirom da njihova potrošnja ne dostiže taj određeni nivo. Kriterij „dostatnosti“, koji ovdje koristimo i koji je u skladu sa prijedlogom Svjetske banke (2003.), odnosi se na minimalnu kalorijsku vrijednost prehrambenog potrošačkog paketa. Ljudima je potrebna hrana da bi preživjeli, tj. potreban je određen broj kalorija, vitamina i proteina kako bi se održao život i očuvala energija potrebna za život, rad i učestvovanje u ljudskoj zajednici. Nutricionisti su izračunali minimalne kalorijske vrijednosti koje pojedinci trebaju unositi u skladu sa svojim uzrastom, spolom i nivoom utrošenog napora. Kada je definirana tabela sa minimalnim kalorijskim potrebama, mogu se izračunati odgovarajuće količine i njihova cijena koristeći određenu tržišnu cijenu za svaki proizvod. U praksi, kao što ćemo vidjeti u daljem tekstu, ovaj proces mora biti prilagođen svakoj pojedinačnoj zemlji, te stvarnim prehrambenim navikama pojedinca i uslovima u kojima pojedinac živi. Novčana vrijednost minimalnog prehrambenog potrošačkog paketa ukazat će na minimalni nivo prehrambene potrošnje ispod kojeg se domaćinstva smatraju siromašnim (prehrambeno siromašnim ili ekstremno siromašnim). Ukupni nivo potrošnje koji odgovara određenom udjelu prehrambene potrošnje zatim definira sveukupan prag siromaštva (tzv. generalnu liniju siromaštva) ispod kojeg se domaćinstva smatraju siromašnim.

2.4. Konstruisanje linija siromaštva u BiH

Procjene siromaštva, zasnovane na relativnoj i apsolutnoj liniji siromaštva, oslanjaju se na podatke Ankete o potrošnji domaćinstava iz 2007. godine i podatke iz Proširene ankete o potrošnji domaćinstava iz 2011. godine. Prikupljeni podaci omogućuju da se ocijeni nivo siromaštva u Bosni i Hercegovini i entitetima, sastav siromašnih i ugroženost pojedinih kategorija stanovništva.

Svaka APD klasificira izdatke za potrošnju prema COICOP klasifikaciji na 12 kategorija: (1) *hrana i bezalkoholna pića*; (2) *alkoholna pića i duhanski proizvodi*; (3) *odjeća i obuća*; (4) *stambeni smještaj i komunalije*; (5) *namještaj i kućanski aparati*; (6) *zdravstvena zaštita*; (7) *prevoz*; (8) *komunikacije*; (9) *rekreacija/slobodno vrijeme i kultura*; (10) *obrazovanje*; (11) *restorani i hoteli*; (12) *ostali proizvodi i usluge.* Iako je COICOP klasifikacija statistički standard za izradu indeksa potrošačkih cijena, klasifikacija Svjetske banke na šest grupa odgovara određenom ekonomskom kriteriju. Za naše potrebe najvažnija je razlika između potrošnje hrane i pića i ostale neprehrambene potrošnje. Stoga smo podijelili grupu (2) na dvije potkategorije: *piće* i *duhan*, a grupu (11) na *obroci izvan domaćinstva* i *hotelske i smještajne usluge.*

APD, kao i LSMS, prikuplja podatke o izdacima za hranu i piće, kao i o potrošnji iz vlastite proizvodnje hrane i pića. Kada su u pitanju podaci o potrošnji vezanoj za obroke izvan domaćinstva, APD ne prikuplja podatke o pojedinačnim prehrambenim proizvodima (bilježe se samo agregirani izdaci domaćinstva za obroke izvan kuće). Svi podaci zabilježeni su u

dnevnik koji prati cijeli dvosedmični period ankete, te klasificirani prema proizvodu, i sa izraženim vrijednostima i količinama. Godišnja potrošnja domaćinstva dobije se množenjem tih iznosa sa 365/14.
Ukupno je zabilježeno 109 izdataka za potrošnju hrane i pića u upitniku i dnevniku APD-a, nakon čega su klasificirani prema COICOP klasifikaciji. Izdaci za hranu i piće klasificirani su u osam grupa: A) *Hljeb i žitarice*; B) *Šećer, konditorski i drugi prehrambeni proizvodi;* C) *Meso*; D) *Riba*; E) *Ulja i masnoće*; F) *Mlijeko, sir i jaja*; G) *Povrće*; H) *Voće*; I) *Sva pića.* Svi ostali proizvodi potrošnje u dnevniku klasificirani su u sljedećih 12 odjeljaka: L) *Obroci izvan domaćinstva*; M) *Duhan*; N) *Galanterija*; O) *Oprema za domaćinstvo*; P) *Lična higijena*; Q) *Knjige i novine*; R) *Telefon i pošta*; S) *Prevoz*; T) *Zdravstvena zaštita*; U) *Razni troškovi*; V) *Igre, lutrija i ulaznice za predstave*; Z) *Održavanje i popravke.*

Za sve proizvode je izračunata godišnja potrošnja za svako domaćinstvo. Prilikom analize apsolutnog siromaštva, u ukupnu potrošnju domaćinstava nisu uračunati izdaci za zdravstvo, dok su u analizi relativnog siromaštva isti bili uračunati. Izdaci po članu domaćinstva (per capita) su jednostavno izračunati dijeljenjem ukupne potrošnje sa brojem članova domaćinstva. Oni su se koristili u analizi apsolutnog siromaštva, dok su se u analizi relativnog siromaštva koristili izdaci prema ekvivalentu odrasle osobe. Stvarna veličina domaćinstava je preračunata u veličinu mjerenu brojem odraslih osoba prema modificiranoj OECD skali ekvivalencije[3].

Relativna linija siromaštva omogućuje poređenje standarda jedne kategorije stanovništva sa drugima u istom društvu, zavisno od njihovih izdataka za potrošnju na posmatranoj teritoriji. Međutim, ovakva granica nije pogodna za praćenje promjene stanja u vremenskom kontinuitetu.

Apsolutna linija siromaštva može se definisati kao potrošnja neophodna za zadovoljenje minimalnih životnih potreba stanovništva, bez obzira na vrijeme i mjesto u kojem živi.

2.4.1 Konstruisanje agregata potrošnje i apsolutnih linija siromaštva u BiH

Kako bi se ustanovila linija siromaštva na osnovu minimalne potrebne kalorične vrijednosti ishrane, utvrđuju se izdaci za potrošnju hrane stanovništva. Zatim se iz tih izdataka kalorijski doprinos svakog potrošenog proizvoda pripisuje ukupnom potrošačkom paketu. Kada se definira minimalni potrebni unos kalorija, potrošene količine svakog proizvoda se pretvaraju u unos kalorija za svaki proizvod. Analiza siromaštva u Bosni i Hercegovini od strane Svjetske banke iz 2003. godine postavlja potreban unos kalorija po pojedincu na 2.100 kcal dnevno. Zatim se izračunava koliko kalorija osigurava potrošački paket i definira proporcija svakog pojedinog proizvoda u paketu, potrebna da bi se dosegao minimum od 2.100 kcal.
Naravno, različita domaćinstva i različite grupe domaćinstava imaju različite izdatke za potrošnju, što rezultira različitim unosom kalorija. Također, identičan ukupni unos kalorija može biti rezultat različitih kombinacija i količina raznih prehrambenih proizvoda. Stoga je važno identificirati referentnu grupu populacije i uzeti izdatke za potrošnju te grupe kao reprezentativni potrošački paket, koji će se koristiti za izračunavanje proporcija unosa kalorija i cjelokupne opskrbe kalorijama. Metodologija Svjetske banke definira potrošački paket sastavljen od 66 prehrambenih proizvoda, te utvrđuje originalni kalorijski udio kao i prilagođeni udio svakog proizvoda reproporcioniranjem ukupnog iznosa na 2.100 kcal.
Od velikog broja potrošačkih paketa koji mogu biti izabrani, od presudnog je značaja utvrditi reprezentativni paket čiji kalorijski udio značajno odgovara izdacima za potrošnju reprezentativnog dijela populacije. Dobrim izborom smatraju se drugi i treći decili populacije (u distribuciji izdataka za potrošnju), „jer nas zanimaju ljudi na donjem kraju lanca

[3] Modificirana OECD skala ekvivalentnosti daje ponder 1,0 nosiocu domaćinstva; 0,5 drugim članovima od 14 godina i više i 0,3 svakom djetetu ispod 14 godina.

distribucije“ (SB, 2003., str. 33). Najsiromašniji decil populacije je isključen jer izdaci za potrošnju ovog dijela stanovništva možda nisu reprezentativni za normalan uzorak, a mogu odražavati i greške u mjerenju. Drugi i treći decil anketirane populacije smatraju se *referentnom grupom*.

Nakon što se konstruira tzv. prehrambena linija siromaštva (PLS), ona će poslužiti za konstrukciju generalne linije siromaštva kako bi se izračunao sveukupan prag siromaštva koji obuhvata, pored prehrambenih, i neprehrambene potrebe stanovništva. Metoda koja se koristi za procjenu koliko se odvaja za neprehrambene potrebe poznata je pod nazivom „metoda gornje granice“ (Ravaillon, 1998). Prema toj metodi, bira se reprezentativna grupa domaćinstva čiji su izdaci za hranu jednaki prehrambenoj liniji siromaštva. Argument za to nalazi se u pretpostavci da granica siromaštva ne može biti viša od ukupne potrošnje onih domaćinstava čija potrošnja za hranu pokriva osnovne prehrambene potrebe. Njihovi izdaci se smatraju reprezentativnim za generalnu proceduru odvajanja ukupnih sredstava koja su minimalno potrebna za život u nekom društvu na njihov prehrambeni i neprehrambeni dio. Generalna linija siromaštva (GLS) se tada računa po formuli:

$$GLS = 100*PLS/p_h$$

gdje je

GLS = generalna linija siromaštva

PLS = prehrambena linija siromaštva

p_h = prosječni procentualni udio hrane u ukupnoj potrošnji referentne grupe

Na ovaj način procijenjena generalna linija siromaštva izračunava se na osnovu ukupne potrošnje po članu domaćinstva regionalno deflacioniranane. Ona kao prehrambenu potrošnju smatra ukupnu potrošnju onih proizvoda hrane i pića od kojih je sačinjena minimalna korpa prehrambenih proizvoda i u obzir uzima samo pondere za potrošnju referentne grupe domaćinstava (drugi i treći decil ukupne potrošnje stanovništva po članu domaćinstva).

U cilju svestranije analize apsolutnog siromaštva, konstruisane su četiri različite linije apsolutnog siromaštva (AL1-AL4) koje se međusobno razlikuju prema teritorijalnom nivou na koji se odnose (država ili entiteti), prema obuhvatu troškova (troškovi zdravstva uključeni ili ne) i njihovoj regionalnoj usklađenosti.

Agregat potrošnje na nivou Bosne i Hercegovine obuhvata svu prehrambenu i neprehrambenu potrošnju domaćinstva isključujući zdravstvene troškove kojoj je dodata imputirana renta. Agregat je potom na osnovu informacija o inflaciji u periodu 2007-2011. na entitetskom nivou sveden na cijene iz 2007. te sveden na potrošnju po članu domaćinstva (per capita potrošnja). Na taj način se dobio prag siromaštva od 205 KM per capita mjesečno (AL1: apsolutna linija 1) . Sve osobe koje troše 205 KM ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

Druga apsolutna linija siromaštva (AL2) se dobije konstrukcijom agregata potrošnje na nivou Bosne i Hercegovine koji također obuhvata svu prehrambenu i neprehrambenu potrošnju domaćinstva isključujući zdravstvene troškove kojoj je dodata imputirana renta. Agregat je

potom na osnovu informacija o inflaciji u periodu 2007-2011. na entitetskom nivou sveden na cijene iz 2007. i usklađen za regionalne razlike u cijenama te sveden na potrošnju po članu domaćinstva. Na taj način se dobije prag siromaštva od 238,11 KM per capita mjesečno. Sve osobe koje troše 238,11 KM u cijenama iz 2007. ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

Treća apsolutna linija siromaštva (AL3) metodološki je potpuno jednaka AL2 i primjenjuje se na Federaciju Bosne i Hercegovine. Sve osobe u FBiH koje troše 238,11 KM u cijenama iz 2007. ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

Četvrta apsolutna linija siromaštva (AP4) se dobije konstrukcijom agregata potrošnje na nivou Republike Srpske koji također obuhvata svu prehrambenu i neprehrambenu potrošnju domaćinstva isključujući zdravstvene troškove kojoj je dodata imputirana renta. Agregat je potom na osnovu informacija o inflaciji u Republici Srpskoj u periodu 2007-2011. sveden na cijene iz 2007. i usklađen za regionalne razlike u cijenama te sveden na potrošnju po članu domaćinstva. Na taj način se dobije prag siromaštva od 201 KM per capita mjesečno. Sve osobe u Republici Srpskoj koje troše 201 KM u cijenama iz 2007. ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

2.4.2 Konstruisanje agregata potrošnje i relativnih linija siromaštva u BiH

Agregat potrošnje obuhvata svu prehrambenu i neprehrambenu potrošnju domaćinstva kojoj je dodata imputirana renta. U cilju mjerenja siromaštva prema konceptu relativnog siromaštva, agregat potrošnje je potom preračunat na potrošnju po ekvivalentu odrasle osobe prema modificiranoj OECD skali ekvivalencije. Na taj način se uzimaju u obzir razlike u potrebama domaćinstava i ekonomije obima koje se javljaju u domaćinstvima različite veličine i strukture. Relativna linija siromaštva postavljena je na iznos od 60% medijane potrošnje po ekvivalentu odrasle osobe na nivou BiH. Na taj način se dobioj prag siromaštva u 2011. godini u Bosni i Hercegovini u iznosu od je 416,40 KM mjesečno za jednočlano odraslo domaćinstvo (RL1: relativna linija 1).

Relativna linija siromaštva 2 (RL2) dobija se metodološki na isti način kao i RL1 samo se za njen izračun uzima distribucija izdataka za potrošnju na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Iznos od 60% medijane potrošnje po ekvivalentu odrasle osobe na nivou Federacije Bosne i Hercegovine je 443,60 KM mjesečno za jednočlano odraslo domaćinstvo.

Treća relativna linija siromaštva (RL3) dobija se metodološki na isti način kao i RL1 i RL2 samo se za njen izračun uzima distribucija izdataka za potrošnju na nivou Republike Srpske. Iznos od 60% medijane potrošnje po ekvivalentu odrasle osobe na nivou RS je 381 KM mjesečno za jednočlano odraslo domaćinstvo.

Prema konceptu relativnog siromaštva i u najbogatijoj zemlji će uvijek biti i siromašnih stanovnika, a njihov broj i stopa će ovisiti od praga na koji je postavljena linija siromaštva i o distribuciji izdataka za potrošnju unutar stanovništva. Postavljanje relativne linije siromaštva na 60% od medijane izjednačenih izdataka je dogovorno i ne daje punu sliku o profilu siromaštva u nekoj zemlji.

Više ćemo o siromaštvu saznati ako liniju siromaštva pomjerimo za 10 procenata u oba smjera od konvencionalnog praga od 60% medijane i analiziramo situaciju u odnosu na ta dva nova praga siromaštva. Na ovaj način moguće je da se identificiraju četiri kategorije domaćinstava: definitivno siromašna domaćinstva (sa potrošnjom ispod 50% medijane prilagođene potrošnje), slabo siromašna domaćinstva (potrošnja između 50% i 60% medijane), domaćinstva na granici siromaštva (sa potrošnjom između 60% i 70% medijane) i domaćinstva koja definitivno nisu siromašna sa višim iznosima potrošnje.

2.3 Indikatori siromaštva i nejednakosti

Najjednostavniji i najčešći način mjerenja siromaštva je indeks broja siromašnih (HCI), koji je zapravo procenat populacije u domaćinstvima čija je potrošnja (po pojedincu) ispod linije siromaštva. Ovakvo nam mjerilo, međutim, ne ukazuje na to koliko su ti pojedinci ispod linije siromaštva, odnosno koliko su siromašni. Koriste se i neke druge mjere, među kojima su dubina i jačina siromaštva.

Definirat ćemo prag (liniju) siromaštva kao Yp, a kao Yi, nivo potrošnje domaćinstva i u uzorku od N domaćinstava. Broj siromašnih domaćinstava u kojima je Yi niže od Yp može se izračunati kao Indeks broja siromašnih. Stopa siromaštva je onda jednostavno proporcija siromašnih domaćinstava H podijeljena sa ukupnim brojem domaćinstava N: ova mjera naziva se stopa (učestalost pojave) siromaštva.

Sa TPG ćemo označiti ukupan jaz siromaštva (Total Poverty Gap), tj. ukupnu udaljenost od praga siromaštva (zbir potrošnje svih siromašnih domaćinstava), dok ćemo sa APG predstaviti prosječan jaz siromaštva (Average Poverty Gap), kojim se mjeri dubina siromaštva. Foster, Greer i Thorbecke govore o općenijoj mjeri, prema kojoj je stopa siromaštva samo specijalan slučaj generalizirane formule. Kada se u toj formuli postavi da je $\alpha=0$, dobije se Indeks broja siromašnih, a kada je $\alpha=1$ govorimo o jazu siromaštva, odnosno o tome koliko bi još potrošnje bilo potrebno u svim domaćinstvima ispod linije siromaštva da bi došla u nivo sa linijom siromaštva. Vrijednost od $\alpha=2$ daje kvadrat jaza siromaštva, koji se ponekad zove i jačina siromaštva. Deficit siromaštva je mjera siromaštva koja u obzir uzima koliko daleko su siromašna domaćinstva, u prosjeku, ispod linije siromaštva. Dvije različite zemlje mogu imati istu liniju siromaštva, ali različit jaz siromaštva. Razlika između jaza siromaštva i deficita siromaštva je u tome što se jaz siromaštva odnosi na čitavu populaciju (uključuje i siromašne i nesiromašne) a deficit siromaštva se odnosi samo samo na siromašnu populaciju.

Pored mjere siromaštva, za potpuni prikaz profila siromaštva u nekoj zemlji izračunavaju se i mjere nejednakosti raspodjele agregata koji se koristi kao osnova za izračun mjera siromaštva. Siromaštvo i nejednakost u raspodjeli prihoda ili potrošnje su često povezani, stoga je važno obratiti pažnju na oba pitanja kako bi se dobila kompletna slika socijalnih uslova i uslova života u državi. Decilni (centilni) omjer 90/10 pokazuje koliki dio potrošnje najbogatijih lica pri dnu decila troši najsiromašnije lice na vrhu decila. Omjer *90/10* je produkt omjera *90/50* (omjer „od bogatih ka sredini“) i omjera *50/10* („od sredine ka siromašnim“). Pored ovih decilnih (centilnih) omjera u kreiranju profila siromaštva u Bosni i Hercegovini koristiće se i poznati Gini koeficijent.

2.4. Ponderi

Za potrebe izračuna gore navedenih indikatora apsolutnog i relativnog siromaštva koristili su se ponderi na nivou domaćinstava i ponderi na nivou pojedinaca, zavisno od toga da li se indikator siromaštva odnosi na domaćinstva ili stanovnike.

3. Siromaštvo u BiH

Tabela: Linije siromaštva i odgovarajuće stope siromaštva*

	2004 HBS			2007 HBS			2011 HBS		
	BiH	FBiH	RS	BiH	FBiH	RS	BiH	FBiH	RS
Zvanična relativna linija siromaštva za BiH: (regionalno neusklađeno)	**KM 311 po ekvivalentu odrasle osobe mjesečno, cijene 2004**			**KM 386 po ekvivalentu odrasle osobe mjesečno, cijene 2007**			**KM 416 po ekvivalentu odrasle osobe mjesečno, cijene 2011**		
Stopa siromaštva:	18,3	18,8	17,8	18,2	17,0	20,1	17,9	17,1	19,5
Izvor:Anketa o potrosnji domaćinstva 2007 -Konačni rezultati, BHAS, FZS, RZRS; Priopćenje/Saopštenje Anketa o potrosnji domaćinstva 2011 -Konačni rezultati, BHAS, FZS, RZRS;									
Linija relativnog siromaštva za FBiH: 443,60 KM po ekvivalentu odrasle osobe u cijenama iz 2011 (regionalno neusklađeno)									
Stopa siromaštva:								18,9	
Izvor: Izračun autora									
Zvanična relativna linija siromaštva za RS: (regionalno neusklađeno)				**KM 350 po ekvivalentu odrasle osobe mjesečno, cijene 2007**			**KM 381 po ekvivalentu odrasle osobe mjesečno, cijene 2011**		
Stopa siromaštva:					15,6				14,4
Izvor:Anketa o potrosnji domaćinstva u RS u 2007 -Konačni rezultati, RZRS; Saopštenje Anketa o potrosnji domaćinstva u RS 2011 -Konačni rezultati, RZRS;									
Apsolutna linija siromaštva za BiH: 205 KM po glavi stanovnika u cijenama iz 2007 (regionalno nesuklađeno)									
Stopa siromaštva:	17,7	18,6	16,5	14,0	13,3	15,0	15,0	15,1	14,9
Izvor: Zaštita siromašnih u vrijeme globalne krize, Ažurirani izvještaj za BiH 2009, SB,DEP BiH; Izračun autora za 2011 na aggregatu potrošnje PAPD 2011, BHAS, FZS, RZS.									
Apsolutna linija siromaštva za BiH: 238 KM po glavi stanovnika u cijenama iz 2007 (regionalno usklađeno, troškovi na zdravstvo nisu uključeni)									
Stopa siromaštva:				18,6	17,4	20,2	23,4	22,7	25,3
Izvor:Anketa o potrosnji domaćinstva 2007 -Siromaštvo i uslovi života, BHAS, FZS, RZRS; Izračun autora za 2011 na aggregatu potrošnje PAPD 2011, BHAS, FZS, RZS po cijenama iz 2007.									
Apsolutna linija siromaštva za FBiH: 238 KM po glavi stanovnika u cijenama iz 2007 godine (regionalo usklađeno, troškovi na zdravstvo nisu uključeni)									
Stopa siromaštva:					17,4			22,7	
Izvor:Anketa o potrosnji domaćinstva 2007 -Siromaštvo i uslovi života, BHAS, FZS, RZRS; Izračun autora za 2011 na aggregatu potrošnje PAPD 2011, BHAS, FZS, RZS po cijenama iz 2007.									
Zvanična apsolutna linija siromaštva za RS 2007: 201 KM po glavi stanovnika u cijenama iz 2007 godine (regionalno usklađeno, troškovi na zdravstvo nisu uključeni)									
Stopa siromaštva:					16,8				15,8
Izvor:Anketa o potrosnji domaćinstva u RS u 2007 -Konačni rezultati, RZRS; Saopštenje Anketa o potrosnji domaćinstva u RS 2011 -Konačni rezultati, RZRS; Izračun autora za 2011 na aggregatu potrošnje PAPD 2011, RZS po cijenama iz 2007.									

* U 2007 godini RZRS je publikovao posebnu publikaciju "Anketa o potrosnji domaćinstva u RS u 2007 -Konačni rezultati" u kojoj je objavio posebne apsolutnu i relativnu liniju za RS koje se razlikuju od apsolutne i relativne linije siromaštva za BiH. Također u 2011 RZS je u saopštenju "Anketa o potrosnji domaćinstva u RS 2011 -Konačni rezultati, RZRS" objavio posebnu relatvnu liniju siromaštva za RS za 2011. Imajući u vidu predhno navedeno autori su izračunali posebnu relativnu liniju siromaštva za FBiH za 2011 kako bi se dva entitetska profila relativnog siromaštva mogla uporediti. Za izradu apsolutnog profila siromaštva za FBiH za 2011 kao osnova korištena je aposlutna linija siromaštva za BiH budući da FZS ne objavljuje posebnu apsolutnu liniju siromaštva za FBiH nego preuzima državnu apsolutnu liniju siromaštva. Autori su također ažurirali apsolutnu liniju siromaštva objavljenu u "Zaštita siromašnih u vrijeme globalne krize, Ažurirani izvještaj za BiH 2009", SB,DEP BiH poštivajući metodološki pristup korišten u tom izvještaju.

3.1 Relativno siromaštvo u BiH 2011

Tabela 1: Glavni indikatori relativnog siromaštva po geografskom području, 2007. god

	Federacija BiH	Republika Srpska	Bosna i Hercegovina
Jedinice posmatranja			
Siromasna domaćinstva	107,312	81,217	193,692
Ukupno-domaćinstva	657,984	374,715	1.054.613
Siromašni pojedinci	375,594	234,97	627,903
Ukupno-pojedinci	2.213.783	1.166.173	3.447.156
Veličina siromaštva (%)			
Siromasna domaćinstva	16,3	21,7	18,4
Siromasni pojedinci	17,0	20,1	18,2
Deficit siromaštva (%)			
Domaćinstva	25,2	27,5	26,2

Tabela 2: Glavni indikatori relativnog siromaštva po geografskom području, 2011.god

	Federacija BiH	Republika Srpska	Bosna i Hercegovina
Jedinice posmatranja			
Siromasna domaćinstva	104.053	70.574	177.277
Ukupno-domaćinstva	652129	359.567	1.033.452
Siromašni pojedinci	349.756	205.535	566.025
Ukupno-pojedinci	2.043.587	1.060.290	3.169.986
Veličina siromaštva (%)			
Siromasna domaćinstva	16,0	19,6	17,2
Sirornasni pojedinci	17,1	19,5	17,9
Deficit siromaštva (%)			
Domaćinstva	26,6	23,3	25,2

3.1.1 Relativna linija siromaštva na nivou BiH (RL 1)

Prema ovom kriteriju, u Bosni i Hercegovini je u 2011. godini bilo skoro 180.000 siromašnih domaćinstava što čini 17,2% od ukupnog broja domaćinstava, odnosno skoro 570.000 siromašnih stanovnika (17,9% od ukupnog broja stanovnika). Siromaštvo je najizraženije u Republici Srpskoj gdje je siromašno svako peto domaćinstvo. U Federaciji Bosne i Hercegovine, od 100 domaćinstava siromašno ih je 16. U poređenju sa 2007. godinom ne primjećuju se značajnije razlike u veličini siromaštva na državnom i entitetskim nivoima gdje se siromaštvo pokazalo rezistentnim.

3.1.2 Profil relativnog siromaštva 2011[4]

Sve tabele u profilu relativnog siromaštva se odnose na siromašna domaćinstva osim ukoliko nije drugačije navedeno.

U cilju dobijanja osnovne slike o profilu siromaštva u Bosni i Hercegovini, urađena je detaljnija analiza ovog fenomena prema osnovnim karakteristikama domaćinstava i referentnih osoba u njima. S aspekta veličine domaćinstava najsiromašnija su domaćinstva sa 5 i više članova kao i jednočlana domaćinstva (21,6% i 20,6% respektivno). Prema tipu domaćinstava, najsiromašnija su starija samačka domaćinstva i bračni parovi sa djecom i drugim srodnicima (stope siromaštva 24,8% i 24,5%). Nasuprot ovome, siromaštvo je najmanje prosutno kod bračnih parova bez djece sa nosiocem mlađim od 65 godina (9,9%) i kod bračnih parova sa jednim djetetom (12,7%).

Tabela 3: Relativno siromaštvo po veličini i tipu domaćinstva, 2007. i 2011. god.

Velicina domaćinstva	2007		2011	
	Broj domaćinstava	Velicina siromastva	Broj domaćinstava	Velicina siromastva
1 clan	38.491	24,7	35.822	20,6
2 clana	44.996	18,8	36.315	14,7
3 clana	28.762	14,9	27.102	14,0
4 clana	35.390	14,2	37.530	16,8
5 i vise clanova	46.053	21,1	37.508	21,6
Ukupno	193.692	18,4	177.277	17,2
Tip domaćinstva				
Samačka < 65 godina	11.348	20,2	8.259	13,1
Sarnačka >= 65 godina	27.142	27,2	27.563	24,8
Bračni par bez djece < 65 godina	9.159	12,0	9.133	9,9
Bračni par bez djece >= 65 godina	23.460	23,6	18.986	18,2
Bračni par sa jednim djetetom	19.952	13,9	18.764	12,7
Bračni par sa dvoje djece	27.618	13,3	29.187	15,7
Bračni par sa troje i vise djece	15.495	21,4	11.911	19,7
Samohrani roditelji	13.435	17,9	13.231	17,0
Samohrani roditelji + drugi srodnici	8.266	20,5	7.592	20,4
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	15.048	18,5	15.260	24,5
Bračni par sa djecom + roditelji	8.959	19,1	6.892	17,3
Ostalo	13.810	24,5	10.499	20,1
Ukupno	193.692	18,4	177.277	17,2

[4] Sve tabele u profilu relativnog siromaštva se odnose na siromašna domaćinstva osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Dok su u odnosu na gore navedene karakteristike domaćinstava primjetne manje razlike u profilu siromaštva u 2011. godini u odnosu na 2007. godinu, s aspekta statusa u zaposlenju referentne osobe nije bilo skoro nikakvih razlika. Konstantno su najsiromašnija domaćinstva čiji je nosilac nesposoban za rad (38,5%), nezaposlen ili traži prvo zaposlenje (27,8%) ili domaćica (24,7%) dok je najmanje siromašnih u populaciji domaćinstava sa zaposlenim nosiocem (12,5%).

Tabela 4: Relativno siromaštvo po statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva, 2007. I 2011.god.

Status u zaposlenju	2007		2011	
	Broj domaćinstava	Procenat	Broj domaćinstava	Procenat
Zaposlen	61.457	12,9	57.093	12,5
Nezaposlen ili trazi prvo zaposlenje	25.634	23,4	24.207	27,8
Domaćica	25.727	25,5	27.180	24,7
Nesposoban za rad	16.290	44,4	13.866	38,5
Penzioner	62.724	19,5	53.347	15,8
Ostalo	-	-	-	-
Ukupno	193.692	18,4	177.277	17,2

U 2011. godini od ukupnog broja siromašnih domaćinstava u Bosni i Hercegovini njih 11,5% su definitivno siromašna domaćinstva i takvih relativno najviše ima u FBiH (10,0%). Takođe, domaćinstava koja definitivno nisu siromašna ima relativno najmanje u FBiH (74,8%).

Tabela 5: Relativno siromaštvo prema različitim linijama siromaštva po geografskom području, 2007. god.

Linija siromaštva	Federacija BiH	Republika Srpska	Bosna i Hercegovina
50% medijane izdataka (321,4290 KM)	9,9	13,9	11,5
60% medijane izdataka (385,7148 KM)	16,3	21,7	18,4
70% medijane izdataka (450,0006 KM)	23,8	31,2	26,6
Definitivno siromašna	9,9	13,9	11,5
Slabo siromašna	6,4	7,8	6,9
Na granici siromaštva	7,5	9,5	8,2
Definitivno nisu siromašna	76,2	68,8	73,4
Omjer 80/520	5,2	5,1	5,3

Tabela 6: Relativno siromaštvo prema različitim linijama siromaštva po geografskom području, 2011. god.

Linija siromaštva	Federacija BiH	Republika Srpska	Bosna i Hercegovina

50% medijane izdataka (346,9978 KM)	10,0	9,8	6,4
60% medijane izdataka (416,3973 KM)	16,0	19,6	17,2
70% medijane izdataka (485,7968 KM)	25,2	23,2	19,9
Definitivno siromašna	10,0	9,8	6,4
Slabo siromašna	(7,1)	6,2	5,8
Na granici siromaštva	(8,0)	7,3	7,7
Definitivno nisu siromašna	74,8	76,8	80,1
Omjer S80/S20	4,9	5,2	4,3

Tabela 7:Indikatori relativnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, BiH 2011(tabela je izračunata na nivou pojedinaca)

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,191	,050	,261
6-17	,203	,053	,260
18-24	,173	,043	,250
25-44	,170	,042	,247
45-64	,154	,038	,250
65 i više	,213	,053	,248
Ukupno	,179	,045	,251

Izvor:

3.2 Apsolutno siromaštvo u BiH 2011. bazirano na pristupu Svjetske banke iz 2009.

3.2.1 Apsolutna linija siromaštva za BiH (AL1)

Sve osobe koje troše 205 KM ili manje po članu domaćinstva mjesečno smatraju se siromašne. Ažurirane tabele apsolutnog siromaštva 2011. bazirane na pristupu Svjetske banke iz 2009 nalaze se u Aneksu III.

3.2.2 Apsolutno siromaštvo u BiH 2011. bazirano na ažuriranoj apsolutnoj liniji siromaštva za BiH od 238,11 KM pc na mjesečnom nivou u cijenama iz 2007. (AL2)

Sve osobe koje troše 238,11 KM mjesečno u cijenama iz 2007. ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

3.2.3 Profil apsolutnog siromaštva 2011. u BiH[5]

Tabela 8: Glavni indikatori apsolutnog siromaštva, 2007. godina (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima)

	Procjena	Koeficijent varijacije	Interval povjerenja 95%	
Jedinice posmatranja				
Siromašni pojedinci	639.800	na	na	na
Ukupno - pojedinci	3.447.156	na	na	na
Veličina siromaštva				
Siromašni pojedinci	0,1856022	3,24%	0,173784	0,1974203
Jaz siromaštva				
Pojedinci	0,0492439	4,03%	0,0453476	0,0531403
Kvadrat jaza siromaštva				
Pojedinci	0,0194052	5,05%	0,0174808	0,0213296
Prosječni deficit				
Pojedinci	0,2653	na	na	na
Generalna linija siromaštva u BiH po članu domaćinstva (godišnje) za 2007: 2857,31 KM (mjesečno 238,11 KM)				

Tabela 9: Glavni indikatori apsolutnog siromaštva, 2011. godina (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima)

	Procjena	Koeficijent varijacije	Interval povjerenja 95%	
Jedinice posmatranja				
Siromašni pojedinci	741.652	4.40%	677.578	805.727
Ukupno - pojedinci	3.169.786	2.43%	3.018.647	3.321.325
Veličina siromaštva				
Siromašni pojedinci	0,2339607	3.55%	0,2176445	0,2502768
Jaz siromaštva				
Pojedinci	0,0639105	4,79%	0,0579006	0,0699204
Kvadrat jaza siromaštva				
Pojedinci	0,0263283	6,09%	0,023182	0,0294745
Prosječni deficit				
Pojedinci	0,2732	2,34%	0,2603674	0,285968
Generalna linija siromaštva u BiH po članu domaćinstva (godišnje) u cijenama iz 2007: 2857,31 KM (mjesečno 238,11 KM u cijenama iz 2007)				

Izvor:Proračun autora

Tabela 10: Stopa siromaštva prema polu nosioca domaćinstva (refernetne osobe) i veličini domaćinstva, 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	2007		2011	
	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
Jedan član	8,2	10,8	7,1	9,7
Dva člana	14,2	13,3	13,5	12,0

[5] Sve tabele u profilu abolutnog siromaštva se odnose na siromašne osobe osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Tri člana	13,9	17,8	15,3	18,0
Četiri člana	18,8	24,9	22,0	35,5
Pet ili više članova	32,2	35,9	36,7	32,6

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 11: Stopa siromaštva prema tipu domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2011
UKUPNO	23,4
Samačka < **65** godina	5,7
Samačka 65+ godina	10,6
Bračni par bez djece < 65 godina	8,7
Bračni par bez djece 65+ godina	17,2
Bračni par sa 1 djetetom	15,0
Bračni par sa 2 djeteta	22,0
Bračni par sa 3 i više djece	30,9
Samohrani roditelji	17,1
Samohrani roditelji + drugi srodnici	34,4
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	39,7
Bračni par sa djecom + roditelji	29,1
Ostalo	30,4

Izvor: Proračun autora

Tabela 12: Stopa siromaštva prema polu i starosnim grupama nosioca domaćinstva (referntne osobe), 2007. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	18,6	na	20,2	15,6	19,4
Muškarci	19,3	na	20,8	15,8	20,8
Žene	15,8	na	15,4	14,9	17,0

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života,

Tabela 13: Stopa siromaštva prema polu i starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	23,4	25,9	24,3	22,0	23,6
Muškarci	24,0	27,5	24,6	22,7	24,1
Žene	20,1	9,1	21,7	18,1	22,3

Izvor: Proračun autora

Tabela 14: Stopa siromaštva prema starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	18,6	na	20,2	15,6	19,4

Jedan član	10,0	na	7,2	8,3	11,5
Dva člana	14,0	na	10,1	9,1	18,8
Tri člana	14,6	na	11,6	13,1	22,2
Četiri člana	19,2	na	18,5	16,0	30,8
Pet ili više članova	32,4	na	32,7	27,9	33,6

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života,

Tabela 15: Stopa siromaštva prema starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	23,4	25,9	24,3	22,0	23,6
Jedan član	8,8	-	5,3	6,6	10,6
Dva člana	13,2	3,6	10,4	10,2	17,0
Tri člana	15,8	12,5	16,6	14,2	21,2
Četiri člana	23,1	32,9	23,0	17,9	34,5
Pet ili više članova	36,3	47,7	31,3	38,6	39,5

Izvor: Proračun autora

Tabela 16: Stopa siromaštva prema broju djece u domaćinstvu i veličini domaćinstva, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	Bez djece	Jedno dijete	Dvoje djece	Troje ili više djece
UKUPNO	18,6	14,2	20,1	30,7	43,0
Jedan član	10,0	10,0	-	-	-
Dva člana	14,0	14,1	-	-	-
Tri člana	14,6	14,8	14,0	21,6	-
Četiri člana	19,2	16,3	17,1	25,5	100,0
Pet ili više članova	32,4	23,9	28,2	36,2	42,6

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života,

Tabela 17: Stopa siromaštva prema broju djece u domaćinstvu i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	Bez djece	Jedno dijete	Dvoje djece	Troje ili više djece
UKUPNO	23,4	13,3	22,2	25,8	35,0
Jedan član	8,8	8,8	-	-	-
Dva člana	13,2	13,4	12,5	-	-
Tri člana	15,8	20,4	15,7	14,2	-
Četiri člana	23,1	42,2	23,0	22,2	53,5
Pet ili više članova	36,3	19,9	37,0	39,5	34,4

Izvor: Proračun autora

Tabela 18: Stopa siromaštva prema polu i statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Zaposleni	16,4	17,0	9,3	20,4	21,2	8,8
Nezaposleni	26,8	27,9	16,0	37,0	37,9	25,0
Penzionisani	17,3	18,5	12,2	21,4	22,0	17,7
Nesposobni za rad	35,2	38,8	30,9	43,8	47,8	33,3
Domaćice	18,1	16,8	18,2	25,4	24,0	25,4
Ostali (neaktivni	14,9	19,6	7,7	40,9	42,2	14,4

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 19: Stopa siromaštva prema polu, statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe) i tipu naselja, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno			Gradsko			Ostalo		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Zaposleni	16,4	17,0	9,3	9,4	9,6	7,9	22,0	22,4	13,0
Nezaposleni	26,8	27,9	16,0	18,0	19,8	8,8	32,0	32,2	28,5
Penzionisani	17,3	18,5	12,2	11,6	12,2	9,9	22,0	22,8	16,5
Nesposobni za rad	35,2	38,8	30,9	24,0	24,0	24,1	37,7	42,4	32,4
Domaćice	18,1	16,8	18,2	9,3	-	9,3	22,1	26,6	21,9
Ostali (neaktivni)	14,9	19,6	7,7	-	-	-	14,9	26,6	8,6

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života,

Tabela 20: Stopa siromaštva prema polu, statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe) i tipu naselja, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno			Gradsko			Ostalo		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Zaposleni	20,4	21,2	8,8	13,1	14,2	5,2	25,7	25,9	19,7
Nezaposleni	37,0	37,9	25,0	31,1	32,2	23,4	40,3	40,8	28,0
Penzionisani	21,4	22,0	17,7	13,5	14,0	11,4	27,7	27,6	29,1
Nesposobni za rad	43,8	47,8	33,3	32,9	32,9	33,2	46,1	50,9	33,3
Domaćice	25,4	24,0	25,4	16,1	-	16,9	30,6	40,8	30,2
Ostali (neaktivni)	40,9	42,2	14,4	31,0	35,7	-	44,4	44,2	54,4

Izvor: Proračun autora

Tabela 21: Stopa siromaštva prema polu i statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Status u zaposlenju	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Poslodavac	10,5	10,6	12,5	9,7	10,2	1,6
Samozaposleni ili slobodno zanimanje	21,1	21,6	9,6	29,9	30,6	15,1
Stalno zaposleni	15,3	15,8	9,6	22,0	22,9	11,3

Zaposleni sa drugim tipom ugovora	28,3	29,5	15,2	24,2	27,6	-

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 22: Stopa siromaštva prema statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Poljoprivreda	25,3	25,7	15,5	33,7	34,2	22,2
Industrija	21,0	21,0	20,4	24,0	24,3	13,7
Građevinarstvo	26,5	26,6	25,3	33,4	33,6	-
Trgovina, transport	11,4	11,8	8,0	17,4	18,2	8,3
Druge usluge	10,4	11,0	7,1	11,6	11,8	10,2

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 23: Stopa siromaštva prema polu i stepenu obrazovanja nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Bez obrazovanja	33,3	45,6	25,7	46,6	52,6	41,1
Osnovna škola, 1 do 8 razreda	23,2	27,5	15,6	34,9	38,7	22,2
Srednja ili druga škola, 3, 4 ili 5 godina	15,5	16,4	7,7	18,6	19,5	9,9
Viša škola, prvi stepen fakulteta, VKV radnik, fakultet ili akademija, specijalizacija, zvanje magistra ili doktora	3,2	3,2	0,0	7,0	7,4	4,1

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 24:Indikatori apsolutnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, BiH 2011

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,332	,098	,296
6-17	,302	,088	,290
18-24	,227	,061	,270
25-44	,242	,067	,276
45-64	,188	,049	,258
65 i više	,208	,053	,256
Ukupno	,234	,064	,273

Izvor: Proračun autora

3.2.4 Nejednakost u BiH

Tabela 25: Mjera nejednakosti za per capita izdatke za potrošnju, 2007. i 2011. godina

MJERA	2007	2011
odnos 90/10	4,889	4,941
odnos 90/50	2,205	2,088
odnos 50/10	2,217	2,364
DISPERZIJA		
Prosječno odstupanje od medijane	2.910	2.425
Koeficijent varijacije %	0,7055	1,3435
Gini %	34,06	33,38

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života, Proračun autora

Tabela 26: Sumarna statistika distribucije, 10 kvantilnih grupa za per capita izdatke za potrošnju, 2007. godina (potrošnja na godišnjem nivou)

Kvantilne grupe	Maksimum (u KM)	% medijane	% udio	L(P)%	GL(p)
1	2.211,14	45,09	2,86	2,86	170,70
2	2.952,70	60,22	4,37	7,22	431,82
3	3.572,49	72,85	5,45	12,67	757,48
4	4.193,86	85,53	6,51	19,18	1.146,46
5	4.903,58	100,00	7,58	26,76	1.599,61
6	5.765,32	117,57	8,86	35,62	2.129,29
7	6.806,72	138,81	10,45	46,08	2.754,19
8	8.198,08	167,19	12,47	58,55	3.499,60
9	10.810,47	220,46	15,68	74,23	4.436,75
10			25,77	100,00	5.977,10

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH 2007, Siromaštvo i uslovi života,

Tabela 27: Sumarna statistika distribucije, 10 kvantilnih grupa za per capita izdatke za potrošnju, 2011. godina (potrošnja na mjesečnom nivou)

Kvantilne grupe	Maksimum (u KM)	% medijane	% udio	L(P)%	GL(p)
1	171,14	47,07	2,92	2,92	12,85
2	222,70	61,25	4,50	7,42	32,68
3	269,26	74,06	5,58	13,00	57,27
4	313,55	86,24	6,63	19,63	86,48
5	363,56	100,00	7,69	27,32	120,37
6	423,02	116,35	8,89	36,21	159,51
7	499,58	137,41	10,43	46,64	205,47
8	603,67	166,04	12,44	59,08	260,26
9	794,78	218,61	15,54	74,62	328,73
10			25,38	100,00	440,51

Izvor: Proračun autora

4. Siromaštvo u FBiH

Tabela 28: Osnovni indikatori

	2007	2011
Broj anketiranih domaćinstava	4.504	4.611
Procijenjeni broj domaćinstava	657.984	652.129
Procijenjeni broj stanovnika	2.213.783	2.043.587
Prosječan broj članova po domaćinstvu:	3,36	3,13
- gradska naselja	3,06	2,90
- ostala naselja	3,62	3,33
Prosječna starost (godine)	37,0	38,5
Medijana starosti (godine)	36,0	39,0
Prosječni mjesečni izdaci za potrošnju po domaćinstvu (u KM):	1.649,72	1.672,39
- za hranu i piće (KM)	535,51	532,80
- za neprehrambene proizvode (KM)	1.114,21	1.139,53
Procenat domaćinstava koji uštede dio prihoda	7,9	15,1
Relativna linija siromaštva po prilagođenom članu domaćinstva, mjesečno KM	na	443,60
- procenat siromašnih pojedinaca	na	20,1
Apsolutna linija siromaštva po članu domaćinstva, godišnje KM	na	2857,31
- procenat siromašnih pojedinaca	na	22,7

4.1 Relativno siromaštvo u FBiH 2011

4.1.1 Relativna linija siromaštva na nivou FBiH 2011. (RL2)

Prema ovom kriteriju, u Federaciji Bosne i Hercegovine je u 2011. godini bilo preko 123.000 siromašnih domaćinstava što čini 18,9% od ukupnog broja domaćinstava u FBiH, odnosno preko 410.000 siromašnih stanovnika (20,1% od ukupnog broja stanovnika Federacije BiH). To znači da je u Federaciji BiH siromašno skoro svako peto domaćinstvo, odnosno svaki peti stanovnik.

4.1.2 Profil relativnog siromaštva 2011.[6]

Tabela 29: Glavni indikatori relativnog siromaštva, 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

	2011
Relativna linija siromaštva po prilagođenom članu domaćinstva (mjesečno u KM)	443,60
Jedinice posmatranja	

[6] Sve tabele u profilu relativnog siromaštva se odnose na siromašna domaćinstva osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Siromašna domaćinstva	123.393
Ukupno domaćinstava	652.129
Siromašni pojedinci	410.277
Ukupno pojedinci	2.043.587
Veličina siromaštva (%)	
Siromašna domaćinstva	18,9
Siromašni pojedinci	20,1
Deficit siromaštva (%)	
Domaćinstva	26,77

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Profil siromaštva u Federaciji BiH je jako sličan onome na državnom nivou u odnosu na veličinu i tipove domaćinstava. Najsiromašnija su domaćinstva sa 5 i više članova i jednočlana (24,5% i 19,7% siromašnih respektivno), odnosno bračni parovi sa djecom i drugim srodnicima (29,3%), samohrani roditelji sa drugim srodnicima (24,1%), te starija jednočlana domaćinstva (23,3%).

Tabela 30: Relativno siromaštvo po veličini i tipu domaćinstava, 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

VELIČINA DOMAĆINSTVA	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva
Ukupno	123.393	18,9
1 član	18.383	19,7
2 člana	27.742	16,8
3 člana	20.644	15,7
4 člana	30.326	19,6
5 ili više članova	26.298	24,5

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 31: Relativno siromaštvo po veličini i tipu domaćinstava, 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti) - nastavak

TIP DOMAĆINSTVA	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva
Ukupno	123.393	18,9
Samačka < 65 godina	4.651	13,5
Samačka 65+ godina	13.732	23,3
Bračni par bez djece < 65 godina	7.291	13,0
Bračni par bez djece 65+ godina	12.435	19,8
Bračni par sa 1 djetetom	14.988	14,7
Bračni par sa 2 djeteta	24.927	18,6
Bračni par sa 3 i više djece	9.506	21,4
Samohrani roditelji	9.745	18,0
Samohrani roditelji + drugi srodnici	5.051	24,1
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	10.189	29,3
Bračni par sa djecom + roditelji	4.347	19,8
Ostalo	6.530	23,3

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

I s aspekta statusa u zaposlenosti referentne osobe, Federacija BiH oslikava stanje u cjelokupnoj državi. Naime, i ovdje su najsiromašnija domaćinstva čiji je nosilac nesposoban za rad (44,3%), nezaposlen ili traži prvi posao (31,2%), odnosno domaćica (23,5%), s napomenom da su skoro svi procenti siromašnih nešto veći od državnog prosjeka. Najmanje su siromašna domaćinstva sa zaposlenim nosiocem (14,4%).

Tabela 32: Relativno siromaštvo po statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

	Broj domaćinstava	Procenat
UKUPNO	123.393	18,9
Zaposleni	43.097	14,4
Nezaposleni ili traže prvi posao	14.183	31,2
Domaćice	16.002	23,5
Nesposobni za rad	6.863	44,3
Penzioneri	42.266	19,3
Ostalo	982	23,1

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 33: Relativno siromaštvo prema različitim linijama siromaštva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Linija siromaštva	Procenti
50% medijane izdataka (369,67 KM)	11,8
60% medijane izdataka (443,60 KM)	18,9
70% medijane izdataka (517,53KM)	26,7
Definitivno siromašna	11,8
Slabo siromašna	7,1
Na granici siromaštva	7,7
Definitivno nisu siromašna	73,3
Omjer S80/S20	5,2

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Kad se uporede tri različite linije relativnog siromaštva (50%, 60% i 70% medijane izjednačenih izdataka), izračunate iz distribucije izdataka za potrošnju na nivou Federacije BiH, onda su skoro svi pokazatelji siromaštva u FBiH nešto lošiji nego kad se oni računaju na osnovu državne distribucije i državnog praga siromaštva. Procenat definitivno siromašnih domaćinstava je nešto veći (11,8% u odnosu na 10,0%), dok je procenat domaćinstava koja definitivno nisu siromašna malo manji (73,3% u odnosu na 74,8%). Ovu činjenicu pokazuje i kvintilni omjer koji ukazuje na veću nejednakost (5,2 u odnosu na 4,9).

Tabela 34:Indikatori relativnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, FBiH 2011(tabela je izračunata na nivou pojedinaca)

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,221	,059	,265

6-17	,225	,062	,277
18-24	,197	,052	,267
25-44	,197	,052	,266
45-64	,174	,046	,262
65 i više	,229	,062	,270
Ukupno	,201	,054	,268

Izvor: Proračun autora

4.2 Apsolutno siromaštvo u FBiH 2011.

4.2.1 Apsolutna linija siromaštva na nivou FBiH 2011. (AL3)

Sve osobe koje troše 238,11 KM mjesečno u cijenama iz 2007 ili manje po članu domaćinstva smatraju se siromašnim.

4.2.2 Profil apsolutnog siromaštva u 2011. u FBiH[7]

Tabela 35: Glavni indikatori apsolutnog siromaštva, 2011. godina (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima)

	Procjena	Koeficijent varijacije (%)	Interval povjerenja 95%	
Jedinice posmatranja				
Siromašni pojedinci	464.418	5,87%	410.834	518.001
Ukupno - pojedinci	2.043.587	3,02%	1.922.482	2.164.693
Veličina siromaštva (%)				
Siromašni pojedinci	0,2272563	4,86%	0,2055569	0,2489556
Jaz siromaštva (%)				
Pojedinci	0,0639453	6.54%	0,0557281	0,0721625
Kvadrat jaza siromaštva (%)				
Pojedinci	0,0267117	8,09%	0,0224682	0,0309551
Prosječni deficit (%)				
Pojedinci	0,2813796	2,93%	0,2651523	0,2976069
Generalna linija siromaštva u BiH (koristi se za FBiH) po članu domaćinstva (godišnje) u cijenama iz 2007: 2857,31 KM (mjesečno 238,11 KM u cijenama iz 2007)				

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 36: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Muškarci	Žene
Jedan član	6,9	8,9
Dva člana	11,9	12,6

[7] Sve tabele u profilu abolutnog siromaštva se odnose na siromašne osobe osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Tri člana	15,3	16,1
Četiri člana	22,3	33,5
Pet ili više članova	36,0	26,4

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 37: Stopa apsolutnog siromaštva prema tipu domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2011
UKUPNO	22,7
Samačka < 65 godina	6,2
Samačka 65+ godina	9,5
Bračni par bez djece < 65 godina	7,6
Bračni par bez djece 65+ godina	15,2
Bračni par sa 1 djetetom	14,6
Bračni par sa 2 djeteta	22,0
Bračni par sa 3 i više djece	29,7
Samohrani roditelji	16,5
Samohrani roditelji + drugi srodnici	32,3
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	41,2
Bračni par sa djecom + roditelji	28,9
Ostalo	30,8

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 38: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	22,7	27,6	23,9	20,0	23,6
Muškarci	23,5	29,0	24,6	20,8	24,2
Žene	18,3	10,1	17,8	15,7	22,2

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 39: Stopa apsolutnog siromaštva prema starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+

domaćinstva					
UKUPNO	22,7	27,6	23,9	20,0	23,6
Jedan član	8,3	-	6,2	6,9	9,5
Dva člana	12,1	4,3	10,4	8,4	16,0
Tri člana	15,5	14,9	16,2	13,5	19,7
Četiri člana	23,2	33,7	23,5	16,2	39,5
Pet ili više članova	35,1	48,9	29,9	36,0	42,7

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 40: Stopa apsolutnog siromaštva prema broju djece u domaćinstvu i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	Bez djece	Jedno dijete	Dvoje djece	Troje ili više djece
UKUPNO	22,7	12,6	20,7	25,1	32,9
Jedan član	8,3	8,3	-	-	-
Dva člana	12,1	11,9	12,7	-	-
Tri člana	15,5	29,5	15,1	11,5	-
Četiri člana	23,2	32,0	26,8	22,0	51,6
Pet ili više članova	35,1	37,5	35,2	41,4	32,2

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 41: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu, statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe) i tipu naselja, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno			Gradsko			Ostalo		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Zaposleni	19,8	20,8	5,5	12,8	14,0	3,7	25,0	25,3	13,1
Nezaposleni	37,4	38,8	20,5	31,3	33,5	16,0	42,0	42,5	31,2
Penzionisani	22,1	22,6	19,0	12,5	12,4	12,6	29,8	29,7	30,1
Nesposobni za rad	48,2	50,2	42,5	32,9	32,2	35,0	51,9	54,6	44,2
Domaćice	22,6	26,0	22,5	10,2	-	10,9	30,0	48,6	29,1
Ostali (neaktivni)	40,3	41,8	-	-	-	-	50,4	51,0	-

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 42: Stopa siromaštva prema polu i statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Status u zaposlenju	2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene
Poslodavac	9,0	9,5	-
Samozaposleni ili slobodno zanimanje	33,5	34,4	12,5
Stalno zaposleni	19,8	20,8	6,8
Zaposleni sa drugim tipom ugovora	-	-	-

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 43: Stopa apsolutnog siromaštva prema području ekonomske aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	Muškarci	Žene
Poljoprivreda	37,8	38,3	16,7
Industrija	23,1	23,4	12,7
Građevinarstvo	30,9	31,1	-
Trgovina, transport	16,6	17,6	4,5
Druge usluge	11,2	11,9	6,8

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 44: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i stepenu obrazovanja nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	Muškarci	Žene
Bez obrazovanja	52,4	57,9	46,4
Osnovna škola, od 1. do 8. razreda	35,1	40,5	19,2
Srednja ili druga škola, 3, 4 ili 5 godina	18,5	19,6	6,7
Viša škola, prvi stepen fakulteta, VKV radnik, fakultet ili akademija, specijalizacija, zvanje magistra ili doktora	5,1	5,7	,7

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 45:Indikatori apsolutnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, FBiH 2011

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,318	,095	,300
6-17	,290	,085	,292
18-24	,222	,061	,275
25-44	,240	,067	,281
45-64	,177	,047	,268
65 i više	,198	,056	,282
Ukupno	,227	,064	,281

Izvor: Proračun autora

4.2.3 Nejednakost u FBiH

Tabela 46: Mjere nejednakosti za per capita izdatke za potrošnju, 2011. godina

MJERA	2011
odnos 90/10	4,907
odnos 90/50	2,200
odnos 50/10	2,232
DISPERZIJA	
Prosječno odstupanje od medijane, KM	2.579

Koeficijent varijacije, %	1,8250
Gini, %	34,10

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 47: Sumarna statistika distribucije, 10 kvantilnih grupa za per capita izdatke za potrošnju, 2011. godina (potrošnja na mjesečnom nivou)

Kvantilne grupe	Maksimum (u KM)	% medijane	% udio	L(P)%	GL(p)
1	170,22	44,84	2,78	2,78	12,77
2	224,95	59,25	4,31	7,09	32,59
3	273,83	72,13	5,44	12,53	57,62
4	325,88	85,84	6,50	19,03	87,50
5	379,64	100,00	7,67	26,71	122,77
6	444,12	116,98	8,93	35,64	163,83
7	520,41	137,08	10,51	46,15	212,14
8	639,34	168,41	12,52	58,67	269,72
9	835,17	219,99	15,80	74,48	342,37
10			25,52	100,00	459,71

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

5. Siromaštvo u RS

Tabela 48: Osnovni indikatori

	2007	2011
Broj anketiranih domaćinstava	2.622	2.437
Procijenjeni broj domaćinstava	374.715	359.567
Procijenjeni broj stanovnika	1.166.173	1.060.290
Prosječan broj članova po domaćinstvu:	3,11	2,95
- gradska naselja	3,14	2,90
- ostala naselja	3,10	2,98
Prosječna starost (godine)	40,8	42,0
Medijana starosti (godine)	42,0	43,0
Prosječni mjesečni izdaci za potrošnju po domaćinstvu (u KM):	1.364,31	1.381,45
- za hranu i piće (KM)	473,18	469,18
- za neprehrambene proizvode (KM)	891,14	912,27
Procenat domaćinstava koji uštede dio prihoda	4,2	12,6
Relativna linija siromaštva po prilagođenom članu domaćinstva, mjesečno (KM)	350,22	381,09
- procenat siromašnih pojedinaca	15,64	14,4
Apsolutna linija siromaštva po članu domaćinstva, godišnje, (KM)	2.412,88	2.412,00
- procenat siromašnih pojedinaca	16,79	27,19

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

5.1 Relativno siromaštvo u RS 2011[8]

Ista metodologija Evropske unije, koja koristi tzv. "modifikovanu OECD skalu ekvivalentnosti" korištena je i za analizu relativnog siromaštva u Republici Srpskoj. Na osnovu distribucija izdataka za finalnu potrošnju domaćinstava u Republici Srpskoj u 2007. i 2011. godini izračunate su relativne linije siromaštva u tom entitetu za svaku godinu ponaosob.

5.1.1 Konstruisanje agregata potrošnje i relativne linije siromaštva

Relativna linija siromaštva u Republici Srpskoj za 2007. godinu, izračunata na osnovu 60% medijane izjednačenih mjesečnih izdataka za potrošnju iznosila je 350,22 KM mjesečno po prilagođenom članu domaćinstva, dok je za 2011. godinu taj prag bio 381,09 KM Domaćinstva koja imaju mjesečne izdatke za potrošnju ispod ovih linija smatraju se siromašnim u tom periodu.

Prema ovom kriteriju, u Republici Srpskoj je u 2011. godini bilo preko 50.000 siromašnih domaćinstava što čini 14,8% od ukupnog broja domaćinstava u RS, odnosno preko 150.000 siromašnih stanovnika (14,4% od ukupnog broja stanovnika RS). To znači da je u Republici Srpskoj siromašno svako sedmo domaćinstvo, odnosno svaki sedmi stanovnik. U odnosu na analizu siromaštva u Republici Srpskoj na osnovu državne distribucije izdataka za potrošnju i državnog praga, indikatori siromaštva su značajno manji kad se koristi entitetska distribucija.

5.1.2 Profil relativnog siromaštva u RS u 2011. godini

Tabela 49: Glavni indikatori relativnog siromaštva, 2007. i 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

POKAZATELJ	2007	2011
Relativna linija siromaštva po prilagođenom članu domaćinstva (mjesečno u KM)	350,22	381,09
Jedinice posmatranja		
Siromašna domaćinstva	64.708	53.234
Ukupno domaćinstava	374.715	359.567
Siromašni pojedinci	182.389	152.908
Ukupno pojedinci	1.166.173	1.060.290
Veličina siromaštva (%)		
Siromašna domaćinstva	17,3	14,8
Siromašni pojedinci	15,6	14,4
Deficit siromaštva (%)		
Domaćinstva	26,5	23,0

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Saopštenje Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2011, Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

[8] Sve tabele u profilu relativnog siromaštva se odnose na siromašna domaćinstva osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Tabela 50: Relativno siromaštvo po veličini i tipu domaćinstava, 2007. i 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

VELIČINA DOMAĆINSTVA	2007		2011	
	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva
Ukupno	64.708	17,3	53.234	14,8
1 član	17.961	26,7	15.539	20,0
2 člana	16.927	18,0	13.082	13,5
3 člana	9.321	14,4	6.087	10,4
4 člana	8.520	11,2	8.211	12,8
5 ili više članova	11.980	16,4	10.314	16,5

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

I u Republici Srpskoj najsiromašnija su jednočlana (svako peto domaćinstvo je siromašno) i domaćinstva sa 5 ili više članova (svako šesto domaćinstvo je siromašno), što je opšti profil siromaštva s aspekta veličine domaćinstava u cijeloj državi. Situacija je slična i prema tipu domaćinstava: najsiromašniji su stariji samci (23,8%) i stariji bračni parovi bez djece (18,5%), kao i bračni parovi sa djecom i drugim srodnicima (17,5%). S druge strane najmanje su siromašni mlađi bračni parovi bez djece kod kojih je tek skoro svako deseto domaćinstvo siromašno.

Tabela 51: Relativno siromaštvo po veličini i tipu domaćinstava, 2007. i 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti) - nastavak

TIP DOMAĆINSTVA	2007		2011	
	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva	Broj domaćinstava	Veličina siromaštva
Ukupno	64.708	17,3	53.234	14,8
Samačka < 65 godina	5.816	22,9	3.684	13,3
Samačka 65+ godina	12.145	29,1	11.855	23.8
Bračni par bez djece < 65 godina	2.991	10,0	3.244	9,7
Bračni par bez djece 65+ godina	9.358	22,5	7.174	18,5
Bračni par sa 1 djetetom	6.008	13,3	4.599	10,8
Bračni par sa 2 djeteta	5.685	9,6	5.220	10,9
Bračni par sa 3 i više djece	3.156	20,2	2.397	16,3
Samohrani roditelji	4.705	18,9	2.963	13,1
Samohrani roditelji + drugi srodnici	2.138	14,9	2.409	15,7
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	3.117	10,0	4.636	17,5
Bračni par sa djecom + roditelji	3.129	16,7	2.239	13,1
Ostalo	6.460	24,2	2.814	12,2

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 52: Relativno siromaštvo po statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (apsolutne i procentualne vrijednosti)

STATUS U ZAPOSLENJU	2007		2011	
	Broj domaćinstava	Procenat	Broj domaćinstava	Procenat
UKUPNO	64.708	17,3	53.234	14,8
Zaposleni	16.804	10,6	15.816	10,8
Nezaposleni ili traže prvi posao	9.527	21,8	8.466	21,2
Domaćice	9.401	26,8	9.273	23,4
Nesposobni za rad	8.819	45,9	5.988	31,0
Penzioneri	19.309	16,8	13.083	11,7
Ostalo	849	24,9	608	26,0

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Posmatrano prema statusu u zaposlenosti referentne osobe, u Republici Srpskoj najsiromašnija su domaćinstva sa nosiocima iz kategorije nesposobnih za rad (skoro svako treće domaćinstvo je siromašno), kategorije ostalih domaćinstava (svako četvrto domaćinstvo je siromašno), domaćica (skoro svako četvrto domaćinstvo je siromašno) i nezaposlenih ili koji traže prvi posao (svako peto domaćinstvo je siromašno).

Tabela 53: Relativno siromaštvo prema različitim linijama siromaštva, 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

LINIJA SIROMAŠTVA	2007		2011	
	Vrijednos linije siromaštva u KM	Procenat ispod linije siromaštva	Vrijednos linije siromaštva u KM	Procenat ispod linije siromaštva
50% medijane izdataka	291,84	10,8	317,57	8,0
60% medijane izdataka	350,21	17,3	381,09	14,4
70% medijane izdataka	408,58	25,3	444,60	22,7
Definitivno siromašna	-	10,8	-	8,0
Slabo siromašna	-	6,4	-	6,4
Na granici siromaštva	-	8,0	-	8,3
Definitivno nisu siromašna	-	74,7	-	77,3
Omjer S80/S20	-	5,1	-	4,4

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Kad uporedimo tri različite linije relativnog siromaštva (50%, 60% i 70% medijane izjednačenih izdataka), izračunate iz distribucije izdataka za potrošnju na nivou Republike Srpske, uočićemo da su skoro svi pokazatelji siromaštva u RS bolji nego kad se oni računaju na osnovu državne distribucije i državnog praga siromaštva. Procenat definitivno siromašnih domaćinstava je manji (8,0% u odnosu na 9,8%), dok je procenat domaćinstava koja definitivno nisu siromašna nešto veći (77,3% u odnosu na 76,8%). Ovu činjenicu pokazuje i kvintilni omjer koji ukazuje na manju nejednakost (4,4 u odnosu na 5,2).

Tabela 54:Indikatori relativnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, RS 2011(tabela je izračunata na nivou pojedinaca)

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,159	,038	,270
6-17	,163	,041	,256
18-24	,117	,031	,239
25-44	,126	,029	,244
45-64	,132	,029	,249
65 i više	,182	,041	,267
Ukupno	,144	,034	,252

Izvor: Proračun autora

5.2 Apsolutno siromaštvo u RS u 2011. godini[9]

Za analizu apsolutnog siromaštva koristila se metodologija koja je opisana u publikaciji "APD 2007 - Siromaštvo i uslovi života", a koja se oslanja na metodologiju Svjetske banke koja je opisana u "Analizi siromaštva u BiH SB (2003)".

5.2.1 Konstruisanje agregata potrošnje i apsolutne linije siromaštva

Agregat potrošnje obuhvata svu prehrambenu i neprehrambenu potrošnju domaćinstva isključujući zdravstvene troškove kojoj je dodata imputirana renta. Agregat je potom na osnovu informacija o inflaciji u periodu 2007-2011.na nivou RS sveden na cijene iz 2007, usklađen za regionalne razlike u cijenama te sveden na potrošnju po članu domaćinstva. Sve osobe koje troše 201,07 KM ili manje po članu domaćinstva u cijenama iz 2007. smatraju se siromašnim u RS.

5.2.2 Profil apsolutnog siromaštva u RS 2011. godini

Tabela 55: Glavni indikatori apsolutnog siromaštva, 2007. godina (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima)

	Procjena	Koeficijent varijacije	Interval povjerenja 95%	
Jedinice posmatranja				
Siromašni pojedinci	195.802	6,74%	168.812	222.791
Ukupno - pojedinci	1.166.173	2,50%	1.106.595	1.225.749
Veličina siromaštva				
Siromašni pojedinci	16,79	6,16%	14,68	18,90
Jaz siromaštva				
Pojedinci	4,06	7,12%	3,47	4,65
Kvadrat jaza siromaštva				

[9] Sve tabele u profilu abolutnog siromaštva se odnose na siromašne osobe osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Pojedinci	1,53	10,16%	1,21	1,84
Prosječni deficit				
Pojedinci	24,16	5,04%	21,67	26,65
Generalna linija siromaštva u RS po članu domaćinstva (godišnje): 2.412,88 KM				

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;

Tabela 56: Glavni indikatori apsolutnog siromaštva, 2011. godina (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima)

	Procjena	Koeficijent varijacije	Interval povjerenja 95%	
Jedinice posmatranja				
Siromašni pojedinci				
Ukupno - pojedinci	1.060.290	4.06%	975.613	1.144.968
Veličina siromaštva				
Siromašni pojedinci	0,1580298	6,31%	0,1384223	0,1776373
Jaz siromaštva				
Pojedinci	0,0400223	8,53%	0,033314	0,0467306
Kvadrat jaza siromaštva				
Pojedinci	0,0158196	11,61%	0,0122105	0,0194287
Prosječni deficit				
Pojedinci	0.2532581	5.09%	0,2278617	0,2786544
Generalna linija siromaštva u RS po članu domaćinstva (godišnje) po cijenama iz 2007: 2412 KM				

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 57: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	2007		2011	
	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
Jedan član	5,61	9,17	5,6	5,9
Dva člana	10,13	12,15	8,4	4,1
Tri člana	11,58	16,81	9,9	11,3
Četiri člana	11,79	(21,27)	13,9	26,1
Pet ili više članova	26,45	(24,94)	25,6	26.3

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

() – nedovoljan broj observacija

Tabela 58: Stopa apsolutnog siromaštva prema tipu domaćinstva, 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Tip domaćinstva	2007	2011
UKUPNO	16,8	15,8
Samačka < 65 godina	5,0	3,8
Samačka 65+ godina	9,5	6,9

Bračni par bez djece < 65 godina	3,8	5,3
Bračni par bez djece 65+ godina	14,7	11,6
Bračni par sa 1 djetetom	11,7	10,1
Bračni par sa 2 djeteta	10,3	14,3
Bračni par sa 3 i više djece	27,2	26,8
Samohrani roditelji	15,7	11,1
Samohrani roditelji + drugi srodnici	20,5	24,3
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	22,3	24,4
Bračni par sa djecom + roditelji	24,1	21,2
Ostalo	27,5	13,7

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 59: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	16,79	14,42	16,64	14,28	21,06
Muškarci	16,87	14,89	17,09	14,37	21,13
Žene	16,30	-	12,33	13,72	20,83

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;

Tabela 60: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	15,8	13,2	17,4	16,8	13,1
Muškarci	16,3	15,0	17,9	16,9	13,1
Žene	13,6	-	13,0	16,2	13,0

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 61: Stopa apsolutnog siromaštva prema starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+
UKUPNO	16,79	14,42	16,64	14,28	21,06
Jedan član	7,83	-	(2,54)	7,25	9,53
Dva člana	10,46	(3,65)	6,60	4,27	15,63
Tri člana	12,61	(4,22)	13,94	8,86	21,36
Četiri člana	12,38	(6,05)	11,04	12,88	(24,90)
Pet ili više članova	26,32	(34,08)	26,00	22,53	30,52

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;
() – nedovoljan broj observacija

Tabela 62: Stopa apsolutnog siromaštva prema starosnim grupama nosioca domaćinstva (referentne osobe) i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	15 - 34	35 - 49	50 - 64	65+

UKUPNO	15,8	13,2	17,4	16,8	13,1
Jedan član	5,8	-	2,3	4,9	6,9
Dva člana	7,6	-	7,3	5,4	10,1
Tri člana	10,2	2,8	9,1	9,0	18,6
Četiri člana	15,1	19,7	14,6	14,3	16,7
Pet ili više članova	25,7	30,3	25,1	29,9	17,3

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 63: Stopa apsolutnog siromaštva prema broju djece u domaćinstvu i veličini domaćinstva, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	Bez djece	Jedno dijete	Dvoje djece	Troje ili više djece
UKUPNO	16,79	12,65	17,12	22,29	40,36
Jedan član	7,83	7,83	-	-	-
Dva člana	10,46	10,51	-	-	-
Tri člana	12,61	13,35	8,29	-	-
Četiri člana	12,38	12,58	11,07	11,83	-
Pet ili više članova	26,32	18,99	24,02	27,50	39,32

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;

Tabela 64: Stopa apsolutnog siromaštva prema broju djece u domaćinstvu i veličini domaćinstva, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Veličina domaćinstva	Ukupno	Bez djece	Jedno dijete	Dvoje djece	Troje ili više djece
UKUPNO	15,8	7,5	14,7	17,7	32,4
Jedan član	5,8	5,8	-	-	-
Dva člana	7,6	8,2	4,0	-	-
Tri člana	10,2	2,8	10,8	11,4	-
Četiri člana	15,1	25,2	11,5	14,9	61,5
Pet ili više članova	25,7	-	22,7	24,1	31,6

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 65: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Zaposleni	12,23	12,37	9,41	14,5	15,1	7,4
Nezaposleni	25,24	26,41	(9,43)	25,0	24,7	29,1
Penzionisani	17,23	-	17,07	10,5	10,9	7,8
Nesposobni za rad	31,74	36,64	25,30	30,7	39,2	12,1
Domaćice	18,30	18,29	18,37	18,1	-	18,4
Ostali (neaktivni)	(32,28)	-	-	32,9	33,3	27,2

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

() – nedovoljan broj observacija

Tabela 66: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu, statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe) i tipu naselja, 2007. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno			Gradsko			Ostalo		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Zaposleni	12,23	12,37	9,41	7,55	7,53	7,76	15,16	15,21	(13,05)
Nezaposleni	25,24	26,41	(9,43)	16,47	18,11	-	29,28	29,82	-
Penzionisani	17,23	:	17,07	(9,13)	-	(9,13)	18,80	-	18,66
Nesposobni za rad	31,74	36,64	25,30	-	-	-	30,70	35,57	24,23
Domaćice	18,30	18,29	18,37	13,87	14,59	10,70	20,93	20,24	28,24
Ostali (neaktivni)	(32,28)	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;
() – nedovoljan broj observacija

Tabela 67: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu, statusu tekuće aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe) i tipu naselja, 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	Ukupno			Gradsko			Ostalo		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Zaposleni	14,5	15,1	7,4	8,9	9,4	5,1	18,4	18,8	11,8
Nezaposleni	25,0	24,7	29,1	20,6	19,4	33,3	26,7	26,8	24,7
Penzionisani	10,5	10,9	7,8	7,1	7,9	4,5	13,0	12,9	14,6
Nesposobni za rad	30,7	39,2	12,1	20,8	27,5	8,0	32,3	41,1	12,9
Domaćice	18,1	-	18,4	16,1	-	16,2	19,0	-	19,6
Ostali (neaktivni)	32,9	33,3	27,2	58,9	67,7		16,0	13,2	100,0

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 68: Stopa siromaštva prema polu i statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2011. godina (vrijednosti u procentima)

Status u zaposlenju	2011.		
	Ukupno	Muškarci	Žene
Poslodavac	5,5	6,0	-
Samozaposleni ili slobodno zanimanje	16,1	15,9	19,4
Stalno zaposleni	17,8	18,4	10,7
Zaposleni sa drugim tipom ugovora	31,9	36,7	-

Tabela 69: Stopa apsolutnog siromaštva prema statusu u zaposlenju nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Poljoprivreda	18,81	18,86	-	21,3	21,2	22,6
Industrija	16,95	16,57	-	18,4	18,4	16,1
Građevinarstvo	20,33	20,39	-	26,1	26,2	-
Trgovina,	9,31	9,80	(3,7)	11,7	11,8	11,6

transport						
Druge usluge	9,67	10,21	(5,21)	7,0	7,3	5,3

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 70: Stopa apsolutnog siromaštva prema polu i stepenu obrazovanja nosioca domaćinstva (referentne osobe), 2007. i 2011. godina (vrijednosti u procentima)

	2007			2011		
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
Bez obrazovanja	37,93	52,27	23,74	23,6	31,9	18,7
Osnovna škola, 1 do 8 razreda	21,47	22,76	15,03	24,4	25,7	18,8
Srednja ili druga škola, 3, 4 ili 5 godina	12,72	12,72	12,70	10,9	11,5	6,2
Viša škola, prvi stepen fakulteta, VKV radnik, fakultet ili akademija, specijalizacija, zvanje magistra ili doktora	3,27	3,50	(0,00)	5,7	6,0	4,1

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 71: Indikatori apsolutnog siromaštva prema starosnoj grupi člana domaćinstva, RS 2011

Strosna grupa	Stopa siromaštva	Jaz siromaštva	Deficit siromaštva
0-5	,246	,069	,282
6-17	,237	,062	,264
18-24	,139	,037	,271
25-44	,165	,042	,253
45-64	,124	,031	,253
65 i više	,129	,028	,218
Ukupno	,158	,040	,253

Izvor: Proračun autora

5.2.3 Nejednakost u RS

Siromaštvo i nejednakost u raspodjeli potrošnje su često povezani, te je zato važno obratiti pažnju na oba pitanja kako bi se dobila kompletna slika socijalnih uslova i uslova života u Republici Srpskoj.

Tabela 72: Mjera nejednakosti za per capita izdatke za potrošnju, 2007. i 2011. godina

MJERA	2007	2011
odnos 90/10	4,92	4,009
odnos 90/50	1,96	2,060
odnos 50/10	2,51	1,945
DISPERZIJA		
Prosječno odstupanje od	2.183,37	2.047

medijane, KM		
Koeficijent varijacije	0,6616	1,65935
Gini	0,3218	0.31014

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007; Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

Tabela 73: Sumarna statistika distribucije, 10 kvantilnih grupa za per capita izdatke za potrošnju, 2007. Godina (potrošnja na godišnjem nivou)

Kvantilne grupe	Maksimum (u KM)	% medijane	% udio	L(P)%	GL(p)
1	2.052,69	49,06	3,1	3,1	155,32
2	2.648,28	63,29	4,63	7,72	387,47
3	3.190,42	76,25	5,83	13,56	680,13
4	3.668,12	87,66	6,84	20,40	1.023,05
5	4.184,35	100,00	7,84	28,23	1.416,10
6	4.746,83	113,44	8,86	37,09	1.860,46
7	5.591,25	133,62	10,30	47,39	2.376,94
8	6.817,37	162,93	12,35	59,73	2.996,22
9	8.727,69	208,58	15,31	75,04	3.764,19
10			24,96	100,00	5.015,93

Izvor: Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj 2007;

Tabela 74: Sumarna statistika distribucije, 10 kvantilnih grupa za per capita izdatke za potrošnju, 2011 godina (potrošnja na mjesečnom nivou)

Kvantilne grupe	Maksimum (u KM)	% medijane	% udio	L(P)%	GL(p)
1	171,48	51,37	3,23	3,23	12,88
2	218,57	65,49	4,95	8,17	32,63
3	258,04	77,31	5,94	14,11	56,36
4	298,16	89,33	7,02	21,14	84,41
5	333,77	100,00	7,85	28,98	115,74
6	381,98	114,44	9,03	38,02	151,81
7	446,18	133,68	10,31	48,33	192,99
8	542,98	162,68	12,32	60,65	242,19
9	687,50	205,98	15,08	75,73	302,42
10			24,27	100,00	399,32

Izvor: Proširena anketa o potrošnji domaćinstava 2011 – Proračun autora

6. Modeli potrošnje

Postavlja se pitanje koji model potrošnje nabolje opisuje fenomen siromaštva u BiH.

Postojeći modeli potrošnje u BiH prilikom računanja apsolutnih linija siromaštva koristili su Per Capita (PC ili PCE) skalu ekvivalencije prilikom računanja apsolutnog siromaštva dok su prilikom računanja relativnog siromaštva koristili OECD II skalu siromaštva. Pored navedenih skala ekvivalencije u praksi se koristi i tzv. OECD I skala ekvivalencije.

Per capita linija siromaštva svakom članu domaćinstva dodjeljuje isti težinski faktor 1. OECD II skala ekvivalencije prvo odraslo lice vrednuje sa 1, svako slijedeće odraslo lice sa 0,5 a svako dijete sa 0,3. OECD I skala ekvivalencije prvo odraslo lice vrednuje sa 1, svako slijedeće odraslo lice sa 0,7 a svako dijete sa 0,5

Svaki od ovh modela na različit način tretira ekonomiju obima unutar domaćinstva. Korištenje Per Capita skale ekvivalencije podrazumjeva da je ekonomije obima praktično ne postoji. Najveću ekonomiju obima u domaćinstvu podrazumjeva OECD II skala ekvivalencije. OECD I skla ekvivalencije je između preostale dvije skale.

Tabele 75 i 76 ispod prikazuju uticaj različitih skala ekvivalencije na stope siromaštva.

Per Capita skala ekvivalencije ima tendenciju da prikaže stope siromaštvo djece veće u odnosu na stope siromaštvo starih osoba. OECD II skala ekvivalencije ima obratnu tendenciju doke je OECD I skala negdje između.

Tabela 75: Veličina siromaštva prema različitim skalama ekvkvalencije, prema apsolutnoj liniji siromaštva od 238KM na agregatu potrošnje u cijenama iz 2007 ažuriranim za reginalne razlike u cijenama

	BIH			Urbano			Ruralno		
	PCE	OECD 1	OECD 2	PCE	OECD 1	OECD 2	PCE	OECD 1	OECD 2
Muškarac - nosioc	24,11	23,62	23,20	16,15	16,07	15,84	29,44	28,68	28,12
Žena - nosioc	14,03	22,18	27,31	6,17	11,06	15,23	22,56	34,27	40,43
Udovica	13,96	22,93	28,67	5,86	10,83	16,14	20,93	33,35	39,46
Nije udovica	14,28	19,63	22,65	6,86	11,57	13,24	33,30	40,30	46,78
Broj osoba u domaćinstvu starosti 15 do 65 godina									
0	15,95	26,64	34,87	5,86	12,52	18,97	23,52	37,22	46,79
1	15,85	21,20	24,36	11,10	13,58	15,93	19,90	27,72	31,57
2	23,28	21,41	21,12	16,31	14,97	14,51	28,73	26,44	26,28
3	22,72	22,60	21,48	14,33	14,98	14,73	28,26	27,63	25,94
4	26,01	25,14	23,03	17,28	17,16	15,76	31,41	30,06	27,52
5+	41,85	36,60	32,53	35,00	35,00	31,13	44,02	37,10	32,97
Broj djece u domaćinstvu									
0	15,07	20,25	23,21	9,16	12,40	14,69	19,83	26,56	30,05
1	23,38	22,45	21,67	15,03	14,75	14,25	29,10	27,72	26,75
2	31,37	26,67	23,64	22,66	19,65	17,09	36,77	31,02	27,71
3+	44,02	34,22	28,99	35,33	28,22	24,16	47,94	36,94	31,18
Broj osoba u domaćinstvu starosti 65 godina i više									
0	22,19	21,36	20,82	15,31	14,80	14,47	27,37	26,30	25,60
1	25,37	27,14	29,05	13,96	16,75	19,12	31,84	33,04	34,68
2	27,64	31,81	32,19	16,02	19,38	20,74	34,20	38,83	38,66
3+	33,52	33,52	-	44,01	44,01	-	-	-	-
Bar jedna osoba stara 65 godina i više									
Ne	22,19	21,36	20,82	15,31	14,80	14,47	27,37	26,30	25,60
Da	26,12	28,66	29,93	14,87	17,82	19,47	32,55	34,84	35,90

Tabela 76: Veličina siromaštva prema različitim skalama ekvkvalencije, prema apsolutnoj liniji siromaštva od 238KM na agregatu potrošnje u cijenama iz 2007 ažuriranim za reginalne razlike u cijenama (nastavak)

	FBiH			RS			BD		
	PCE	OECD 1	OECD 2	PCE	OECD 1	OECD 2	PCE	OECD 1	OECD 2
Muškarac - nosioc	23,45	22,97	22,54	26,06	25,50	25,07	13,65	14,04	13,82
Žena - nosioc	12,66	17,65	20,12	15,93	29,14	38,51	17,24	22,72	25,72
Udovica	13,22	18,80	21,44	14,68	29,40	40,12	20,66	22,98	26,96
Nije udovica	10,68	13,59	15,45	20,07	28,29	33,20	6,82	21,93	21,93
Broj osoba u domaćinstvu starosti 15 do 65 godina									
0	14,48	23,04	29,15	18,80	33,00	44,29	2,45	3,25	8,88
1	15,75	19,45	21,38	16,32	24,46	29,76	10,17	15,26	16,77
2	23,08	21,51	21,26	24,20	21,63	21,23	16,27	14,73	14,73
3	21,44	21,36	20,49	26,17	25,88	24,22	4,98	6,45	6,45
4	24,44	23,90	22,05	29,19	27,44	24,96	20,47	23,87	20,47
5+	41,86	36,63	32,62	41,74	36,09	31,66	43,49	43,49	43,49
Broj djece u domaćinstvu									
0	14,15	18,51	20,97	17,01	23,62	27,55	7,66	10,97	11,14
1	22,45	21,97	21,38	26,76	24,59	23,27	10,33	10,33	10,33
2	31,49	27,32	24,19	31,50	25,46	22,43	25,98	24,67	24,67
3+	40,82	31,25	26,89	50,86	40,40	33,32	24,72	19,83	19,83
Broj osoba u domaćinstvu starosti 65 godina i više									
0	21,64	20,81	20,08	23,86	22,99	22,83	15,67	15,37	15,54
1	25,50	26,41	28,20	25,80	28,60	30,88	13,73	18,85	16,78
2	26,39	30,48	30,48	30,75	35,26	36,00	1,75	1,75	6,00
3+	-	-	-	58,25	58,25	-	-	-	-
Bar jedna osoba stara 65 godina i više									
Ne	21,64	20,81	20,08	23,86	22,99	22,83	15,67	15,37	15,54
Da	25,71	27,65	28,85	27,54	30,86	32,31	10,06	13,61	13,47

Pored različitog efekta skala ekvivalnecije na siromaštvo uključenje odnosno isključenje troškova na zdravstvo iz agregata potrošnje domaćinstva takođe ima uticaj na stope siromaštva. U BIH zvanične apsolutne linije siromaštva isključuju troškove na zdravstvo domaćinstava u agregatima potroćnje dok relativne linije siromaštva uključuju troškove na zdravstvo.

Uključenje troškova domaćinstva na zdravstvo u agregat potrošnje domaćinstva snižava apsolutne stope siromaštva dok efekat na relativno siromaštvo zavisi od distribucije potrošnje na zdravstvo na nivou svih domaćistava u državi (ili entitetu ukoliko se relativno siromaštvo računa na entitetskom nivou).

Potrošnja domaćinstava na zdravstvo je data u tabeli 77 ispod.

Tabela 77: Mjesečna potrošnja domaćinstva na zdravstvo u KM, 2011.

		Entitet			
		BiH	FBiH	RS	DB
	Ukupno	57,08	62,45	46,70	67,36
tip naselja	Urbano	62,33	67,23	52,21	57,88
	Ruralno	53,05	58,44	43,19	76,47
tip domacinstva	Samačka < 65 godina	29,47	34,75	22,37	44,51
	Sarnačka >= 65 godina	47,05	50,43	42,61	56,51
	Bračni par bez djece < 65 godina	57,85	66,92	43,42	46,94
	Bračni par bez djece >= 65 godina	83,66	95,73	61,08	124,46
	Bračni par sa jednim djetetom	50,64	53,43	44,19	47,42
	Bračni par sa dvoje djece	58,95	66,56	39,78	29,38
	Bračni par sa troje i vise djece	47,33	48,94	40,32	68,05
	Samohrani roditelji	45,95	51,23	32,81	55,94
	Samohrani roditelji + drugi srodnici	60,40	71,40	46,91	35,96
	Bračni par sa djecom + drugi srodnici	67,25	71,06	59,20	149,21
	Bračni par sa djecom + roditelji	64,62	74,30	48,98	154,15
	Ostalo	76,30	67,85	85,78	90,32
veličina domaćinstva	1	40,67	44,64	35,37	52,87
	2	66,08	74,04	51,30	83,87
	3	53,92	52,96	56,20	52,04
	4	60,64	67,77	44,41	45,60
	5 i više	58,57	64,14	47,10	91,20
broj djece u domaćinstvu	1	55,52	58,24	49,53	68,48
	2	57,92	66,44	38,86	45,87
	3	44,40	44,64	39,90	84,60
	4 i više	61,78	69,74	34,01	9,60

7. Zaključci

Trendovi siromaštva

Relativno siromaštvo u BiH mjereno zvaničnom relativnom linijom siromaštva na državnom nivou u periodu 2004-2011. je na istom nivou od oko 18%. Relativno siromaštvo u BiH kao cijelini niti je raslo niti opadalo u ovom periodu. Isto vrijedi i za siromaštvo na entitetskom nivou mjereno zvaničnom relativnom linijom siromaštva na državnom nivou.

Relativno siromaštvo u RS mjereno zvaničnom relativnom linijom siromaštva za RS na entitetskom nivou u periodu 2007-2011. je manje za oko 1 procentni poen 14,4%. u 2011. u odnosu na 15,6% u 2007. Imajući u vidu da je entitetska relativna linija siromaštva niža od državne relativne linije siromaštva, može se zaključiti da se osobe koje su izašle iznad entitetske linije relativnog siromaštva zadržale neposredno iznad entitetske linije siromaštva i da su u riziku od vraćanja u relativno siromaštvo.

Apsolutno siromaštvo mjereno po metodologiji SB iz 2009 je blago poraslo u periodu 2007-2011. za 1 procentni poen u BiH, te je do povećanja siromaštva došlo usljed povećanja siromaštva u FBiH.

Zvanično apsolutno siromaštvo u BiH (BHAS) na državnom nivou je poraslo za oko 5 procentnih poena sa 18,6% u 2007. na 23,4%[10] u 2011. U oba entiteta je takođe došlo do rasta siromaštva za oko 5 procentnih poena mjereno ovom linijom siromaštva.

Zvanično apsolutno siromaštvo u RS mjereno na entitetskom nivou je palo za 1 procentni poen, sa 16,8% na 15,8%.[11] Slično kao i kod relativnog siromaštva - imajući u vidu da je entitetska apsolutna linija siromaštva niža od državne apslutne linije siromaštva, može se zaključiti da su se osobe koje su izašle iznad entitetske linije apsolutnog siromaštva zadržale neposredno iznad entitetske linije apsolutnog siromaštva i da su u riziku od vraćanja u apsolutno siromaštvo mjereno entitetskom linijom apsolutnog siromaštva.

Domaćinstva u kojima su žene nosioci

Trend u kome su domaćinstva u kojima je žena nosilac domaćinstva manje siromašna u odnosu na domaćinstva u kojima su muškarci nosioci domaćinstva se nastavio u 2011. godini. Ono što zabrinjava je da je, mjereno zvaničnom apsolutnom linijom siromaštva na državnom nivou, došlo do podjednakog povećanja siromaštva i kod domaćinstava u kojima je žena nosilac domaćinstva i u domaćinstvima u kojima je muškarac nosilac domaćinstva od oko 5 procentnih poena.

Mladi i stari

Mjereno apsolutnom linijom siromaštva na državnom nivou domaćinstva u kojima su mlade osobe stare od 15 do 34 godina nosioci domaćinstva imaju naveću stopu siromaštva.

Mjereno apsolutnom linijom siromaštva na nivou RS najveću stopu siromaštva imaju domaćinstva u kojima je nosilac domaćinstva u starosnoj dobi od 35 do 45 godina.

[10] Ova promjena apsolutnog siromaštva je statistički značajna budući da se 95% intervali povjernja apsolutnih stopa siromaštva za 2007 i 2011 godinu za BiH ne preklapaju.

[11] Ova promjena siromaštva nije statistički značajna budući da se 95% intervali povjernja apsolutnih stopa siromaštva za 2007 i 2011 godinu za RS u velikoj mjeri preklapaju. Ono što striktno metodološko možemo reći jeste da u 2011 godini nije došlo do značajne promjene apsolutnog siromaštva u RS u odnosu na 2007 godinu mjereno zvaničnom apsolutnom linijom siromaštva za RS od 201 KM pc na mjesečnom nivou.

Veličina domaćinstva

Kao i u 2007. godini, u 2011. godini stopa siromaštva raste sa povećanjem broja članova domaćinstva bez obzira koju metodu za mjerenje siromaštva koristimo.

Domaćinstva sa djecom

Zabrinjavajuće je da, kao i u 2007. godini, tako i u 2011. godini stopa siromaštva raste sa povećanjem broja djece u domaćinstvu bez obzira koju metodu za mjerenje siromaštva koristimo.

Nezaposleni i nesposobni za rad

Podjednako u 2007. i 2011. godini najniže stope siromaštva imaju domaćinstva u kojima je nosilac domaćinstva zaposlena osoba ili penzioner.

8. Bibliografija

1. Ravaillon, M. (1998.), Poređenja siromaštva (SB) Anketa za mjerenje životnog standarda, radni dokument: 88
2. Bosna i Hercegovina-Transferi socijalne pomoći u BiH, Krećući se prema više održivijoj i preciznijoj socijalnoj zaštiti, SB 2009 godine
3. Zaštita siromašnih u vrijeme globalne krize, Ažurirani izvještaj za BiH 2009, SB, DEP;
4. Anketa o potrošnji domaćinstava za 2007 Siromaštvo i uslovi života, BHAS,FZS,RZSRS;
5. Anketa o potrošnji domaćinstava i siromaštvo u Republici Srpskoj u 2007, RZS Bilten broj 1, 2009.
6. Anketa o potrošnji domaćinstava u BiH, 2011., Konačni rezultati, Saopštenje, Agencija za statistiku BiH
7. Anketa o potrošnji domaćinstava u Republici Srpskoj, 2011., Konačni rezultati, Saopštenje, Republički zavod za statistiku RS
8. Anketa o potrošnji domaćinstava u FBiH, 2011., Konačni rezultati, Saopštenje, Federalni zavod za statistiku

Aneks I – Definicije

Domaćinstvom se smatra svaka porodična ili druga zajednica lica koja zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirenje osnovnih životnih potreba, bez obzira da li se svi članovi stalno nalaze u mjestu gdje je nastanjeno domaćinstvo ili neki od njih privremeno borave u drugom naselju, odnosno stranoj državi, zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga.

Domaćinstvo može biti:

a) zajednica lica, bez obzira na njihovo srodstvo, koja zajedno stanuju, zajedno se hrane i troše ostvarene prihode (višečlano domaćinstvo), i

b) jedno lice koje u stambenom prostoru samo živi, troši i samostalno se hrani (samačko domaćinstvo).

Nosilac domaćinstva (referentna osoba): lice sa 15 godina i više, koje se u svrhu ankete određuje kao takvo bez obzira na razlog (lice na koje se domaćinstvo vodi, ili za koje se izjasne članovi domaćinstva). Ako se članovi domaćinstva sami ne izjasne ko je nosilac domaćinstva, u pravilu je to lice koje najviše doprinosi prihodima domaćinstva.

Koeficijent maskuliniteta: broj muškaraca u datoj populaciji na 100 žena.

Zaposlena lica su lica stara 15 i više godina koje su radila najmanje jedan sat za platu ili naknadu ili nisu radile a imale su posao na koji će se vratiti, bez obzira na tip ugovora ili angažovanja.

Zaposlena lica čine: zaposlenici koji su u radnom odnosu kod poslodavca; samozaposlenici koji upravljaju poslovnim subjektom i zapošljavaju jednog ili više zaposlenika, te osobe koje rade za svoj račun i ne zapošljavaju zaposlenike; i neplaćeni pomažući članovi domaćinstva (članovi koji rade u porodičnom biznisu).

Nezaposleni i lica koja traže prvo zaposlenje su lica stara 15 i više godina koja su izgubila posao, ponovo traže posao te ponuđeni posao mogu prihvatiti, i lica koja prvi put traže posao.

Domaćinstva sa punom zaposlenošću su ona domaćinstva čiji su svi članovi, koji ulaze u radnu snagu, zaposleni.

Najveći ili isti procenat zaposlenosti je procenat domaćinstava u kojima je 50% ili više članova koji spadaju u radnu snagu zaposleno.

Domaćinstva sa punom nezaposlenošću su ona domaćinstva koja imaju barem jednog člana domaćinstva koji spada u radnu snagu, ali nemaju niti jednog zaposlenog.

Najveći procenat nezaposlenosti je procenat domaćinstava gdje je više od polovine članova koji spadaju u radnu snagu nezaposleno, odnosno traži zaposlenje.

Domaćinstva sa punom penzionisanošću znači da su svi članovi u tim domaćinstvima penzioneri i niti jedan član ne spada u radnu snagu.

Najveći ili isti procenat penzionisanosti je procenat domaćinstava u kojima niti jedan član ne spada u radnu snagu, a pola ili više članova su penzioneri.

Najveći procenat sa drugim statusom je procenat domaćinstava u kojima niti jedan član ne spada u radnu snagu, a više od polovine članova imaju status studenta, domaćice, nesposobni za rad ili dr.

Domaćinstva potpuno sa drugim statusom znači da svi članovi u tim domaćinstvima imaju drugi status (studenti , domaćice , nesposobni za rad i dr.) i niti jedan član ne spada u radnu snagu.

Radna snaga (ekonomski aktivna lica): zaposlena lica, nezaposlena lica i lica koja traže prvo zaposlenje.

Stopa aktivnosti nosioca domaćinstva (referentne osobe): odnos broja aktivnih nosioca domaćinstva u ukupnoj populaciji nosioca domaćinstva.

Stopa zaposlenosti nosioca domaćinstva (referentne osobe):: odnos broja zaposlenih nosioca domaćinstva u ukupnoj populaciji nosioca domaćinstva.

Stopa nezaposlenosti nosioca domaćinstva (referentne osobe):: odnos broja nezaposlenih nosioca domaćinstva u populaciji nosioca domaćinstva koji spadaju u radnu snagu.

Uslovi stanovanja domaćinstva određeni su karakteristikama stambenih jedinica, raspoloživošću usluga i dobara te izdacima za plaćanje rente ili računa.

Izdaci za potrošnju domaćinstava obuhvataju izdatke za robu i usluge kupljene ili potrošene sa ciljem zadovoljavanja potreba domaćinstva (stvarna kupovina proizvoda i usluga). Uključeni su i proizvodi iz bašti domaćinstava ili sa poljoprivrednih imanja koje domaćinstvo troši za vlastite potrebe (potrošnja iz vlastite proizvodnje), robe i usluge koje daje poslodavac u vidu plate i imputirana renta za stambene jedinice koja predstavlja iznos procjenjenog troška za stan koji se dodaje izdacima za stanovanje vlasnicima stanova i svim ostalim koji besplatno koriste nečiju stambenu jedinicu.

Prosječni mjesečni izdaci predstavljaju odnos ukupnog iznosa koji su potrošila domaćinstva za određene proizvode i usluge, ili grupu proizvoda i usluga (zbir izdataka svakog domaćinstva) i ukupnog broja domaćinstava.

Definitivno siromašna domaćinstva su ona domaćinstva sa potrošnjom ispod 50% medijane prilagođene potrošnje.

Slabo siromašna domaćinstva su ona domaćinstva sa potrošnjom između 50% i 60% medijane prilagođene potrošnje.

Domaćinstva na granici siromaštva su ona domaćinstva sa potrošnjom između 60% i 70% medijane prilagođene potrošnje.

Definitivno nisu siromašna ona domaćinstva sa višim iznosom potrošnje.

Veličina siromaštva: procenat siromašnih domaćinstava dobijen je na sljedeći način:

$$HCR = \frac{\sum_{i=1}^{p} w_i}{\sum_{i=1}^{n} w_i} \times 100$$

gdje je

n = ukupan broj domaćinstava iz uzorka

p = ukupan broj siromašnih domaćinstava iz uzorka

Wi = ponder za i-to domaćinstvo iz uzorka

Jaz siromaštva predstavlja prosječnu udaljenost potrošnje siromašnih domaćinstava od linije siromaštva, gdje se srednja vrijednost odnosi na čitavu populaciju. Jaz siromaštva se izražava kao procenat linije siromaštva.

Prema Foster-u, Greer-u i Thorbecke-u indeks i jaz siromaštva su zapravo specijalni slučajevi uopštene mjere:

$$P_\alpha = \frac{1}{N} \frac{\sum_{i=1}^{H} \left(Y_p - Y_i\right)^\alpha}{{Y_p}^\alpha}$$

gdje je:

N = ukupan broj domaćinstava

Prosječan jaz siromaštva: mjeri koliko je (u procentima) prosječan izdatak za potrošnju siromašnih domaćinstava ispod praga siromaštva, primjenom sljedeće formule:

$$PG = \frac{\sum_{i=1}^{p} \left(e_i^* - PL\right) \times w_i}{\sum_{i=1}^{p} PL \times w_i} \times 100$$

gdje je:

e^*_i = ekvivalentan izdatak i-tog domaćinstva iz uzorka

PL = linija siromaštva

Omjer kvintila S80/S20: poredi ukupan ekvivalentan izdatak gornjeg kvintila sa izdatkom najnižeg kvintila (20% najniže ekvivalentne distribucije). Može se izraziti na sljedeći način:

$$HCR = \frac{\sum_{i=1}^{t} e_i^* w_i}{\sum_{i=1}^{b} e_i^* w_i} \times 100$$

gdje je:

t = 20% domaćinstava iz uzorka sa najvećim ekvivalentnim izdatkom

b = 20% domaćinstava iz uzorka sa najmanjim

ekvivalentnim izdatkom.

(HCI) Indeks broja siromašnih je procenat populacije u domaćinstvima čija je potrošnja (po članu) ispod linije siromaštva.

Stopa siromaštva predstavlja količnik broja siromašnih domaćinstava i ukupnog broja domaćinstava.

TPG (Total Poverty Gap) označava ukupan jaz siromaštva odnosno ukupnu udaljenost od praga siromaštva i pokazuje koliko je resursa potrebno da se potrošnja svih siromašnih dovede do granice siromaštva.

$$TPG = \sum_{i=1}^{H} (Y_p - Y_i)$$

gdje je:

Y_p = prag (linija) siromaštva

Y_i = nivo potrošnje domaćinstva i u uzorku od N domaćinstava

H = broj siromašnih domaćinstva

Prosječan deficit siromaštva predstavlja iznos, mjeren kao procenat linije siromaštva, za koji je prosječna potrošnja siromašnih domaćinstava manja od linije siromaštva.

Prosječan deficit = P_1 / P_0

Decilni odnos 90/10 pokazuje koja se višestruka prosječna potrošnja (PCE – per capita expenditure) osoba iz prvog decila sadrži u prosječnoj potrošnji osoba iz devetog decila.

Omjer 90/10 je proizvod omjera 90/50 ("bogati ka srednjim", tj. odnos prosječne potrošnje osoba iz devetog decila i prosječne potrošnje osoba iz petog decila) i omjera 50/10 ("srednji ka siromašnima", tj. odnos prosječne potrošnje osoba iz petog decila i prosječne potrošnje osoba iz prvog decila)

Gini koeficijent je mjera statističke disperzije i definiše se kao odnos koji ima vrijednosti između 0 (savršena jednakost, tj. sve osobe imaju istu potrošnju) i 1 (savršena nejednakost, tj. samo jedna osoba ima potrošnju jednaku potrošnji čitave populacije, dok je potrošnja svih ostalih osoba jednaka nuli).

$$G = \frac{2}{\mu \cdot n^2} \cdot \sum_{i=1}^{n} \left(r_i - \frac{n+1}{2} \right) \cdot c_i$$

gdje je:

n - veličina populacije,

ci - je potrošnja i -te osobe,

μ - je prosječna potrošnja populacije, a

ri - je rang domaćinstva u ekvivalentnom rangiranju potrošnje (tj. za domaćinstvo sa najnižom potrošnjom je 1, dok je za domaćinstvo sa najvišom potrošnjom jednako n).

Aneks II – Statističke tabele

1. STANOVNIŠTVO I DOMAĆINSTVA: GLAVNE SOCIO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE[12]

1.1 Stanovništvo

Tabela 1. Stanovništvo po tipu naselja i geografskom području 2004. (apsolutne vrijednosti i struktura procenta)

	Geografsko područje			
Tip područja	**FBiH**	**RS**	**D. Brčko**	**Bosna i Hercegovir**
Urbano	42,4	35,4	42,6	39,9
Ruralno	57,6	64,6	57,4	60,1
Ukupno (=100%)	2,176,487	1,264,027	67,354	3,507,868

Tabela 2. Stanovništvo po tipu naselja i geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

	Geografsko područje			
Tip naselja	**Federacij a BiH**	**Republika Srpska**	**Brčko distrikt BiH**	**Bosna i Hercegovina**
Gradsko	41,2	34,8	46,8	39,2
Ostalo	58,8	65,2	53,2	60,8
Ukupno (=100%)	2.213.783	1.166.173	67.200	3.447.156

Tabela 3. Stanovništvo po tipu naselja i geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Tip naselja	Geografsko područje			**Bosna i Hercegovina**
	Federacija BiH	**Republika Srpska**	**Brčko distrikt BiH**	
Gradsko	42,3	38,3	45,5	41,0
Ostalo	57,7	61,7	54,5	59,0
Ukupno (=100%)	**2,043,587**	**1,060,290**	**66,108**	**3,169,986**

Tabela 4. Stanovništvo po polu i koeficijentu maskuliniteta po geografskim područjima - Godina 2004. (apsolutne vrijednosti)

	Pol		Koeficijent
Geografsko područje	**Muškarci**	**Žene**	**maskuliniteta**
FBiH	1,073,829	1,102,658	97,4
RS	612,258	651,769	93,9
D. Brčko	33,079	34,275	96,5
Bosna i Hercegovina	1,719,166	1,788,702	96,1

Tabela 5. Stanovništvo po spolu i koeficijentu maskuliniteta po geografskim područjima, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Geografsko područje	Spol		Ukupno	Spol (%)		Koeficijent maskuliniteta
	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
Federacija BiH	1.079.998	1.133.785	2.213.783	48,8	51,2	95,3
Republika Srpska	571.049	595.124	1.166.173	49,0	51,0	96,0
Brčko distrikt BiH	33.201	33.999	67.200	49,4	50,6	97,7
Bosna i Hercegovina	1.684.248	1.762.908	3.447.156	48,9	51,1	95,5

Tabela 6. Stanovništvo po spolu i koeficijentu maskuliniteta po geografskim područjima, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Geografsko područje	Spol		Ukupno	Spol (%)		Koeficijent maskuliniteta
	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
Federacija BiH	998.851	1.044.736	2.043.587	48,9	51,1	95,6
Republika Srpska	520.165	540.125	1.060.290	49,1	50,9	96,3
Brčko distrikt BiH	32.694	33.414	66.108	49,5	50,5	97,8
Bosna i Hercegovina	**1.551.711**	**1.618.275**	**3.169.986**	**49,0**	**51,0**	**95,9**

Tabela 7. Koeficijent maskuliniteta po starosnim grupama i geografskom području - Godina 2004.

Starosna grupa	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	D. Brčko	
0 – 5	99,4	102,1	92,5	100,2
6 – 17	104,5	99,4	103,9	102,8
18 – 34	102,9	104,1	97,4	103,2
35 – 64	97,2	94,6	101,9	96,3
>= 65	78,1	75,5	78,6	76,9
Ukupno	97,4	93,9	96,5	96,1

Tabela 8. Koeficijent maskuliniteta po starosnim grupama i geografskom području, 2007.

Starosna grupa	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	
0-5	99,2	109,0	73,8	101,4
6-17	107,6	108,1	105,6	107,7
18-34	99,9	102,8	112,3	101,0
35-64	94,2	97,0	99,8	95,3
>=65	75,3	76,0	78,7	75,6
Ukupno	95,3	96,0	97,7	95,5

Tabela 9. Koeficijent maskuliniteta po starosnim grupama i geografskom području, 2011.

Starosna grupa	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	
0-5	97,9	110,3	(122,9)	102,0
6-17	99,5	106,1	116,4	101,8
18-34	109,2	107,8	98,2	108,5
35-64	93,5	100,5	94,8	95,8
>=65	77,6	69,7	84,3	74,5
Ukupno	**99,4**	**96,3**	**97,8**	**95,9**

Tabela 10. Stanovništvo po polu i starosnoj grupi po geografskom području - Godina 2004. (apsolutne vrijednosti i struktura procenta)

	Geografsko područje					
	FBiH			RS		
	Pol		Ukupno	Pol		Ukupno
Starosna grupa	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
0-5	6,0	5,8	5,9	5,7	5,2	5,4
6-17	17,6	16,4	17,0	15,0	14,2	14,6
18-34	25,8	24,4	25,1	23,1	20,8	21,9
35-64	40,1	40,2	40,1	40,7	40,4	40,5
>=65	10,5	13,1	11,8	15,6	19,4	17,6
aritmetička sredina(godine)	35,6	37,2	36,4	39,0	41,1	40,1
medijana (godine)	35,0	37,0	36,0	39,0	42,0	41,0
Ukupno (=100%)	1,073,829	1,102,658	2,176,487	612,258	651,769	1,264,027

	D. Brčko			Bosna i Hercegovina		
	Pol		Ukupno	Pol		Ukupno
Starosna grupa	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
0-5	6,2	6,5	6,4	5,9	5,6	5,7
6-17	15,5	14,4	14,9	16,6	15,6	16,1
18-34	24,3	24,1	24,2	24,8	23,1	23,9
35-64	40,1	38,0	39,0	40,3	40,2	40,3
>=65	13,9	17,1	15,5	12,4	15,5	14,0
aritmetička sredina(godine)	37,2	39,3	38,3	36,8	38,7	37,8
medijana (godine)	37,0	39,0	38,0	36,0	39,0	38,0
Ukupno(=100%)	33,079	34,275	67,354	1,719,166	1,788,702	3,507,868

Tabela 11. Stanovništvo po spolu i starosnim grupama po geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Starosna grupa	Geografsko područje					
	Federacija BiH		Ukupno	Republika Srpska		Ukupno
	Spol			Spol		
	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
0-5	5,9	5,6	5,7	5,0	4,4	4,7
6-17	18,3	16,2	17,3	15,2	13,5	14,4
18-34	25,2	24,0	24,6	23,0	21,5	22,3
35-64	38,9	39,3	39,1	40,4	40,0	40,2
>=65	11,7	14,8	13,3	16,3	20,5	18,5
Prosječna starost (godine)	35,8	38,1	37,0	39,6	42,0	40,8
Medijana starosti (godine)	35,0	38,0	36,0	40,0	43,0	42,0
Ukupno (=100%)	1.079.998	1.133.785	2.213.783	571.049	595.124	1.166.173

Starosna grupa	Brčko distrikt BiH		Ukupno	Bosna i Hercegovina		Ukupno
	Spol			Spol		
	Muškarci	Žene		Muškarci	Žene	
0-5	(4,6)	(6,1)	5,4	5,6	5,2	5,4
6-17	15,9	14,7	15,3	17,2	15,3	16,2
18-34	23,6	20,5	22,0	24,4	23,1	23,8
35-64	40,8	39,9	40,3	39,5	39,6	39,5
>=65	15,1	18,8	17,0	13,3	16,8	15,1
Prosječna starost (godine)	38,7	40,2	39,5	37,2	39,4	38,3
Medijana starosti (godine)	40,0	41,0	40,0	37,0	40,0	38,0
Ukupno (=100%)	33.201	33.999	67.200	1.684.248	1.762.908	3.447.156

Tabela 12. Stanovništvo po spolu i starosnim grupama po geografskom području, 2011.

(apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Starosna grupa	Geografsko područje					
	Federacija BiH		Ukupno	Republika Srpska		Ukupno
	Spol			Пол		
	Muškarci	Muškarci		Muškarci	Muškarci	
0-5	5,9	5,7	5,8	5,5	4,8	5,2
6-17	16,2	15,6	15,9	14,0	12,7	13,4
18-34	24,7	21,6	23,1	21,8	19,4	20,6
35-64	40,6	41,6	41,1	42,7	40,9	41,8
>=65	12,6	15,5	14,1	16,0	22,1	19,1
Prosječna starost (godine)	37,6	39,4	38,5	40,5	43,6	42,0
Medijana starosti (godine)	37	40	39	41	45	43
Ukupno (=100%)	**998,851**	**1,044,736**	**2,043,587**	**520,165**	**540,125**	**1,060,290**

Starosna grupa	Brčko distrikt BiH		Ukupno	Bosna i Hercegovina		Ukupno
	Spol			Spol		
	Muškarci	Muškarci		Muškarci	Жене	
0-5	(6,3)	(5,0)	5,7	5,8	5,4	5,6
6-17	15,6	13,1	14,4	15,5	14,6	15,0
18-34	21,7	21,6	21,6	23,6	20,9	22,2
35-64	40,7	42,0	41,3	41,3	41,3	41,3
>=65	15,7	18,3	17,0	13,8	17,8	15,8
Prosječna starost (godine)	39,2	41,7	40,4	38,6	40,8	39,7
Medijana starosti (godine)	39	43	41	39	42	40
Ukupno (=100%)	**32,694**	**33,414**	**66,108**	**1,551,711**	**1,618,275**	**3,169,986**

Tabela 13. Strukturalni indikatori stanovništva po geografskim područjima – Godina 2004

Geografsko područje	CI (1)	Stari u odnosu na djecu (2)	Stopa starenja (3)	Stopa zavisnosti (4)	Stanovništvo <5 (%)	Stanovništvo >= 75 (%)	Žene >=75 (%)	Stanovništvo >=85 (%)	Žene >=85 (%)
FBiH	17,6	2,0	65,4	42,8	4,7	3,1	3,6	0,3	0,5
RS	18,6	3,2	110,7	50,2	4,4	5,0	5,8	0,6	0,8
D. Brčko	21,9	2,4	84,7	51,2	5,1	4,1	5,4	-	-
Bosna i Hercegovina	18,0	2,4	80,8	45,5	4,6	3,8	4,4	0,4	0,6

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka.
1 Omjer djece (0 i 4 godine) po broju žena u fertilnom dobu (15-49)
2 Omjer broja osoba sa 65 godina i više i broja osoba ispod 6 godina
3 Omjer u procentima stanovništva od 65 godina i više i stanovništva od 0-14
4 Omjer stanovništva od 0-14 i preko 65 prema stanovništvu staronsne grupe od 15-64 (radno sposobno stanovništvo).

Tabela 14. Strukturalni indikatori stanovništva po geografskim područjima, 2007. (apsolutne vrijednosti)

Geografsko područje	Omjer djece (1)	Starije osobe u odnosu na djecu (2)	Stopa starenja (3)	Stopa zavisnosti (4)
Federacija BiH	17,9	2,3	71,5	46,7
Republika Srpska	16,5	3,9	119,2	51,4
Brčko distrikt BiH	(17,0)	3,2	107,1	48,8
Bosna i Hercegovina	17,5	2,8	86,4	48,3

1 Procentualni omjer djece (0 - 4 godine) po broju žena u fertilnoj dobi (15-49).
2 Omjer broja osoba sa 65 godina i više i broja osoba ispod 6 godina.
3 Procentualni omjer stanovništva od 65 godina i više i stanovništva od 0-14.
4 Procentualni omjer stanovništva od 0-14 i preko 65 prema stanovništvu starosne grupe od 15-64 (radno sposobno stanovništvo).

Tabela 15. Strukturalni indikatori stanovništva po geografskim područjima, 2011. (apsolutne vrijednosti)

Geografsko područje	Omjer djece (1)	Starije osobe u odnosu na djecu (2)	Stopa starenja (3)	Stopa zavisnosti (4)
Federacija BiH	19,6	2,4	82,1	45,3
Republika Srpska	19,7	3,7	127,2	51,9
Brčko distrikt BiH	(17,5)	3,0	99,5	51,9
Bosna i Hercegovina	**19,6**	**2,8**	**96,3**	**47,6**

1 Procentualni omjer djece (0 - 4 godine) po broju žena u fertilnoj dobi (15-49).
2 Omjer broja osoba sa 65 godina i više i broja osoba ispod 6 godina.
3 Procentualni omjer stanovništva od 65 godina i više i stanovništva od 0-14.
4 Procentualni omjer stanovništva od 0-14 i preko 65 prema stanovništvu starosne grupe od 15-64 (radno sposobno stanovništvo).

Tabela 16. Populacija od 15 i više godina po bračnom statusu i starosnoj grupi - Godina 2004 (apsolutne vrijednosti i struktura procenta)

Starosna grupa	Bračni status				Ukupno (=100%)
	Neoženjen/ neudata	Oženjen/udata ili žive zajedno u neformalnom braku	Razveden /a ili rastavljen /a	Udovac/ udovica	
15-24	88,6	10,9	-	-	536,092
25-34	35,3	61,8	1,9	1,0	462,332
35-64	6,4	83,0	3,0	7,7	1,412,055
>= 65	3.1	56,5	1,4	39,0	490,288
Populacija >=15	25,6	61,8	2,0	10,5	2,900,767

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka.

Tabela 17. Populacija od 15 i više godina po spolu, bračnom statusu i starosnim grupama, 2007. (struktura u procentima)

Spol	Starosna grupa	Bračni status				Ukupno (=100%)
		Neoženjen/ neudata	Oženjen/udata ili žive zajedno u neformalnom braku	Razveden/a ili rastavljen/a	Udovac/ica	
Muškarci	**15-24**	95,8	4,0	:	:	260.984
	25-34	46,1	52,6	:	:	226.992
	35-64	9,5	86,2	2,2	2,1	664.609
	>=65	(1,9)	78,2	(1,4)	18,5	224.060
	Ukupno >=15	**30,7**	**63,8**	**1,5**	**4,1**	**1.376.645**
Žene	**15-24**	84,0	14,9	:	:	245.232
	25-34	26,1	70,5	(2,6)	:	229.796
	35-64	5,4	79,4	3,4	11,7	697.456
	>=65	3,8	42,2	(2,0)	52,0	296.199
	Ukupno >=15	**21,5**	**59,8**	**2,6**	**16,2**	**1.468.683**
Ukupno	**15-24**	90,1	9,3	:	:	506.216
	25-34	36,1	61,6	1,9	:	456.788
	35-64	7,4	82,7	2,8	7,0	1.362.065
	>=65	3,0	57,7	1,7	37,6	520.259
	Stanovništvo >=15	**25,9**	**61,7**	**2,1**	**10,3**	**2.845.328**

Tabela 18. **Populacija od 15 i više godina po spolu, bračnom statusu i starosnim grupama, 2011.** (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Spol	Starosna grupa	Bračni status				Ukupno (=100%)
		Neoženjen / neudata	Oženjen/udata ili žive zajedno u neformalnom braku	Razveden/a ili rastavljen/a	Udovac/ica	
Muškarci	15-24	94,6	5,3	:	-	227.164
	25-34	52,4	46,0	(1,6)	-	209.168
	35-64	11,3	83,6	2,8	2,3	641.061
	>=65	(2,0)	76,3	(1,4)	20,4	213.939
	Ukupno >=15	**31,0**	**62,5**	**1,9**	**4,5**	**1.291.332**
Žene	15-24	84,6	14,5	:	-	207.826
	25-34	27,3	69,3	(2,8)	:	193.992
	35-64	4,8	78,5	3,3	13,4	668.970
	>=65	(2,4)	41,3	(1,7)	54,6	287.265
	Ukupno >=15	**19,7**	**59,5**	**2,5**	**18,2**	**1.358.053**
Ukupno	**15-24**	89,8	9,7	:	-	434.989
	25-34	40,3	57,2	2,2	:	403.161
	35-64	8,0	81,0	3,1	8,0	1.310.031
	>=65	2,2	56,2	1,6	40,0	501.204
	Stanovništvo >=15	**25,2**	**61,0**	**2,2**	**11,5**	**2.649.385**

Tabela 19. Indikatori nivoa obrazovanja po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima)

	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	D. Brčko	
Osobe od 16 godina i više bez stepena obrazovanja	8,1	9,8	7,4	8,7
Osobe od 65 godina i više bez stepena obrazovanja	30,7	34,0	30,1	32,2
Osobe od 23 godine i više sa najvišim stepenom obrazovanja *	4,7	3,7	2,4	4,3

*Stepen obrazovanja='Fakultet ili akademija ili specijalizacija, zvanje magistra ili doktora'

Tabela 20. Indikatori nivoa obrazovanja po polu - Godina 2004 (vrijednosti u procentima)

	Pol	
	Muškarci	Žene
Osobe od 16 godina i više bez stepena obrazovanja	3,7	13,5
Osobe od 65 godina i više bez stepena obrazovanja	13,9	46,2
Osobe od 23 godine i više sa najvišim stepenom obrazovanja *	5,2	3,4

*Stepen obrazovanja='Fakultet ili akademija ili specijalizacija, zvanje magistra ili doktora'

Tabela 21. Indikatori nivoa obrazovanja po spolu i geografskom području, 2007. (struktura u procentima)

	Geografsko područje											
	Federacija BiH			Republika Srpska			Brčko distrikt BiH			Bosna i Hercegovina		
	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno
Osobe od 16 i više godina bez stepena obrazovanja	4,9	14,4	9,8	5,1	16,9	11,2	:	12,6	8,4	4,9	15,2	10,2
Osobe od 65 i više godina bez stepena obrazovanja	14,6	47,2	33,2	15,7	52,4	36,6	:	(38,0)	(27,5)	15,1	49,1	34,5
Osobe od 75 i više godina bez stepena obrazovanja	24,5	62,2	47,5	27,2	67,0	50,9	:	:	(42,5)	25,7	64,2	48,8
Osobe od 23 i više godina sa najvišim stepenom Obrazovanja*	6,5	4,7	5,5	4,7	2,6	3,6	:	:	:	5,8	3,9	4,8

* Stepen obrazovanja= 'fakultet, akademija ili specijalizacija, zvanje magistra ili doktora'.

Tabela 22. Indikatori nivoa obrazovanja po spolu i geografskom području, 2011.
(struktura u procentima)

Доб и ниво образовања	Geografsko područje											
	Federacija BiH			Republika Srpska			Brčko distrikt BiH			Bosna i Hercegovina		
	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno	M.	Ž.	Ukupno
Osobe od 16 i više godina bez stepena obrazovanja	3,3	11,2	7,4	2,5	11,4	7,1	:	10,5	6,9	3,0	11,3	7,3
Osobe od 65 i više godina bez stepena obrazovanja	10,5	35,6	24,6	9,3	36,4	25,3	:	(28,8)	(19,3)	10,0	35,8	24,8
Osobe od 75 i više godina bez stepena obrazovanja	(14,7)	45,4	33,0	(16,6)	55,5	39,9	:	:	(27,7)	15,4	49,6	35,8
Osobe od 23 i više godina sa najvišim stepenom Obrazovanja*	8,3	6,9	7,6	6,4	5,7	6,0	:	:	:	7,5	6,4	6,9

* Stepen obrazovanja= 'fakultet, akademija ili specijalizacija, zvanje magistra ili doktora'.

2.2 Domaćinstva

Tabela 23. Domaćinstva po tipu područja i geografskom području – Godina 2004.
(apsolutne vrijednosti struktura procenta)

Tip područja	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	D. Brčko	
Urbani	46,7	36,2	46,7	42,8
Ruralni	53,3	63,8	53,3	57,2
Ukupno domaćinstva (=100%)	646,599	398,498	22,023	1,067,120

Tabela 24. Domaćinstva po tipu naselja i geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Tip naselja	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	
Gradsko	45,3	34,5	46,8	41,5
Ostalo	54,7	65,5	53,2	58,5
Ukupno (=100%)	657.984	374.715	21.914	1.054.613

Tabela 25. Domaćinstva po tipu naselja i geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Tip naselja	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	
Gradsko	45,7	38,9	49,0	43,4
Ostalo	54,3	61,1	51,0	56,6
Ukupno (=100%)	**652.129**	**359.567**	**21.755**	**1.033.452**

Tabela 26. Veličina domaćinsatva po geografskom području i prosječan broj članova po tipu područja i geografskom području– Godina 2004. (apsolutne vrijednosti i struktura procenta)

Veličina domaćinstva	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	D. Brčko	
1 član	12,5	16,4	17,9	14,0
2 člana	21,6	25,5	23,6	23,1
3 člana	19,4	16,7	17,7	18,4
4 člana	25,2	21,6	25,2	23,8
5 i više članova	21,4	19,9	15,6	20,7
Ukupno domaćinstva (=100%)	646,599	398,498	22,023	1,067,120
Prosječan broj članova:				
Ukupno domaćinstva	3,37	3,17	3,06	3,29
Tip područja				
- urbana domaćinstva	3,06	3,10	2,79	3,07
- ruralna domaćinstva	3,63	3,21	3,29	3,45

Tabela 27. Veličina domaćinstava po geografskom području i prosječan broj članova po tipu naselja i geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Veličina domaćinstva	Geografsko područje			
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	Bosna i Hercegovina
1 član	12,8	17,9	19,3	14,8
2 člana	21,2	25,1	25,1	22,7
3 člana	19,0	17,2	(14,5)	18,3
4 člana	25,5	20,2	22,9	23,6
5+ članova	21,5	19,5	18,2	20,7
Ukupno (=100%)	657.984	374.715	21.914	1.054.613
Prosječan broj članova:				
Gradsko	3,06	3,14	3,07	3,08
Ostalo	3,62	3,10	3,07	3,40
Ukupno	3,36	3,11	3,07	3,27

Tabela 28. Veličina domaćinstava po geografskom području i prosječan broj članova po tipu naselja i geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Veličina domaćinstva	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	
1 član	14,3	21,6	15,3	16,8
2 člana	25,3	26,9	30,4	26,0
3 člana	20,2	16,2	17,7	18,8
4 člana	23,7	17,9	19,3	21,6
5+ članova	16,4	17,4	17,2	16,8
Ukupno (=100%)	**652.129**	**359.567**	**21.755**	**1.033.452**
Prosječan broj članova:				
Gradsko	2,90	2,90	2,82	2,90
Ostalo	3,33	2,98	3,24	3,20
Ukupno	**3,13**	**2,95**	**3,04**	**3,07**

Tabela 29. Tip domaćinstva po geografskim područjima – Godina 2004. (apsolutne vrijednosti i struktura procenta)

Tip domaćinstva	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	D. Brcko	
Samačka < 65 years	5,1	6,3	7,7	5,6
Samačka >= 65 years	7,4	10,0	10,2	8,5
Bračni par bez djece < 65 years	8,6	8	6,6	8,3
Brčni par bez djece >= 65 years	7,1	10,5	9,6	8,5
Bračni par sa 1 djetetom	14,7	11,9	14,3	13,7
Bračni par sa 2 djece	20,9	16,5	20,6	19,2
Bračni par sa 3 ili više djece	7,8	4,5	5,2	6,5
Samohrani roditelji	7,6	7,2	7,0	7,4
Samohrani roditelji + drugi srodnici	3,7	3,8	-	3,7
Bračni par sa djecom+ drugi srodnici	7,8	9,0	6,2	8,2
Bračni par sa djecom+ roditelji	3,9	5,4	4,4	4,5
Ostalo	5,4	6,8	7,3	6,0
Ukupno (=100%)	646,599	398,498	22,023	1,067,120

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 30. Tip domaćinstva po geografskim područjima, 2007. (apsolutne vrijednosti i i struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Geografsko područje			
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	Bosna i Hercegovina
Samačka < 65 godina	4,5	6,8	(5,6)	5,3
Samačka >=65 godina	8,4	11,1	13,7	9,5
Bračni par bez djece < 65 godina	6,8	8,0	(9,2)	7,3
Bračni par bez djece >=65 godina	8,4	11,1	(10,8)	9,4
Bračni par sa 1 djetetom	14,5	12,1	(10,3)	13,6
Bračni par sa 2 djeteta	21,7	15,9	20,7	19,6
Bračni par sa 3+ djece	8,4	4,2	(7,7)	6,9
Samohrani roditelji	7,5	6,6	:	7,1
Drugi tipovi	19,9	24,3	16,0	21,3
Samohrani roditelji + drugi srodnici	3,9	3,8	:	3,8
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	7,4	8,3	:	7,7
Bračni par sa djecom + roditelji	4,2	5,0	:	4,5
Ostalo	4,3	7,1	:	5,3
Ukupno (=100%)	657.984	374.715	21.914	1.054.613

Tabela 31. Tabela 2.12. Tip domaćinstva po geografskim područjima, 2011. (apsolutne vrijednosti i i struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Geografsko područje			
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko distrikt BiH	Bosna i Hercegovina
Samačka < 65 godina	5,3	7,7	:	6,1
Samačka >=65 godina	9,0	13,8	(10,6)	10,7
Bračni par bez djece < 65 godina	8,6	9,3	(10,8)	8,9
Bračni par bez djece >=65 godina	9,6	10,8	(13,6)	10,1
Bračni par sa 1 djetetom	15,6	11,8	(13,5)	14,2
Bračni par sa 2 djeteta	20,6	13,3	16,4	17,9
Bračni par sa 3+ djece	6,8	4,1	(6,9)	5,9
Samohrani roditelji	8,3	6,3	(5,7)	7,5
Drugi tipovi	16,2	22,8	17,8	18,5
Samohrani roditelji + drugi srodnici	3,2	4,3	:	3,6
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	5,3	7,4	:	6,0
Bračni par sa djecom + roditelji	3,4	4,8	:	3,8
Ostalo	4,3	6,4	(6,0)	5,1
Ukupno (=100%)	**652.129**	**359.567**	**21.755**	**1.033.452**

Tabela 32. Samohrane majke sa djecom i stare žene koje žive same po geografskom području - Godina 2004. (vrijednosti u procentima)

Geografsko područje	Samohrane majke sa djecom*	Stare žene koje žive same **
FBiH	83,9	71,4
RS	80,3	74,3
D. Brcko	88,0	69,1
Bosna i Hercegovina	82,7	72,6

*Više od ukpnog broja samohranih roditelja
** Više od ukupnog broja starih osoba koje žive same (65 godina i više).

Tabela 33. Samohrani roditelji sa djecom i starije osobe koje žive same po geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Geografsko područje	Samohrani roditelji			Starije osobe koje žive same		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Federacija BiH	19,3	80,7	49.108	21,1	78,9	54.986
Republika Srpska	(18,3)	81,7	24.849	27,6	72,4	41.764
Brčko distrikt BiH	:	:	:	:	(75,4)	3.012
Bosna i Hercegovina	19,0	81,0	75.253	23,9	76,1	99.762

Tabela 34. Samohrani roditelji sa djecom i starije osobe koje žive same po geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

Geografsko područje	Samohrani roditelji			Starije osobe koje žive same		
	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Federacija BiH	(13,2)	86,8	53.991	24,7	75,3	58.823
Republika Srpska	(22,3)	77,7	22.634	25,8	74,2	49.787
Brčko distrikt BiH	-	(100,0)	(1.240)	:	(70,8)	(2.316)
Bosna i Hercegovina	**15,6**	**84,4**	**77.865**	**25,3**	**74,7**	**110.927**

Tabela 35. Domaćinstva sa starim i mladim članovima po geografskom području - Godina 2004. (vrijednosti u procentima)

	Geografsko područje			Bosna i Hercegovina
	FBiH	RS	Brcko D.	
Bez starih osoba*	69,4	58,2	63,9	65,1
1 stara osoba	21,4	28,2	25,3	24,0
2 i više starih osoba	9,1	13,6	10,8	10,9
Bar jedna stara osoba	*30,6*	*41,8*	*36,1*	*34,9*
Bez maloljetnih osoba*	55,3	62,3	61,9	58,0
1 maloljetna osoba	20,1	17,4	16,2	19,0
2 maloljetne osobe	18,7	15,7	17,3	17,6
3 i više maloljetnih osoba	5,9	4,6	4,7	5,4
Bar jedna maloljetna osoba	*44,7*	*3,7*	*38,2*	*42,0*
Domaćinstva bez maloljetnih i starih osoba	32,2	29,8	32,1	31,3
Ukupno domaćinstva (=100%)	646,599	398,498	22,023	1,067,120

* Stara osoba = osoba od 65 godina i više
** Maloljetna osoba = osoba koja ima manje od 18 godina

Tabela 36. Domaćinstva sa starijim i maloljetnim članovima po geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

	Geografsko područje			
	Federacija BiH	**Republika Srpska**	**Brčko distrikt BiH**	**Bosna i Hercegovina**
Bez starijih osoba*	65,9	57,3	60,0	62,7
1 starija osoba	23,7	28,3	28,0	25,4
2+ starijih osoba	10,4	14,4	(12,0)	11,9
Bar jedna starija osoba	34,1	42,7	40,0	37,3
Bez maloljetnih osoba**	55,3	65,3	63,6	59,0
1 maloljetna osoba	20,2	15,2	(14,8)	18,3
2 maloljetne osobe	18,3	15,3	16,6	17,2
3+ maloljetnih osoba	6,2	4,2	:	5,5
Bar 1 maloljetna osoba	44,7	34,7	36,4	41,0
Domaćinstva bez maloljetnih i starijih osoba	28,5	30,7	29,9	29,3
Ukupno (=100%)	657.984	374.715	21.914	1.054.613

* Stara osoba = osoba od 65 godina i više
** Maloljetna osoba = osoba koja ima manje od 18 godina

Tabela 37. Domaćinstva sa starijim i maloljetnim članovima po geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti i struktura u procentima)

	Geografsko područje			
	Federacija BiH	**Republika Srpska**	**Brčko distrikt BiH**	**Bosna i Hercegovina**
Bez starijih osoba*	66,5	56,7	60,8	63,0
1 starija osoba	23,0	30,3	27,0	25,6
2+ starijih osoba	10,5	13,0	(12,3)	11,4
Bar jedna starija osoba	33,5	43,3	39,2	37,0
Bez maloljetnih osoba**	59,1	69,1	64,7	62,7
1 maloljetna osoba	19,9	13,0	15,7	17,4
2 maloljetne osobe	16,3	13,3	15,3	15,2
3+ maloljetnih osoba	4,7	4,6	:	4,7
Bar 1 maloljetna osoba	40,9	30,9	35,3	37,3
Domaćinstva bez maloljetnih i starijih osoba	31,4	32,8	30,8	31,9
Ukupno (=100%)	**652.129**	**359.567**	**21.755**	**1.033.452**

* Stara osoba = osoba od 65 godina i više
** Maloljetna osoba = osoba koja ima manje od 18 godina

2. TRŽIŠTE RADA: POJEDINCI I DOMAĆINSTVA

2.1 Stanovništvo

Tabela 38. Osobe od 15 godina i više po statusu tekuće aktivnosti i starosnoj grupi - Godina 2004. (u hiljadama i procentnim vrijednostima)

	Status tekuće aktivnosti					
Starosna grupa	**Zaposleni ili formalno zaposleni**	**Nezaposleni ili traže prvi posao**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno**
15-24	6,7	32,4	3,4	-	75,2	18,5
25-34	21,9	29,3	13,4	-	7,9	15,9
35-64	69,4	38,4	61,5	37,5	6,0	48,7
> =65	1,9	-	21,7	62,5	11,0	16,9
Ukupno (=100%)	981	490	542	498	390	2,901
	Zaposleni ili formalno zaposleni	**Nezaposleni ili traže prvi posao**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
15-24	12,3	29,6	3,4	-	54,7	536
25-34	46,5	31,1	15,8	-	6,7	462
35-64	48,2	13,3	23,6	13,2	1,7	1,412
> =65	3,8	-	23,9	63,5	8,7	490
Ukupno	33,8	16,9	18,7	17,2	13,5	2.901

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 39. Osobe od 15 godina i više po statusu tekuće aktivnosti, starosnoj grupi i polu - Godina 2004. (u hiljadama i procentnim vrijednostima)

	Status tekuće aktivnosti					Ukupno (=100%)
	Zaposleni ili formalno zaposleni	Nezaposleni ili traže prvo zaposlenje	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	
			Pol			
Starosna grupa			Muškarci			
15-24	14,8	32,3	0,4	-	52,4	268
25-34	59,9	32,6	-	-	7,2	235
35-64	66,8	15,9	0,3	14,7	2,4	693
> =65	6,8	-	-	83,8	8,9	213
Ukupno	46,7	19,4	0,4	19,9	13,7	1.409
			Žene			
15-24	9,8	26,8	6,4	0,0	57,0	268
25-34	32,7	29,5	-	0,0	6,1	228
35-64	30,4	10,9	46,0	11,8	1,0	719
> =65	1,6	-	-	47,9	8,6	277
Ukupno	21,7	14,6	36,0	14,6	13,2	1.492

	Zaposleni ili formalno zaposleni	Nezaposleni ili traže prvo zaposlenje	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	Ukupno
			Pol			
			Muškarci			
15-24	6,0	31,8	23,3	-	72,9	19,1
25-34	21,4	28,0	-	-	8,8	16,7
35-64	70,4	40,2	43,1	36,3	8,5	49,2
> =65	2,2	-	-	63,7	9,8	15,1
Ukupno (=100%)	657	273	5	280	193	1.409
			Žene			
15-24	8,1	33,1	3,2	-	77,4	17,9
25-34	23,0	30,9	-	-	7,0	15,3
35-64	67,5	36,0	61,7	39,0	3,5	48,2
> =65	1,3	-	-	61,0	12,1	18,6
Ukupno (=100%)	323	217	536	218	197	1.492

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Zaposl. Nezaposl. Domaćice Penzion. Ukupno

Tabela 40. Nosioci domaćinstava po statusu tekuće aktivnosti i starosnim grupama, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Starosna grupa	Status tekuće aktivnosti (nosilac domaćinstva)					
	Zaposleni	Nezaposleni ili traže prvi posao	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	Ukupno
15-34	14,5	9,9	:	0,0	(7,2)	8,0
35-64	82,2	90,1	41,2	32,4	33,3	61,8
>=65	3,3	0,0	57,7	67,6	59,5	30,2
Ukupno (=100%)	477	109	101	321	46	1.055
Starosna grupa	**Zaposleni**	**Nezaposleni ili traže prvi posao**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
15-34	81,8	12,8	1,4	0,0	3,9	84
35-64	60,1	15,1	6,4	16,0	2,4	651
>=65	4,9	0,0	18,3	68,2	8,6	319
Ukupno	45,2	10,4	9,6	30,5	4,3	1.055

Tabela 41. Nosioci domaćinstava po statusu tekuće aktivnosti i starosnim grupama, 2011. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Starosna grupa	Status tekuće aktivnosti (nosilac domaćinstva)						
	Zaposleni na puno radno vrijeme	Zaposleni na manje od punog radnog vremena	Nezaposleni ili traže prvi posao	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	Ukupno
15-34	13,6	15,2	(7,0)	:	-	(3,9)	7,0
35-64	83,7	75,1	92,4	44,9	35,9	35,5	62,3
>=65	2,6	(9,7)	0,6	53,8	64,1	60,6	30,7
Ukupno (=100%)	**408**	**48**	**87**	**110**	**337**	**43**	**1.033**
Starosna grupa	**Zaposleni na puno radno vrijeme**	**Zaposleni na manje od punog radnog vremena**	**Nezaposleni ili traže prvi posao**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno (100%)**
15-34	77,0	10,2	(8,4)	:	-	(2,3)	**72**
35-64	53,0	5,6	12,5	7,7	18,8	2,4	**644**
>=65	3,4	(1,5)	0,2	18,7	68,1	8,2	**317**
Ukupno	39,5	4,7	8,4	10,7	32,6	4,1	**1.033**

Tabela 42. Osobe od 15 godina i više po statusu u zaposlenju i starosnoj grupi - Godina 2004. (vrijednosti u procentima)

	Status u zaposlenju				
Starosna grupa	**Poslodavci**	**Samozaposleni ili slobodno zanimanje**	**Stalnozaposleni ili ugovor na neodređeno vrijeme**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno (=100%)**
15-24	2,0	13,0	36,3	48,7	81
25-34	4,5	12,5	48,2	34,7	254
35-64	6,4	12,8	63,2	17,6	837
Ukupno	5,7	12,8	58,1	23,4	1.172
	Poslodavci	**Samozaposleni ili slobodno zanimanje**	**Stalnozaposleni ili ugovor na neodređeno vrijeme**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno**
15-24	2,5	7,0	4,3	14,3	6,9
25-34	17,3	21,3	18,0	32,1	21,7
35-64	80,2	71,7	77,7	53,5	71,4
Ukupno (=100%)	67	150	681	274	1.172

2.2 Domaćinstva

Tabela 43. Prosječan broj osoba, osoba od 15 godina i više, osoba koje spadaju u radnu snagu, zaposlenih i osoba koje traže zaposlenje po geografskom području - Godina 2004.

	Geografsko područje		
	FBiH	**RS**	**D. Brčko**
Prosječan broj osoba	3,37	3,17	3,06
Prosječan broj osoba od 15 godina i više	2,76	2,67	2,50
Prosječan broj osoba koje spadaju u radnu snagu	0,44	0,50	0,40
Prosječan broj zaposlenih osoba	0,94	0,89	0,85
Prosječan broj osoba koje traže zaposlenje	1,38	1,39	1,25

Tabela 44. Nosilac domaćinstva po statustu tekuće aktivnosti i starosnoj grupi - Godina 2004. (vrijednosti u procentima)

	Status tekuće aktivnosti (nosilac domaćinstva)					Ukupno
	Zaposleni ili formalno zaposleni	Nezaposleni ili traže prvo zaposlenje	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	
Starosna grupa						
15-34	11,9	16,3	8,0	-	8,4	7,7
35-64	85,2	83,7	49,9	37,0	28,9	64,4
> =65	2,9	-	42,2	63,0	62,6	27,8
Ukupno (=100%)	502	106	34	391	35	1.067
	Zaposleni ili formalno zaposleni	**Nezaposleni ili traže prvo zaposlenje**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
15-34	72,3	20,9	3,2	-	3,5	83
35-64	62,2	12,9	2,4	21,0	1,5	688
>= 65	4,9	-	4,8	83,0	7,3	297
Ukupno	47,0	9,9	3,1	36,6	3,3	1.067

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 45. Nosioci domaćinstava po statusu tekuće aktivnosti i starosnim grupama, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Starosna grupa	Status tekuće aktivnosti (nosilac domaćinstva)					
	Zaposleni	Nezaposleni ili traže prvi posao	Domaćice	Penzioneri	Ostalo	Ukupno
15-34	14,5	9,9	:	0,0	(7,2)	8,0
35-64	82,2	90,1	41,2	32,4	33,3	61,8
>=65	3,3	0,0	57,7	67,6	59,5	30,2
Ukupno (=100%)	477	109	101	321	46	1.055
Starosna grupa	**Zaposleni**	**Nezaposleni ili traže prvi posao**	**Domaćice**	**Penzioneri**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
15-34	81,8	12,8	1,4	0,0	3,9	84
35-64	60,1	15,1	6,4	16,0	2,4	651
>=65	4,9	0,0	18,3	68,2	8,6	319
Ukupno	45,2	10,4	9,6	30,5	4,3	1.055

Tabela 46. Nosioci domaćinstava po statusu u zaposlenju i geografskom području, 2004.(vrijednosti u procentima).

	Status u zaposlenju (nosilac domaćinstva)				
Geografsko područje	**Poslodavci**	**Samozaposleni ili slobodna zanimanja**	**Zaposleni sa stalnim zaposlenjem ili ugovorom na neodređeno vrijeme**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno (=100 %)**
FBiH	7.0	13.0	64.0	16.0	364
RS	6.3	16.7	58.8	18.2	203
D. Brčko	9.8	29.1	44.8	16.2	12
Bosna i Hercegovina	6.8	14.7	61.8	16.8	579
	Poslodavci	**Samozaposleni ili slobodna zanimanja**	**Zaposleni sa stalnim zaposlenjem ili ugovorom na neodređeno vrijeme**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno**
FBiH	64.4	56.0	65.2	60.0	62.9
RS	32.6	39.9	33.3	38.0	35.0
D. Brčko	3.0	4.1	1.5	2.0	2.1
Bosna i Hercegovina (=100%)	39	85	358	97	579

Tabela 46. Nosioci domaćinstava po statusu u zaposlenju i geografskom području, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

	Status u zaposlenju (nosilac domaćinstva)				
Geografsko područje	**Poslodavci**	**Samozaposleni ili slobodno zanimanje**	**Zaposleni sa stalnim zaposlenjem**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno (=100%)**
Federacija BiH	5,9	15,6	60,4	18,1	365
Republika Srpska	6,2	20,3	59,7	13,8	198
Brčko distrikt BiH	6,6	18,9	56,6	17,9	12
Bosna i Hercegovina	6,0	17,3	60,1	16,6	576
Geografsko područje	**Poslodavci**	**Samozaposleni ili slobodno zanimanje**	**Zaposleni sa stalnim zaposlenjem**	**Zaposleni sa drugim tipom ugovora**	**Ukupno**
Federacija BiH	62,4	57,4	63,8	69,1	63,5
Republika Srpska	35,3	40,3	34,2	28,6	34,4
Brčko distrikt BiH	2,3	2,3	2,0	2,3	2,1
Bosna i Hercegovina (=100%)	35	99	346	96	576

3. USLOVI STANOVANJA: KARAKTERISTIKE STAMBENE JEDINICE I TRAJNA POTROŠNA DOBRA

3.1 Karakteristike stambene jedinice

Tabela 47. Glavne stambene jedinice po tipu izgradnje i geografskom području - Godina 2004 (u hiljadama i vrijednosti u procentima).

	Tip izradnje				
Geografsko područje	**Stan u stambenoj zgradi**	**Posebna kuća**	**Dio kuće**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
FBiH	22,6	67,4	7,7	2,3	647
RS	15,2	76,8	5,2	2,8	398
D. Brčko	11,8	85,6	-	5,0	22
Bosna i Hercegovina	19,6	71,3	6,7	2,4	1,067
	Stan u stambenoj zgradi	**Posebna kuća**	**Io kuće**	**Ostalo**	**Ukupno**
FBiH	69,8	57,3	69,9	57,8	60,6
RS	29,0	40,2	29,4	41,9	37,3
D. Brčko	1,2	2,5	-	-	2,1
Bosna I Hercegovina (=100%)	209	761	71	26	1,067

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 48. Glavne stambene jedinice po tipu izgradnje i geografskom području, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

	Tip izgradnje				
Geografsko područje	**Stambena zgrada**	**Posebna kuća**	**Dio kuće**	**Ostalo**	**Ukupno (=100%)**
Federacija BiH	22,4	66,0	9,7	2,0	658
Republika Srpska	15,2	79,1	3,6	2,0	375
Brčko distrikt BiH	8,8	86,7	:	:	22
Bosna i Hercegovina	19,6	71,1	7,4	2,0	1.055
Geografsko područje	**Stambena zgrada**	**Posebna kuća**	**Dio kuće**	**Ostalo**	**Ukupno**
Federacija BiH	71,4	57,9	81,5	62,3	62,4
Republika Srpska	27,7	39,5	17,5	36,8	35,5
Brčko distrikt BiH	0,9	2,5	:	:	2,1
Bosna i Hercegovina (=100%)	206	750	78	21	1.055

Tabela 49. Glavne stambene jedinice po tipu izgradnje i geografskom području, 2011.
(struktura i vrijednosti u hiljadama)

Geografsko područje	Tip stambene jedinice				
	Stambena zgrada	Posebna kuća	Dio kuće	Ostalo	Ukupno (=100%)
Federacija BiH	21,5	64,8	11,9	1,8	652
Republika Srpska	15,2	78,5	3,8	2,4	359
Brčko distrikt BiH	(9,5)	83,8	:	:	22
Bosna i Hercegovina (=100%)	**19,1**	**70,0**	**8,9**	**2,0**	**1.033**
Geografsko područje	**Stambena zgrada**	**Posebna kuća**	**Dio kuće**	**Ostalo**	**Ukupno**
Federacija BiH	71,2	58,4	83,9	55,7	63,1
Republika Srpska	27,8	39,0	14,9	42,5	34,8
Brčko distrikt BiH	(1,1)	2,5	:	:	2,1
Bosna i Hercegovina (=100%)	**197**	**723**	**92**	**21**	**1.033**

Tabela 50. Opis glavne stambene jedinice po tipu domaćinstva - Godina 2004
(vrijednosti u procentima).

Tip domaćinstva	Usluge					
	Kupatilo sa WC-om	WC	Tekuća voda	Električna energija	Garaža	Bašta
Samačka domaćinstva < 65 godina	85,0	11,5	88,7	98,4	16,7	41,3
Samačka domaćinstva >= 65 godina	77,0	11,1	80,8	98,6	12,5	45,3
Bračni par bez djece < 65 godina	89,5	13,2	90,1	99,5	34,6	53,1
Bračni par bez djece >= 65 godina	86,9	14,4	88,0	99,7	27,1	61,1
Bračni par sa 1 djetetom	93,2	18,3	93,0	99,9	34,6	47,5
Bračni par sa 2 djece	92,4	19,0	92,3	99,8	39,0	52,7
Bračni par sa 3 ili više djece	88,4	25,4	89,3	99,4	37,8	62,2
Samohrani roditelj	88,1	15,3	89,2	99,8	26,2	47,4
Samohrani roditelj + drugi srodnici	92,2	21,5	89,1	98,9	41,6	64,7
Bračni par sa djecom + drugi srodnici	92,2	26,7	89,2	99,5	50,1	76,9
Bračni par sa djecom + roditelji	88,3	21,3	89,3	100,0	47,0	72,7
Ostalo	87,1	22,8	87,4	99,5	37,1	60,4

Tabela 51. Opis glavne stambene jedinice po tipu domaćinstva, 2007. (struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Usluge					
	Kupatilo sa WC-om	WC	Tekuća voda	Električna energija	Garaža	Bašta
Samačka < 65 godina	86,9	16,1	90,0	99,7	19,9	41,7
Samačka >=65 godina	85,5	13,1	88,9	99,6	16,3	43,8
Bračni par bez djece < 65 godina	94,5	16,1	94,7	100,0	40,1	52,5
Bračni par bez djece >=65 godina	91,7	15,5	93,4	99,6	32,2	57,2
Bračni par s 1 djetetom	94,3	16,6	95,0	99,9	39,5	50,6
Bračni par s 2 djeteta	96,1	18,6	96,8	99,9	43,8	55,6
Bračni par s 3+ djece	94,5	25,0	94,3	100,0	48,1	63,2
Samohrani roditelji	92,3	16,1	93,3	100,0	27,0	44,2
Samohrani roditelji + drugi srodnici	96,4	19,5	96,6	99,7	41,2	61,2
Bračni par s djecom + drugi srodnici	95,4	23,6	95,6	100,0	54,8	72,7
Bračni par s djecom + roditelji	95,7	20,9	95,9	100,0	57,5	72,3
Ostalo	90,3	17,8	90,6	100,0	40,9	63,4

Tabela 52. Opis glavne stambene jedinice po tipu domaćinstva, 2011. (vrijednosti u procentima)

Tip domaćinstva	Karakteristike stambene jedinice					
	Kupatilo sa WC-om	WC	Tekuća voda	Električna energija	Garaža	Bašta
Samačka < 65 godina	90,5	23,9	79,9	100,0	26,4	48,3
Samačka >=65 godina	91,0	19,9	79,1	100,0	23,5	53,6
Bračni par bez djece < 65 godina	97,2	22,6	85,8	100,0	46,7	62,3
Bračni par bez djece >=65 godina	96,3	23,1	84,2	100,0	37,9	65,2
Bračni par s 1 djetetom	98,3	22,7	89,0	100,0	47,5	59,3
Bračni par s 2 djeteta	98,6	23,5	91,0	100,0	52,3	66,6
Bračni par s 3 i više djece	96,7	30,1	85,2	99,9	51,6	68,9
Samohrani roditelji	96,3	23,0	89,5	99,6	28,6	52,8
Samohrani roditelji + drugi srodnici	97,4	25,8	88,3	100,0	45,9	65,1
Bračni par s djecom + drugi srodnici	98,0	24,2	82,6	100,0	61,0	79,4
Bračni par s djecom + roditelji	99,7	29,3	85,0	100,0	60,8	79,0
Ostalo	93,9	23,7	82,5	100,0	43,8	69,6

Tabela 53. Zagrijavanje stambenih jedinica po geografskim područjima - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

Geogrfsko područje	Način zagrijavanja stambenih jedinica			Ukupno (=100%)
	Parno grijanje iz toplana	Etažno grijanje	Pojedinačne peći i ostalo	
FBiH	43,5	26,6	29,8	166
RS	36,5	33,0	30,5	66
D. Brcko	-	80,2	-	2
Bosna I Hercegovina	41,2	28,9	29,8	233

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

Tabela 54. Sistem grijanja domaćinstava po geografskom području, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

	Sistem grijanja				Domaćinstva bez sistema grijanja (apsolutne vrijednosti)	Ukupno[13] domaćinstava (apsolutne vrijednosti)
	Centralno grijanje iz toplana (%)	Etažno grijanje (%)	Pojedinačne peći i ostalo (%)	Ukupno domaćinstava sa sistemom grijanja (=100%)		
Federacija BiH	46,2	39,0	14,8	164	493	657
Republika Srpska	31,6	39,6	28,8	78	295	373
Brčko distrikt BiH	:	(75,0)	:	(3)	19	22
Bosna i Hercegovina	41,0	39,6	19,4	245	808	1.053.

Tabela 55. Sistem grijanja domaćinstava po geografskom području, 2011. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Geografsko područje	Sistem grijanja			Domaćinstva bez sistema grijanja	Ukupno domaćinstava
	Centralno grijanje iz toplana (%)	Etažno grijanje (%)	Ukupno domaćinstava sa sistemom grijanja (=100%)		
Federacija BiH	36,9	63,1	184	467	651
Republika Srpska	38,9	61,1	67	289	356
Brčko distrikt BiH	-	(100,0)	(3)	19	22
Bosna i Hercegovina	**37,0**	**63,0**	**254**	**775**	**1.029**

(a) Ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od tipova „nestambeni objekti" i „ostalo".

Tabela 56. Energenti za grijanje po geografskom području-Godina 2004. (vrijednosti u %)

Geografsko područje	Energent				Ukupno (=100%)
	Zemni gas iz mreže	Električna energija	Ugalj, drvo ili druga čvrsta goriva	Mazut, lož ulje ili drugo tečno gorivo	
FBiH	17,8	7,4	67,3	7,5	94
RS	-	6,9	86,8	5,7	42
D. Brčko	-	38,2	42,3	-	2
Bosna i Hercegovina	12,3	7,7	72,8	7,2	137

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

[13] Ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od tipova „nestambeni objekti" i „ostalo".

Tabela 57. Sistem grijanja po energentima za grijanje, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

	Domaćinstva bez centralnog grijanja						
	Zemni gas iz mreže (%)	**Električna energija (%)**	**Ugalj, drvo i ostala čvrsta goriva (%)**	**Mazut, lož ulje ili druga tečna goriva (%)**	**Ukupno domaćinstava bez centralnog grijanja (=100%)**	**Centralno grijanje iz toplana (apsolutne vrijednosti)**	**Ukupno[14] domaćinstava (apsolutne vrijednosti)**
Federacija BiH	5,6	4,2	89,1	(1,1)	581	76	657
Republika Srpska	(0,1)	3,1	95,9	(0,9)	349	25	374
Brčko distrikt BiH	-	(13,0)	87,0	-	22	:	22
Bosna i Hercegovina	3,4	4,0	91,5	1,0	952	101	1.053

Tabela 58. Sistem grijanja po energentima za grijanje, 2011. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Geografsko područje	Domaćinstva bez centralnog grijanja					Centralno grijanje iz toplana	Ukupno domaćinstava
	Zemni gas iz mreže (%)	Električna energija (%)	Ugalj, drvo i ostala čvrsta goriva (%)	Mazut, lož ulje ili druga tečna goriva (%)	Ukupno domaćinstava bez centralnog grijanja (=100%)		
Federacija BiH	6,9	6,2	86,0	(0,6)	582	68	650
Republika Srpska	-	4,5	95,1	:	331	26	357
Brčko distrikt BiH	-	(8,4)	91,0	:	22	0	22
Bosna i Hercegovina	**4,3**	**5,7**	**89,3**	**(0,5)**	**935**	**94**	**1.029**

(a) Ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od tipova „nestambeni objekti" i „ostalo".

[14] ibidem

Tabela 59. Broj soba u glavnoj stambenoj jedinici i prosječna površina stambene jedinice u m² po geografskom području * - Godina 2004 (apsolutne vrijednosti i vrijednosti u procentima).

Broj soba	Geografsko područje							
	FBiH		RS		D. Brčko		Bosna i Hercegovina	
	struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²
1	1,6	33,6	2,3	37,3	-	-	1,9	35,2
2	15,9	50,6	19,4	46,9	24,6	45,8	17,4	48,9
3	39,9	65,3	41,0	62,4	35,2	67,6	40,2	64,2
4	23,4	83,3	22,5	78,5	21,8	91,0	23,0	81,7
5	11,9	105,3	9,1	91,3	9,9	113,1	10,8	101,0
6 I više	7,3	129,7	5,6	118,4	7,0	171,2	6,7	127,1
Total (=100%)	644	76,1	396	68,2	226	78,5	1.062	73,2

* ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od kategorije "ostalo".
Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

Tabela 60. Broj soba i prosječna površina glavne stambene jedinice po geografskom području, 2007. (apsolutne vrijednosti, vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Broj soba	Geografsko područje							
	Federacija BiH		Republika Srpska		Brčko distrikt BiH		Bosna i Hercegovina	
	Struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²	Struktura %	Prosječna površina u m²
1	1,8	37,94	1,9	28,20	3,3	43,90	1,8	34,57
2	15,8	49,65	19,0	46,42	31,0	52,76	17,3	48,51
3	40,4	63,96	44,1	63,15	38,5	81,97	41,7	64,00
4	24,0	83,98	23,1	84,31	15,7	97,71	23,5	84,29
5	10,9	101,48	7,0	102,16	7,2	116,70	9,5	101,90
6+	7,1	123,15	5,0	130,29	4,4	146,10	6,3	125,49
Ukupno[15] (=100%)	657	74,32	374	70,25	22	79,44	1.053	72,98

[15] ibidem

Tabela 61. Broj soba i prosječna površina glavne stambene jedinice po geografskom području, 2011. (apsolutne vrijednosti, vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Broj soba	Geografsko područje							
	Federacija BiH		Republika Srpska		Brčko distrikt BiH		Bosna i Hercegovina	
	Struktura %	Prosječna površina u m^2	Struktura %	Prosječna površina u m^2	Struktura %	Prosječna površina u m^2	Struktura %	Prosječna površina u m^2
1	1,1	32,45	(1,1)	(49,78)	:	:	1,1	38,64
2	12,9	46,77	18,8	50,15	27,4	59,22	15,3	48,69
3	35,5	62,69	43,0	64,93	40,7	72,94	38,2	63,80
4	28,0	80,09	22,4	82,09	20,4	85,57	25,9	80,78
5	12,7	99,89	8,7	102,14	(8,1)	(96,87)	11,2	100,45
6 i više	9,8	126,35	6,0	138,27	:	:	8,3	129,27
Ukupno (=100%) (a)	**652**	**76,11**	**359**	**73,45**	**22**	**74,59**	**1.033**	**75,15**

(a) Ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od tipova „nestambeni objekti“ i „ostalo“.

Tabela 62. Prosječan broj članova u glavnoj stambenoj jedinici, broj soba i površina u m^2 po tipu domaćinstva - Godina 2004.

Tip domaćinstva	Prosječan broj članova	Prosječan broj soba	Prosječna površina u m^2
Samačka domaćinstva < 65 godina	1,00	2,9	60,00
Samačka domaćinstva >= 65 godina	1,00	2,9	56,35
Bračni parovi bez djece < 65 godina	2,00	3,2	67,64
Bračni parovi bez djece >= 65 godina	2,00	3,2	67,60
Bračni parovi sa 1 djetetom	3,00	3,4	72,04
Bračni parovi sa 2 djece	4,00	3,5	76,04
Bračni parovi sa 3 ili više djece	5,29	3,7	81,35
Samohrani roditelji	2,53	3,3	67,08
Samohrani roditelji + drugi srodnici	4,70	3,9	82,04
Bračni parovi sa djecom + drugi srodnici	5,68	4,2	87,78
Bračni parovi sa djecom + roditelji	5,15	4,1	85,72
Ostalo	3,84	3,8	81,96

Tabela 63. Prosječan broj članova u glavnoj stambenoj jedinici, broj soba i površina u m² po tipu domaćinstva, 2007. (apsolutne vrijednosti)

Tip domaćinstva	Prosječan broj članova	Prosječan broj soba	Prosječna površina u m²
Samačka < 65 godina	1,00	2,7	57,09
Samačka >=65 godina	1,00	2,7	57,45
Bračni par bez djece < 65 godina	2,00	3,2	66,95
Bračni par bez djece >=65 godina	2,00	3,1	66,26
Bračni par s 1 djetetom	3,00	3,4	72,05
Bračni par s 2 djeteta	4,00	3,5	75,81
Bračni par s 3+ djece	5,27	3,9	84,00
Samohrani roditelji	2,46	3,2	67,16
Samohrani roditelji + drugi srodnici	4,73	3,8	81,48
Bračni par s djecom + drugi srodnici	5,71	4,3	88,34
Bračni par s djecom + roditelji	5,23	4,1	86,96
Ostalo	3,81	3,6	81,66

Tabela 64. Prosječan broj članova u glavnoj stambenoj jedinici, broj soba i površina u m2 po tipu domaćinstva, 2011.

Tip domaćinstva	Prosječan broj članova	Prosječan broj soba	Prosječna površina u m^2
Samačka < 65 godina	1,00	2,9	60,83
Samačka >=65 godina	1,00	2,9	61,14
Bračni par bez djece < 65 godina	2,00	3,3	71,67
Bračni par bez djece >=65 godina	2,00	3,3	70,05
Bračni par s 1 djetetom	3,00	3,6	74,81
Bračni par s 2 djeteta	4,00	3,8	78,77
Bračni par s 3 i više djece	5,36	4,0	85,44
Samohrani roditelji	2,43	3,4	68,90
Samohrani roditelji + drugi srodnici	4,47	3,9	82,95
Bračni par s djecom + drugi srodnici	5,74	4,4	97,74
Bračni par s djecom + roditelji	5,17	4,2	87,59
Ostalo	3,36	3,7	81,83

Tabela 65. Glavne stambene jedinice po zakonskom statusu korištenja po geografskom području * - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

Geografsko područje	Zakonski status korištenja			Ukupno (=100%)
	Zakupac ili podstanar	U vlasništvu, suvlasništvu ili u postupku otkupa	Ostalo	
FBiH	3,4	87,5	9,1	644
RS	6,4	86,3	7,3	396
D. Bčko	4,1	91,7	4,2	22
Bosna i Hercegovina	4,6	87,1	8,3	1.062

*ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa izgradnje koji se razlikuje od kategorije "ostalo".

Tabela 66. Glavne stambene jedinice po zakonskom statusu korištenja po geografskom području, 2007. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Geografsko područje	Zakonski status korištenja			Ukupno[16] (=100%)
	Zakupac ili podstanar	U vlasništvu, suvlasništvu ili postupku otkupa	Ostalo	
Federacija BiH	3,5	91,2	:	657
Republika Srpska	4,0	91,1	:	374
Brčko Distrikt	3,0	92,6	:	22
Bosna i Hercegovina	3,6	91,2	:	1.053

Tabela 67. Glavne stambene jedinice po zakonskom statusu korištenja po geografskom području, 2011. (vrijednosti u hiljadama i struktura u procentima)

Geografsko područje	Zakonski status korištenja			Ukupno (=100%) (a)
	Zakupac ili podstanar	U vlasništvu, suvlasništvu ili postupku otkupa	Ostalo	
Federacija BiH	2,6	91,6	5,8	652
Republika Srpska	3,0	91,3	5,8	359
Brčko Distrikt	:	93,4	:	22
Bosna i Hercegovina	**2,8**	**91,5**	**5,7**	**1.033**

(a) Ukupno se odnosi na stambene jedinice tipa koji se razlikuje od tipova „nestambeni objekti" i „ostalo".

[16] ibidem

Tabela 68. Glavna stambena jedinica i prosječna mjesečna zakupnina po geografskom području i opremljenosti - Godina 2004. (vrijednosti u KM i struktura u procentima)

	Zakupac ili podstanar (%)	**Prosječna mjesečna zakupnina** (KM)
Geografsko područje		
FBiH	3,4	161,53
RS	6,4	165,54
D. Brčko	4.1	199,48
Bosna i Hercegovina	4,6	164,35
Namještena		
Da	25,3	176,99
Ne	74,7	160,07

Tabela 69. Unajmljene glavne stambene jedinice i prosječna mjesečna zakupnina po geografskom području i opremljenosti, 2007. (vrijednosti u KM i struktura u procentima)

Geografsko područje	**Zakupac ili podstanar (%)**	**Prosječna mjesečna zakupnina (KM)**
Federacija BiH	3,5	160,09
Republika Srpska	4,0	149,36
Brčko distrikt BiH	3,0	139,55
Bosna i Hercegovina	3,6	155,57
Namještena		
Da	23,2	179,75
Ne	76,8	148,25

Tabela 70. Unajmljene glavne stambene jedinice i prosječna mjesečna zakupnina po geografskom području i opremljenosti, 2011. (vrijednosti u KM i struktura u procentima)

Geografsko područje	Zakupac ili podstanar (%)	Prosječna mjesečna zakupnina (KM)
Federacija BiH	2,6	169,34
Republika Srpska	3,0	171,56
Brčko distrikt BiH	:	:
Bosna i Hercegovina	2,8	170,67
Namještena		
Da	34,9	188,23
Ne	65,1	161,26

3.2 Trajna potrošna dobra

Tabela 71. Trajna potrošna dobra u domaćinstvima po tipu domaćinstva - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

	Trajna potrošna dobra								
Tip domaćinstva	**Električni ili plinski šporet**	**Peć na ugalj ili drva**	**Frižider, zamrzivač itd.**	**Mašina za suđe**	**Mašina za veš**	**Oprema za čišćenje**	**Peć, bojler, napa**	**Klima uređaj**	**Mašina za šivenje i pletenje**
Samačka domaćinstva < 65 godina	86,1	77,0	91,7	-	63,7	71,7	1,4	-	6,6
Samačka domaćinstva >= 65 godina	79,5	84,8	89,0	-	52,8	62,9	0,4	-	6,4
Bračni parovi bez djece < 65 godina	91,3	82,7	97,1	7,4	79,8	84,8	1,8	1,8	12,2
Bračni parovi bez djece >= 65 godina	85,9	88,7	94,6	2,5	69,9	73,3	1,2	-	10,6
B.račni parovi sa 1 djetetom	93,0	79,2	97,4	10,2	86,9	89,4	3,4	3,4	16,3
Bračni parovi sa 2 djece	92,8	82,9	97,7	9,8	87,8	91,4	4,7	4,7	17,6
Bračni parovi sa 3 ili više djece	88,1	90,8	95,7	11,1	78,4	82,0	4,3	4,3	18,8
Samohrani roditelji	90,4	82,4	95,9	4,3	79,7	82,3	1,0	-	15,2
Samohrani roditelji + drugi srodnici	91,7	86,3	97,2	6,4	85,2	83,9	1,6	-	21,4
Bračni parovi sa djecom + drugi srodnici	89,2	92,8	97,7	8,9	87,4	89,8	2,9	2,9	25,4
Bračni parovi sa djecom + roditelji	91,1	93,8	98,9	8,1	87,2	87,6	3,5	3,5	23,4
Ostalo	89,0	89,6	96,5	4,8	76,2	83,6	2,1	-	17,8

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 72. Trajna potrošna dobra u domaćinstvima po tipu domaćinstva, 2007. (struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Trajna potrošna dobra								
	Električni ili plinski šporet	Peć na ugalj ili drva	Frižider, zamrzivač i s l.	Mašina za suđe	Mašina za veš	Oprema za čišćenje	Peć, bojler, napa	Klima uređaj	Mašina za šivanje i pletenje
Samačka < 65 godina	85,9	80,2	92,5	(5,4)	69,3	76,7	78,3	(5,4)	(7,5)
Samačka >=65 godina	84,8	85,3	94,4	:	62,7	72,9	75,0	:	(6,1)
Bračni par bez djece < 65 godina	91,2	79,5	98,9	10,6	88,3	90,9	88,4	(6,7)	13,9
Bračni par bez djece >=65 godina	87,8	84,5	97,6	(4,7)	80,8	82,0	84,3	(4,0)	11,6
Bračni par s 1 djetetom	94,4	80,5	98,4	13,2	91,3	92,8	88,7	7,4	14,3
Bračni par s 2 djeteta	93,7	82,6	98,9	13,8	94,1	94,8	90,8	5,8	17,1
Bračni par s 3+ djece	89,4	92,7	98,2	15,1	91,0	92,2	89,0	(7,6)	16,5
Samohrani roditelji	91,0	82,4	96,7	8,9	84,2	89,1	85,9	:	13,4
Samohrani roditelji + drugi srodnici	92,8	86,5	98,6	(7,5)	92,5	91,3	86,6	:	17,7
Bračni par s djecom + drugi srodnici	92,7	92,6	99,1	8,7	93,3	93,5	90,1	(5,4)	23,7
Bračni par s djecom + roditelji	92,6	91,2	97,5	12,1	94,4	95,7	86,8	:	23,2
Ostalo	91,1	90,0	97,8	(6,6)	82,3	86,5	85,5	:	15,5
Ukupno	91,0	84,8	97,6	9,7	86,1	88,8	86,4	5,1	14,8

Tabela 73. Trajna potrošna dobra u domaćinstvima po tipu domaćinstva, 2011. (vrijednosti u procentima)

Tip domaćinstva	Trajna potrošna dobra								
	Električni ili plinski štednjak	Peć na ugalj ili drva	Frižider, zamrzivač i sl.	Mašina za suđe	Mašina za veš	Oprema za čišćenje	Grijalica, bojler, napa	Klima uređaj	Mašina za šivanje i pletenje
SD < 65 godina	90,6	76,6	94,8	12,9	82,0	88,7	86,3	(6,6)	(6,2)
SD >=65 godina	87,6	83,1	96,6	(4,8)	75,0	83,5	85,2	(4,0)	8,8
BP bez djece < 65 godina	95,8	79,7	98,7	21,6	95,1	96,6	94,4	11,7	10,7
BP bez djece >=65 godina	94,3	83,2	99,2	13,4	90,2	92,7	92,5	6,9	11,2
BP sa 1 djetetom	95,5	79,9	99,4	24,2	95,8	96,5	94,1	13,3	12,2
BP sa 2 djeteta	96,9	83,4	99,6	26,3	97,7	98,3	95,9	12,7	10,1
BP sa 3 i više djece	93,3	87,7	99,4	27,9	94,7	96,3	93,4	13,6	13,9
Samohrani roditelji	95,4	77,1	98,6	14,5	92,1	94,5	94,0	(6,7)	(8,9)
Samohrani roditelji + drugi srodnici	95,3	82,2	98,6	22,0	94,6	96,8	94,6	(12,9)	(16,6)
BP s djecom + drugi srodnici	93,1	92,0	99,8	17,6	95,4	96,7	95,5	(10,5)	15,5
BP s djecom + roditelji	95,8	92,7	99,7	17,4	98,3	98,7	95,4	(7,4)	(14,2)
Ostalo	94,8	86,0	98,4	(12,9)	90,9	92,3	93,0	(7,3)	(11,8)

Tabela 74. Vozila po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

Geografsko područje	Vozila				
	Automobil	Motocikl	Motor, skuter, moped	Vozila za kampovanje, kamp-prikolice	Bicikl
FBiH	48,7	1,6	1,6	0,3	23,6
RS	45,1	1,5	1,2	-	24,3
D.Brčko	56,9	-	-	-	31,6
Bosna i Hercegovina	47,5	1,5	1,4	0,2	24,0

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog malog uzorka

Tabela 75. Vozila po geografskom području, 2007. (struktura u procentima)

Geografsko područje	Vozila				
	Automobil	Motocikl	Motor, skuter, moped	Vozila za kampovanje, kamp- prikolice	Bicikl
Federacija BiH	53,3	1,1	1,7	:	21,6
Republika Srpska	49,6	(0,8)	2,1	:	28,3
Brčko distrikt BiH	52,2	:	:	:	27,8
Bosna i Hercegovina	51,9	1,0	1,9	:	24,1

Tabela 76. Vozila po geografskom području, 2011. (vrijednosti u procentima)

Geografsko područje	Vozila			
	Automobil	Motocikl	Motor, skuter, moped	Bicikl
Federacija BiH	55,5	(,8)	1,5	21,0
Republika Srpska	50,0	(1,6)	2,9	31,3
Brčko distrikt BiH	57,9	:	:	29,1
Bosna i Hercegovina	**53,6**	**1,1**	**2,0**	**24,8**

Tabela 77. Oprema za telekomunikacije po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

Tip domaćinstva	Oprema za telekomunikacije		
	Telefon	Mobilni telefon	Satelitska antenna
Samačka domaćinstva < 65 godina	48,8	29,3	10,9
Samačka domaćinstva >= 65 godina	54,4	4,8	6,3
Bračni parovi bez djece < 65 godina	70,4	31,6	20,6
Bračni parovi bez djece >= 65 godina	65,4	11,2	8,7
Bračni parovi sa 1 djetetom	76,0	59,2	27,1
Bračni parovi sa 2 djece	76,6	64,3	31,1
Bračni parovi sa 3 ili više djece	69,6	57,9	28,2
Samohrani roditelji	67,7	47,1	17,7
Samohrani roditelji + drugi srodnici	75,6	56,2	28,0
Bračni parovi sa djecom + drugi srodnici	82,8	62,7	25,5
Bračni parovi sa djecom + roditelji	76,1	62,4	25,5
Ostalo	66,6	50,1	20,1

Tabela 78. Oprema za telekomunikacije po tipovima domaćinstva, 2007. (struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Oprema za telekomunikacije		
	Telefon	Mobilni telefon	Satelitska antena
Samačka < 65 godina	59,1	49,4	(7,9)
Samačka >=65 godina	61,2	10,3	(5,3)
Bračni par bez djece < 65 godina	81,2	65,3	15,1
Bračni par bez djece >=65 godina	80,5	26,5	8,0
Bračni par s 1 djetetom	81,0	86,1	16,6
Bračni par s 2 djeteta	79,1	93,6	21,1
Bračni par s 3+ djece	75,5	92,0	19,2
Samohrani roditelji	75,5	75,9	9,6
Samohrani roditelji + drugi srodnici	80,9	88,1	(12,3)
Bračni par s djecom + drugi srodnici	86,3	90,0	21,9
Bračni par s djecom + roditelji	83,5	93,2	24,9
Ostalo	77,3	73,4	14,8
Ukupno	77,1	71,0	15,2

Tabela 79. Oprema za telekomunikacije po tipovima domaćinstva, 2011. (vrijednosti u procentima)

Tip domaćinstva	Oprema za telekomunikacije		
	Telefon	Mobilni telefon	Satelitska antena
Samačka < 65 godina	56,5	70,9	(8,6)
Samačka >=65 godina	66,5	27,3	(4,4)
Bračni par bez djece < 65 godina	74,5	82,3	11,2
Bračni par bez djece >=65 godina	83,0	50,4	7,2
Bračni par s 1 djetetom	76,8	95,1	13,5
Bračni par s 2 djeteta	74,4	97,5	15,6
Bračni par s 3 i više djece	67,7	96,8	15,1
Samohrani roditelji	70,7	87,4	9,6
Samohrani roditelji + drugi srodnici	83,3	95,1	(9,1)
Bračni par s djecom + drugi srodnici	82,3	97,6	17,9
Bračni par s djecom + roditelji	86,4	97,6	18,0
Ostalo	74,9	87,0	(11,0)

Tabela 80. Oprema za rekreaciju po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

	Oprema za rekreaciju						
Geografsko područje	**Televizori**	**Video rekorderi**	**HiFi sistemi**	**Personalni kompjuter, štampač**	**Usluge interneta**	**Čamci, kanui, daske za surfanje**	**Muzički instrumenti**
FBiH	96,2	51,2	54,6	14,5	7,7	0,7	4,8
RS	92,7	37,0	24,8	9,7	4,8	0,6	4,6
D. Brčko	98,9	54,3	37,2	14,0	6,3	-	-
Bosna i Hercegovina	94,9	46,0	43,1	12,7	6,6	0,6	4,6

Vrijednosti označena sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

Tabela 81. Oprema za rekreaciju po geografskom području, 2007. (struktura u procentima)

Geografsko područje	Oprema za rekreaciju						
	Televizor	Video rekorder, DVD	HiFi sistem	Personalni računar, štampač	Internet usluge	Čamci, kanui, daske za surfanje	Muzički instrumenti
Federacija BiH	97,8	65,2	72,2	28,2	12,3	1,1	5,1
Republika Srpska	94,8	43,1	48,2	20,4	8,7	(0,8)	4,1
Brčko distrikt BiH	98,9	53,6	31,7	17,7	5,4	:	(6,5)
Bosna i Hercegovina	96,8	57,1	62,8	25,2	10,9	1,0	4,8

Tabela 82. Oprema za rekreaciju i slobodno vrijeme po geografskom području, 2011. (vrijednosti u procentima)

Geografsko područje	Oprema za rekreaciju						
	Televizor	Video rekorder, DVD	HiFi sistem	Personalni računar, štampač	Internet priključak	Čamci, kanui, daske za surfanje	Muzički instrumenti
Federacija BiH	99,0	70,0	70,1	42,6	32,2	(,9)	5,0
Republika Srpska	97,2	49,3	42,6	34,4	25,5	(,9)	6,2
Brčko distrikt BiH	99,2	72,3	52,1	37,2	29,7	-	:
Bosna i Hercegovina	**98,4**	**62,9**	**60,1**	**39,6**	**29,8**	**,9**	**5,4**

Tabela 83. Oprema za rekreaciju po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

	Oprema za rekreaciju				
Tip domaćinstva	**Televizori**	**Video rekorderi**	**Hi-Fi sistemi**	**Personalni kompjuteri, štampači, ..**	**Usluge Interneta**
Samačka domaćinstva < 65 godina	88,2	30,0	29,5	5,0	3,4
Samačka domaćinstva >= 65 godina	82,5	9,0	19,8	-	-
Bračni parovi bez djece < 65 godina	95,0	40,8	39,2	6,6	3,9
Bračni parovi bez djece >= 65 godina	91,0	18,7	21,4	1,2	0,7
Bračni parovi sa 1 djetetom	97,9	57,8	51,7	15,8	9,0
Bračni parovi sa 2 djece	98,8	62,1	55,7	24,4	12,8
Bračni parovi sa 3 ili više djece	97,1	51,3	50,5	17,9	7,9
Samohrani roditelji	94,4	47,1	44,0	10,1	6,5
Samohrani roditelji + drugi srodnici	95,7	53,2	53,3	16,2	7,5
Bračni parovi sa djecom + drugi srodnici	97,9	57,9	48,8	12,7	5,0
Bračni parovi sa djecom + roditelji	100,0	55,4	45,6	18,0	8,7
Ostalo	95,4	45,4	39,9	9,4	4,6

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

Tabela 84. Oprema za rekreaciju po tipu domaćinstva, 2007. (struktura u procentima)

Tip domaćinstva	Oprema za rekreaciju				
	Televizor	Video rekorder, DVD	HiFi sistem	Personalni računar, štampač	Internet usluge
Samačka < 65 godina	89,0	34,6	48,3	(10,2)	(5,9)
Samačka >=65 godina	86,4	9,4	36,2	:	:
Bračni par bez djece < 65 godina	98,1	54,0	58,6	13,0	(6,5)
Bračni par bez djece >=65 godina	95,4	23,1	42,9	:	:
Bračni par s 1 djetetom	98,5	70,1	72,8	30,5	13,9
Bračni par s 2 djeteta	99,5	76,4	75,8	46,0	19,9
Bračni par s 3+ djece	99,2	75,4	72,2	36,6	12,5
Samohrani roditelji	98,3	58,6	63,8	22,6	12,4
Samohrani roditelji + drugi srodnici	98,2	67,7	67,2	30,0	(12,5)
Bračni par s djecom + drugi srodnici	99,5	74,2	72,3	26,3	8,5
Bračni par s djecom + roditelji	100,0	76,6	70,4	42,7	(16,7)
Ostalo	96,6	50,4	56,3	20,2	10,6

Tabela 85. Oprema za rekreaciju po tipu domaćinstva, 2011. (vrijednosti u procentima)

Tip domaćinstva	Oprema za rekreaciju				
	Televizor	Video rekorder, DVD	HiFi sistem	Personalni računar, štampač	Internet priključak
Samačka < 65 godina	94,7	43,9	52,3	18,2	(13,1)
Samačka >=65 godina	95,1	18,3	33,4	:	:
Bračni par bez djece < 65 godina	99,2	64,0	59,1	23,3	16,1
Bračni par bez djece >=65 godina	97,9	34,7	44,3	(6,8)	(5,7)
Bračni par s 1 djetetom	99,4	77,7	65,6	55,3	41,8
Bračni par s 2 djeteta	99,5	83,6	74,9	67,0	50,7
Bračni par s 3 i više djece	98,9	77,2	72,5	57,4	41,7
Samohrani roditelji	98,3	67,2	64,2	41,0	33,4
Samohrani roditelji + drugi srodnici	99,5	74,4	68,7	53,3	42,3
Bračni par s djecom + drugi srodnici	99,3	76,5	62,5	51,0	39,3
Bračni par s djecom + roditelji	99,6	79,5	68,8	62,6	44,3
Ostalo	98,4	59,0	56,3	34,4	22,0

Tabela 86. Razlozi nekorištenja stambenih jedinica po geografskom području - Godina 2004 (vrijednosti u procentima).

	Razlog nekorištenja stambene jedinice				
Geografsko područje	**Iznajmljena**	**Data na besplatno korištenje**	**Nalazi se u drugoj državi**	**Bespravno je koriste drugi**	**Devastirana**
FBiH	0,3	0,5	0,3	0,2	3,7
RS	0,5	0,9	0,8	0,6	4,6
D. Brcko	-	-	-	-	4,0
Bosna i Hercegovina	0,4	0,7	0,5	0,4	4,0

Vrijednosti označene sa '-' nisu pouzdane zbog male veličine uzorka

Aneks III - Ažurirane tabele apsolutnog siromaštva 2011. bazirane na pristupu Svjetske banke iz 2009.

Tabela 1: Veličina apsolutnog siromaštva po entitetima

	Veličina siromaštva					
	2011	2007	promjena	2007	2004	promjena
FBiH	15,1	13,4	-1,7	13,4	18,7	5,3
Stand.greska	1,0	0,8	-0,2	0,8	1,1	0,3
RS	14,9	15,0	-0,1	15,0	16,5	1,5
Stand.greska	1,0	0,9	-0,1	0,9	13	1,6
Brčko Distrikt	10,4	18,8	8,4	18,8	10,1	-8,7
Stand.greska	2,7	2,2	-0,5	2,2	1,9	-0,3
Total BiH	15,0	14,0	-1,0	14,0	17,7	3,7
Stand.greska	0,7	0,6	-0,1	0,6	0,8	1,0

Tabela 2: Distribucija apsolutno siromašnih po entitetima

	Distribucija siromašnih					
	2011	2007	promjena	2007	2004	promjena
FBiH	65,3	61,2	-4,1	61,2	65,4	4,2
Stand.greska	3,6	2,2	-1,4	2,2	2,7	0,5
RS	33,3	36,2	2,9	36,2	33,5	-2,7
Stand.greska	1,7	2,2	0,5	2,2	2,7	3,5
Brčko Distrikt	1,5	2,6	1,1	26	1,1	-1,5
Stand.greska	3,4	0,4	-3,0	0,4	0,3	-0,1
Total BiH	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Stand.greska	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0

Tabela 3: Veličina apsolutnog siromaštva po tipu naseljenih mjesta i

	Veličina siromaštva					
	2011	2007	promjena	2007	2004	promjena
Urbano	9,2	8,2	-1,0	22,9	25,5	-2,5
Stand.greska	0,9	0,7	-0,2	1,9	2,5	0,6
Ostalo	19,0	17,8	-1,2	77,1	74,5	2,5
Stand.greska	1,0	0,9	-0,1	1,9	2,5	3,1
Total BiH	15,0	14,0	-1,0	14,0	17,7	3,7
Stand.greska	0,7	0,6	-0,1	0,6	0,8	1,0

Tabela 4: Distribucija apsolutno siromašnih po tipu naseljenih mjesta

	Distribucija siromašnih					
	2011	2007	promjena	2007	2004	promjena

Urbano	25,2	22,9	-2,3	22,9	25,5	-2,5
Stand.greska	2,0	1,9	-0,1	1,9	2,5	0,6
Ostalo	74,8	77,1	2,3	77,1	74,5	2,5
Stand.greska	3,6	1,9	-1,7	1,9	2,5	3,1
Total BiH	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0
Stand.greska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabela 5: Apsolutno siromaštvo po obrazovnom nivou nosioca domaćinstva (referentne osobe)

	Veličina siromaštva			Distribucija siromaštva			Distribucija stanovništva		
	2011	2007	2004	2011	2007	2004	2011	2007	2004
Bez obrazovanja	32,9	21,2	24,6	12,2	32,4	25,9	5,6	20,8	18,2
Osnovno	23,9	16,7	20,7	46,5	36,6	38,9	29,0	29,8	32,6
Srednje	11,1	9,6	13,9	38,9	29,7	33,5	52,2	42,1	41,9
Post srednje	3,9	3,7	4,4	1,8	1,0	1,1	6,7	3,6	4,1
Više i visoko	1,4	1,1	3,5	0,6	0,3	0,7	6,4	3,6	3,2
Ukupno BiH	15,0	14,0	17,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 6: Apsolutno siromaštvo po statusu zaposlenosti nosioca domaćinstva (referentne osobe)

	Veličina siromaštva			Distribucija siromašnih			Distribucija stanovništva		
	2011	2007	2004	2011	2007	2004	2011	2007	2004
Status									
Zaposlen/a	13,5	11,1	16,2	39,6	30,2	35,4	43,7	38,1	38,9
Samo-zaposlen	17,6	15,9	11,6	9,8	15,5	9,1	8,4	13,6	13,9
Nezaposlen	25,3	20,2	30,5	16,2	16,5	19,1	9,6	11,5	11,1
Penzioner	10,9	13,3	17,3	20,2	25,1	28,8	27,5	26,4	29,6
Student	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Izvan radne snage	19,9	17,5	20,9	14,2	12,7	7,5	10,7	10,2	6,4
Ukupno BiH	15,0	14,0	17,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvor: Zaštita siromašnih u vrijeme globalne krize, Ažurirani izvještaj za BiH 2009, SB, DEP; Izračun autora – podaci o apsolutnom siromaštvu za 2011 godinu

Nejednakost u BiH

Tabela 7: Nejednakost per capita potrošnje po geografskoj pripadnosti i tipu naselja

	Donja polovina distribucije		Gornaj polovina distribucije		Interkvartilno odstupanje	Rep-ovi		
	p25/ p10	p50/p25	p75/p50	p90/p50	p75/p25	p90/ p10	Gini	GE(2)
Total								
2004	1,44	1,47	1,52	2,28	2,23	4,84	34,7	27,9
2007	1,45	1,49	1,52	2,20	2,27	4,72	33,3	23,3
2011	1,44	1,48	1,50	2,18	2,22	4,66	33,4	24,3
Urbano								
2004	1,40	1,47	1,49	2,17	2,19	4,49	33,8	26,0
2007	1,47	1,49	1,48	2,11	2,20	4,62	32,8	22,2
2011	1,44	1,46	1,51	2,16	2,21	4,54	33,3	24,0
Ostalo								
2004	1,44	1,47	1,48	2,23	2,19	4,72	34,2	27,7
2007	1,43	1,45	1,48	2,09	2,16	4,36	31,8	20,5
2011	1,44	1,48	1,50	2,18	2,22	4,66	33,4	24,3

II Indikatori adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera za socijalnu zaštitu u BiH u 2011.

Napomena:

U izvještaju Svjetske banke “Bosna i Hercegovina-Transferi socijalne pomoći u BiH” od 30. Aprila 2009 godine za ažuriranje indikatora adekvatnosti ciljanja budžetskih transfera korištena je zvanična relativna linija siromaštva za BiH za 2007 godinu. Identičan metodološki pristup korišten je za ažuriranje indikatora adekvatnosti ciljanja socijalnih transfera za 2011 godinu pri čemu je korištena zvanična relativna linija siromaštva za BiH za 2011 godinu.

Imajući u vidu da se Projekt „Razvoj, testiranje i vođenje implementacije nove(ih) metodologije(a) za ciljanje budžetskih novčanih naknada u Bosni i Hercegovini“ fokusira na nedoprinosne budžetske transfere tako se tabele u prilogu također u najvećoj mjeri fokusiraju na nedoprinosne budžetske transfere. Doprinosni budžetski transferi su u najvećoj mjeri izostavljeni (npr. starosne penzije). Također smo, shodno ToR, naknade za osobe sa neratnim invaliditetom iskazali posebno (SB Bilješka o politici ih iskazuje pod opštim naslovom Civili: CSR naknade).

Zbog uporedivosti sa Bilješkom o politici SB, prikazali smo i ukupnu socijalnu zaštitu (koja uključuje i doprinosne, tj. nebudžetske transfere). Da bi se imao precizan uvid u tabele koje slijede, uz svaku vrstu naknada smo naveli brojeve iz Modula 11 Upitnika za PAPD 2011 (B1 – B29), a sam Upitnik je Aneks IV ovog izvještaja.

Varijabla korištena za rangiranje koristi potrošnju po ekvivalentu odrasle osobe, referentni period za monetarne vrijednosti je 2011.

Tabela AA.1: Demografija populacije

Tabela AA.1: Demografija populacije

	Kvantil potrošnje						Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Stopa ukupne populacije	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	41,0	59,0	64,5	33,4	2,1
Stopa siromašne populacije	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,0	74,0	61,8	36,5	1,7
Stopa urbane populacije	100,0	12,9	17,2	20,2	22,3	27,3	100,0	0,0	66,4	31,2	2,3
Stopa ruralne populacije	100,0	24,9	21,9	19,8	18,4	14,9	0,0	100,0	63,1	35,0	1,9
Stopa ukupne potrošnje	100,0	8,1	12,9	17,1	23,1	38,8	47,2	52,8	67,6	30,2	2,1
Prosječna potrošnja	9.617,4	3.888,2	6.206,1	8.229,5	11.114,4	18.647,7	11.066,1	8.610,5	10.089,2	8.695,7	9.816,5

Napomena:
Podaci su (Broj osoba u grupi)/(broj osoba u populaciji), koristeći ponderacione fakatore na nivou domaćinstva da bi se izvršile procjene.
Agregat potrošnje je izražen u KM.

Tabela AA.2: Iznosi prosječnih transfera, per capita- Sva domaćinstva

Tabela AA.2 Iznosi prosječnih transfera, Per Capita
Sva domaćinstva

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	946,3	731,1	860,7	930,5	1005,0	1204,0	713,7	996,8	1091,8	845,2	997,7	851,3	879,4
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	108,7	94,0	103,6	121,5	115,6	108,7	94,8	111,7	122,3	99,3	119,1	84,0	182,6
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	64,7	44,4	57,9	71,0	80,4	70,0	45,0	69,0	68,6	62,0	74,2	49,4	17,9
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	9,2	3,2	10,4	18,2	5,5	8,5	3,4	10,4	14,1	5,7	8,0	11,9	,0
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	12,9	12,8	11,1	15,7	16,4	8,4	12,7	12,9	15,1	11,3	17,3	4,7	7,0
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	14,1	17,9	16,0	12,2	11,3	13,1	17,4	13,4	15,3	13,3	10,6	14,3	119,7
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	7,8	15,7	8,2	4,4	2,1	8,7	16,2	6,0	9,1	6,9	9,0	3,7	38,0

Napomena:
Ulazni podaci za tabelu su per capita transferi primljeni od svih domaćinstava u grupi. Uključena su domaćinstva koja nisu primila transfer. Prosjeci su izračunati tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima. Prosjeci su izraženi u KM.

Tabela AA.3: Vrijednost prosječnog transfera, per capita, uključena samo domaćinstva koja su primila transfere – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.3 Vrijednost prosječnog transfer , Per Capita, uključena su samo domaćinstva koja su primila transfere
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	1766,5	1212,9	1444,6	1688,3	2036,2	2767,2	1188,2	1911,3	2107,9	1542,3	1954,0	1467,8	1464,7
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	603,7	410,2	492,6	643,9	767,3	895,2	403,0	664,7	720,1	530,3	790,5	387,5	365,5
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	692,9	470,5	560,9	613,0	912,2	1066,3	474,7	741,2	778,2	639,0	958,4	386,8	472,0
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	936,3	414,9	810,6	1280,9	993,9	978,5	491,1	1001,1	1034,7	804,2	820,7	1146,5	-
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	638,2	493,3	494,2	742,2	868,6	672,4	502,8	677,0	704,4	587,1	716,1	353,3	968,9
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	229,7	196,5	211,4	217,1	242,2	351,2	185,4	246,5	277,9	201,9	247,9	177,3	362,1
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	431,7	378,5	415,4	372,6	223,3	1055,6	366,5	482,0	525,2	371,1	666,2	271,1	162,9

Napomena:
Ulazni podaci u tabeli su prosječni per capita primljeni transfer. Isključena su domaćinstva koja nisu primila transfer. U uzoraku su sva domaćinstva sa pozitivnim per capita transferom. Prosjeci su izračunati tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima. Svi članovi domaćinstva, oni koji su lično primili transfer ili ne su se računali kao korisnici. Za svako domaćinstovo, per capita prosječni transfer je računat kao(Ukupno primljeni transfer)/(Broja članova domaćinstva). Prosjeci su izraženi u KM.

Tabela AA.4: Pokrivenost – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.4 Pokrivenost
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	53,6	60,3	59,6	55,1	49,4	43,5	60,1	52,2	51,8	54,8	51,1	58,0	60,0
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	18,0	22,9	21,0	18,9	15,1	12,1	23,5	16,8	17,0	18,7	15,1	21,7	50,0
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	9,3	9,4	10,3	11,6	8,8	6,6	9,5	9,3	8,8	9,7	7,7	12,8	3,8
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	1,0	,8	1,3	1,4	,6	,9	,7	1,0	1,4	,7	1,0	1,0	-
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	2,0	2,6	2,2	2,1	1,9	1,2	2,5	1,9	2,1	1,9	2,4	1,3	,7
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	6,1	9,1	7,6	5,6	4,7	3,7	9,4	5,4	5,5	6,6	4,3	8,0	33,1
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	1,8	4,2	2,0	1,2	,9	,8	4,4	1,2	1,7	1,9	1,3	1,4	23,3

Napomena:
Pokrivenost programa je dio populacije u svakoj grupi koja prima transfer.
Specifično, pokrivenost je: (Broj osoba u grupi koje žive u domaćinstvu u kome je bar jedan član domaćinstva prima transfer)/(Broj osoba u grupi). Pokrivenost programom je izračunata tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.5: Pokrivenost u RS – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.5 Pokrivenost u RS
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	58,0	63,5	64,9	60,8	55,3	45,5	64,1	56,5	54,5	60,2
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	21,7	25,8	24,4	22,3	18,2	17,6	26,4	20,5	18,3	23,8
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	12,8	12,7	11,6	16,2	11,4	11,9	12,9	12,8	12,0	13,3
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	1,0	0,6	1,3	2,3	0,9	0,1	0,6	1,1	1,4	0,8
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-	1,3	1,4	1,4	1,2	1,9	0,7	1,3	1,3	1,6	1,2
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	8,0	12,6	10,5	5,7	5,3	6,1	12,9	6,9	5,0	10,0
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	1,4	3,6	2,0	0,5	0,7	0,0	3,7	0,8	0,8	1,7

Tabela AA.6: Pokrivenost u FBiH – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.6 Pokrivenost u FBiH
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	51,1	57,2	57,4	50,4	49,1	41,2	57,2	49,8	50,4	51,6
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-	15,1	19,6	18,6	15,2	12,0	9,9	20,4	14,0	15,4	14,8
Boračko invalidske naknade (B6-B10,	7,7	7,4	9,6	9,0	7,7	5,0	7,7	7,8	7,5	7,9
Naknade za civilne žrtve rata (B11-	1,0	0,9	1,3	1,0	0,7	1,1	0,8	1,0	1,4	0,7
Naknade za neratne osobe sa	2,4	3,3	2,9	2,8	1,9	1,2	3,2	2,3	2,5	2,4
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	4,3	5,8	5,4	4,1	3,5	2,6	6,0	3,9	4,9	3,8
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	1,3	3,5	1,3	1,0	0,3	0,6	4,0	0,8	1,4	1,3

Tabela AA.7: Distribucija korisnika – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.7 Distribucija korisnika
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	22,5	22,2	20,6	18,4	16,2	20,0	80,0	39,6	60,4	61,4	36,2	2,3
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	25,4	23,4	21,0	16,7	13,5	23,3	76,7	38,7	61,3	54,0	40,3	5,8
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	20,2	22,1	24,8	18,9	14,0	18,1	81,9	38,7	61,3	53,4	45,7	0,8
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	15,6	26,2	29,0	11,4	17,8	12,7	87,3	57,3	42,7	64,5	35,5	-
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	25,7	22,2	21,0	18,7	12,4	22,3	77,7	43,6	56,4	77,3	22,0	0,8
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	29,7	24,6	18,3	15,2	12,2	27,4	72,6	36,7	63,3	44,9	43,9	11,2
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	45,9	21,9	12,9	10,2	9,1	43,6	56,4	39,3	60,7	48,0	25,2	26,8

Napomena:
Udio korisnika prikazuje proporciju korisnika u svakoj grupi. Specifično, udio korisnika je: (Broj osoba koji žive u grupi u domaćinstvu gdje bar jedan od članova domaćinstva prima transfer)/(Ukupan broj direktnih i indirektnih korisnika). Udio korinika je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.8: Distribucija korisnika u RS – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.8 Distribucija korisnika u RS
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	21,9	22,3	21,0	19,1	15,7	21,5	78,5	36,0	64,0
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	23,8	22,5	20,6	16,9	16,2	23,7	76,3	32,3	67,7
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	19,8	18,2	25,4	17,9	18,7	19,6	80,4	36,0	64,0
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	11,2	25,7	43,9	16,4	2,8	11,2	88,8	50,1	49,9
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	21,4	20,4	18,4	28,6	11,2	19,2	80,8	45,7	54,3
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	31,3	26,1	14,2	13,3	15,2	31,3	68,7	23,6	76,4
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	52,3	29,9	7,1	10,7	0,0	52,3	47,7	21,2	78,8

Tabela AA.9: Distribucija korisnika u FBiH – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.9 Distribucija korisnika u FBiH
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	22,4	22,5	19,7	19,3	16,1	19,2	80,8	41,7	58,3
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	26,0	24,7	20,2	15,9	13,1	23,1	76,9	43,2	56,8
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	19,1	24,9	23,3	19,8	12,9	16,9	83,1	41,0	59,0
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	18,0	26,2	19,7	13,6	22,5	13,5	86,5	61,3	38,7
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	26,9	24,2	23,0	16,0	9,9	22,8	77,2	43,4	56,6
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	27,2	25,1	19,2	16,5	12,1	24,0	76,0	48,8	51,2
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	52,1	19,8	14,9	3,7	9,5	51,0	49,0	44,4	55,6

Tabela AA.10: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja)

Tabela AA.10 Distribucija naknada (Preciznost ciljanja)

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	15,5	18,2	19,7	21,2	25,4	13,5	86,5	47,3	52,7	67,97	30,09	1,94
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	17,3	19,1	22,4	21,3	20,0	15,6	84,4	46,1	53,9	70,66	25,84	3,50
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	13,7	17,9	21,9	24,8	21,6	12,4	87,6	43,5	56,5	73,89	25,53	,58
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	6,9	22,7	39,7	12,1	18,6	6,7	93,3	63,3	36,7	56,54	43,46	,00
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	19,8	17,2	24,4	25,5	13,0	17,6	82,4	48,1	51,9	86,69	12,17	1,14
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	25,4	22,7	17,3	16,0	18,6	22,1	77,9	44,4	55,6	48,44	33,85	17,71
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	40,3	21,1	11,2	5,3	22,3	37,0	63,0	47,9	52,1	74,07	15,81	10,12

Napomena:
Udio naknada je iznos transfera primljenih od strane grupe kao procenat ukupnih transfera primljenih od populacije. Specifično, udio naknada je: (Suma svih transfera primljenih od svih osoba koje žive u datoj grupi)/(Suma svih transfera primljenih od svih osoba koje žive u populaciji). Udio korinika je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva na podacima o domaćinstvima.

Tabela AA.11: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u RS

Tabela AA.11 Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u RS

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	16,7	18,1	21,4	21,2	22,7	16,3	83,7	41,4	58,6
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	20,7	15,6	27,7	17,9	18,1	20,5	79,5	40,5	59,5
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	18,5	14,0	25,6	18,5	23,4	18,5	81,5	35,9	64,1
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	4,8	12,3	64,5	14,1	4,4	4,8	95,2	63,1	36,9
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	15,1	12,6	12,3	35,0	24,9	13,0	87,0	74,8	25,2
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	34,9	22,1	12,8	16,3	13,9	34,9	65,1	30,0	70,0
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	52,1	27,0	14,0	6,9	-	52,1	47,9	25,9	74,1

Tabela AA.12: Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u FBiH

Tabela AA.12 Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) u FBiH

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost	
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	14,8	18,8	18,4	22,0	26,0	12,3	87,7	49,9	50,1
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	15,4	21,5	19,8	22,1	21,2	13,4	86,6	48,6	51,4
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	12,1	19,8	21,1	26,6	20,4	10,4	89,6	46,2	53,8
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	8,5	31,3	18,1	9,7	32,4	8,1	91,9	63,5	36,5
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	20,0	24,9	20,9	21,6	12,6	18,0	82,0	45,0	55,0
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	17,8	22,8	17,8	-	-	12,7	87,3	56,5	43,5
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	37,7	18,7	11,1	3,2	29,2	34,8	65,2	52,8	47,2

Tabela AA.13: Izdašnost transfera – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.13 Izdašnost transfera
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	30,1	47,6	36,1	31,7	27,9	22,9	48,7	28,4	31,1	29,3	31,6	27,7	24,4
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	11,8	18,1	13,3	13,2	11,2	8,1	18,4	11,1	12,5	11,2	14,7	8,2	6,6
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	12,7	19,1	14,8	12,6	13,1	9,3	19,8	12,1	13,0	12,4	16,7	7,5	11,3
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	15,8	17,7	19,5	25,8	13,6	7,9	20,9	15,5	16,0	15,4	12,4	24,5	
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	12,4	21,1	13,0	14,5	12,3	6,3	22,7	11,3	12,4	12,3	13,6	7,2	29,9
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	5,3	10,2	6,4	4,9	3,9	3,6	10,1	4,7	5,7	5,1	5,1	4,8	8,0
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	9,1	15,8	9,8	6,5	2,9	7,9	15,8	7,3	9,2	9,0	15,3	7,7	2,5

Napomene:
Velikodušnost transfera je prosječna vrijednost stope iznosa transfera primljenih transfera od svih korisnika u grupi kao stopa ukupnoe potrošnje svih korisnika u toj grupi. Velikodušnost transfera je izračunata tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.14: Nepokrivenost i odliv – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.14 Nepokrivenost i odliv
Direktni i indirektni korisnici

	Pokriveni siromašni (1)	Siromašni ne-pokriveni (2)	Odliv (prema korisnicima koji nisu siromašni) (3)	Odliv (sredstva prema korisnicima koji nisu sirmašni) (4)	Diferencijal ciljanja (5)=(1)-(3)
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	60,1	39,9	80,0	86,5	-19,9
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	23,5	76,5	76,7	84,4	-53,2
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	9,5	90,5	81,9	87,6	-72,4
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	0,7	99,3	87,3	93,3	-86,6
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	2,5	97,5	77,7	82,4	-75,2
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	9,4	90,6	72,6	77,9	-63,2
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	4,4	95,6	56,4	63,0	-52,0

Napomena:
Nepokrivenost je procenat siromašnih osova koje nisu primile transfer.
Odliv je procenat osoba koje su primile transfer a nisu siromašne.
Uzorak svih domaćinstava. Nepokrivenost i odliv su izračunati tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.15: Uticaj programa na indikatore siromaštva i nejednakosti – Simulacija odsutnosti programa

Tabela AA.15	Uticaj programa na indikator siromaštva i nejednakoti - Simulacija otsutnosti programa						
	Indikator siromaštva			Indikator nejednakosti			
	FGT0	FGT1	FGT2	Gini	GE(0)	GE(1)	GE(2)
Indikator	17,9	4,5	1,8	0,30623	0,15741	0,15688	0,18619
Indikator bez navedenog transfera							
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	31,7	13,2	9,4	0,37283	0,24832	0,21639	0,25217
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	19,6	5,4	2,4	0,31423	0,17039	0,1649	0,19464
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	18,7	4,9	2,0	0,30996	0,16251	0,16079	0,19063
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	18,0	4,5	1,8	0,30690	0,15897	0,1576	0,18685
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	18,1	4,6	1,8	0,30704	0,15857	0,15773	0,18712
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	18,1	4,6	1,8	0,30733	0,15906	0,15803	0,18736
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	18,0	4,6	1,8	0,30676	0,159	0,15749	0,18663

Napomena: Simulirani uticaj na siromaštvo ili indikator nejednakosti uslijed uticaja nekgo transfera pretpostavlja da će se potrošnja domaćinstva smanjiti za puni iznos tog transfera.

Tabela AA.16: Coady - Grosh - Coddinott (CGH) indikator – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.16 Coady-Grosh-Hoddinott (CGH) Indikator
Direktni i indirektni korisnici

	Dno distribucije			
	10%	20%	30%	40%
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	,68	,77	,81	,84
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	,89	,86	,89	,91
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	,49	,69	,76	,79
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	,32	,34	,50	,74
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	1,49	,99	,93	,93
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	1,59	1,27	1,21	1,20
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	2,69	2,01	1,80	1,53

Napomene: CGH indikator poredi dio transfera primljenog od strane kvintila populacije podijeljen sa dijelm populacije u tom kvintilu.
Veći brojevi indiciraju da je program više progresivan.
Program sa neutralnim ciljanjem (u kome svaka osoba primi isti transfer) će imati CGH indikator 1,0.
Indikator je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.17: Coady - Grosh - Coddinott (CGH) indikator – Veličina beneficija

Tabela AA.17 Coady-Grosh-Hoddinott (CGH) Indicator, veličina beneficija

	Dno distribucije				Indeks koncentracije
	10%	20%	30%	40%	
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	,63	,67	,70	,74	,08
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	,75	,78	,79	,78	,05
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	,43	,62	,67	,64	,09
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	,16	,33	,41	,60	,06
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	1,44	,88	,81	,86	,02
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	1,31	1,11	1,12	1,06	-,01
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	2,05	1,85	1,60	1,47	-,08

Napomene: CGH indikator poredi dio transfera primljenog od strane kvintila populacije podijeljen sa dijelm populacije u tom kvintilu.
Veći brojevi indiciraju da je program više progresivan.
Program sa neutralnim ciljanjem (u kome svaka osoba primi isti transfer) će imati CGH indikator 1,0.
Uzorak domaćinstava sa pozitivnim per capita transferom.
Indikator je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.
Indeks koncentracije indicira kako su transferi distribuirani; to je površina između koncentracijske krive transfera i dijagonale na kojoj svi primaju isti transfer.

Tabela AA.18: Dupliciranje transfera u svakoj populacionoj grupi (%)

Tabela AA.18 Dupliciranje transfera u svakoj populacionoj grupi (%)

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
0	46,1	39,0	40,2	44,7	50,2	56,5	39,3	47,6	47,8	45,0	48,4	42,1	40,0
1	37,9	46,2	41,1	38,4	35,3	28,6	45,5	36,3	34,0	40,7	37,2	40,5	16,7
2	12,0	10,5	13,7	12,8	10,8	11,9	10,9	12,2	14,0	10,5	11,0	13,5	18,3
3	2,7	2,4	3,3	2,7	2,7	2,4	2,6	2,7	3,0	2,5	2,4	2,5	14,8
4 ili više	1,3	1,8	1,7	1,4	1,0	,6	1,7	1,2	1,3	1,3	,9	1,4	10,3

Napomene:

Udio populacije koja učestvuje u socijalnim programima prema populacionoj grupi.

Indikator je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabela AA.19: Preklapanje socijalnih programa

Tabela AA.19 Preklapanje socijanih porgrama

	Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	Naknade dječije zaštite (B21-B23)	Naknade socijalne zaštite (B26-B29)
Korisnici programa navedeni u datom redu koji su takođe primili program navedne u koloni							
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100	34	17	2	4	11	3
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100	100	52	5	11	34	10
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100	100	100	1	2	13	1
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100	100	11	100	5	12	8
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100	100	9	2	100	11	3
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100	100	20	2	4	100	5
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100	100	4	5	3	16	100

Tabela AA.20: Preklapanje socijalnih programa prema kvintilu potrošnje (%)

Tabela AA.20 Preklapanje socijalnih programa prema kvintilu potrošnje (%)

	Kvantil potrošnje						Status siromaštva		Geografska		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Porcenat domaćinstava koja su primila:													
Nisu primila niti jedan transfer	48,8	41,6	42,8	47,2	51,8	59,0	42,5	50,1	49,7	48,2	49,6	47,4	48,1
Samo penzije (B1-B5)	48,7	52,7	54,2	51,0	46,9	40,0	51,6	48,1	48,0	49,2	48,6	50,7	17,3
Samo boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samo naknade za civilne žrtve rataB11-B17)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samo naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samo naknade za dječiju zaštitu (B21-B23)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samo socijalnu pomoć (B26-B29)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socijalnu pomoć i druge programe	2,5	5,7	3,0	1,8	1,3	1,0	6,0	1,8	2,3	2,7	1,8	1,9	34,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela AA.21: Coverage – direktni i indirektni korisnici

Table AA.21 Coverage

Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil "potrošnje prije transfera"						Status siromaštva		Geografska pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	53,6	83,2	63,0	51,7	39,7	30,2	60,1	52,2	51,8	54,8	51,1	58,0	60,0
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	18,0	25,3	22,0	18,5	13,7	10,5	23,5	16,8	17,0	18,7	15,1	21,7	50,0
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	9,3	11,4	11,3	11,2	7,6	5,1	9,5	9,3	8,8	9,7	7,7	12,8	3,8
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	1,0	1,9	1,3	,5	,6	,7	,7	1,0	1,4	,7	1,0	1,0	,0
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	2,0	3,9	2,4	1,5	1,2	1,0	2,5	1,9	2,1	1,9	2,4	1,3	,7
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	6,1	8,0	7,6	6,5	4,5	4,1	9,4	5,4	5,5	6,6	4,3	8,0	33,1
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	1,8	4,7	2,0	1,0	,7	,6	4,4	1,2	1,7	1,9	1,3	1,4	23,3

Napomena:

Pokrivenost programa je dio populacije u svakoj grupi koja prima transfer.

Specifično, pokrivenost je: (Broj osoba u grupi koje žive u domaćinstvu u kome je bar jedan član domaćinstva prima transfer)/(Broj osoba u grupi).

Pokrivenost programom je izračunata tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.

Tabele su urađene koristeći potrošnju prije transfera, gdje je nivo prije transfera definisan kao potrošnja per capita od koje su odbijeni svi transferi socijalne zaštite.

Tabela AA.22: Distribucija korisnika (Bazirano na potrošnji prije transfera) – Direktni i indirektni korisnici

Tabela AA.22 Distribucija korisnika (Bazirano na potrošnji prije transfera)
Direktni i indirektni korisnici

	Kvantil "potrošnje prije transfera"						Status siromaštva		pripadnost		Entitet/Distrikt		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	31,1	23,5	19,3	14,8	11,3	20,0	80,0	39,6	60,4	61,4	36,2	2,3
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	28,1	24,4	20,5	15,2	11,7	23,3	76,7	38,7	61,3	54,0	40,3	5,8
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	24,4	24,2	24,0	16,4	11,0	18,1	81,9	38,7	61,3	53,4	45,7	0,8
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	38,9	26,4	9,4	11,3	14,0	12,7	87,3	57,3	42,7	64,5	35,5	0,0
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	39,0	24,3	15,2	11,8	9,8	22,3	77,7	43,6	56,4	77,3	22,0	0,8
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	26,1	24,9	21,2	14,6	13,3	27,4	72,6	36,7	63,3	44,9	43,9	11,2
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	52,2	21,9	11,3	8,2	6,4	43,6	56,4	39,3	60,7	48,0	25,2	26,8

Napomena:
Udio korisnika prikazuje proporciju korisnika u svakoj grupi. Specifično, udio korisnika je: (Broj osoba koji žive u grupi u domaćinstvu gdje bar jedan od članova domaćinstva prima transfer)/(Ukupan broj direktnih i indirektnih korisnika). Udio korinika je izračunat tako što su ponderacioni faktori za domaćinstva korišteni na podacima o pojedincima.
Tabele su urađene koristeći potrošnju prije transfera, gdje je nivo prije transfera definisan kao potrošnja per capita od koje su odbijeni svi transferi socijalne zaštite.

Tabela AA.23/24: Distribucija naknada (preciznost ciljanja) (Bazirano na potrošnji prije transfera)

Tabela AA.23/24 Distribucija naknada (Preciznost ciljanja) (Bazirano na potrošnji prije transfera)

	Kvantil "potrošnje prije transfera"						Status siromaštva		pripadnost		Entitet		
	Total	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	MP	NP	Urbano	Ruralno	FBiH	RS	BD
Ukupno socijalna zaštita (B1-B29)	100,0	42,1	19,2	15,4	12,6	10,7	13,5	86,5	47,3	52,7	67,97	30,09	1,94
Nedoprinosni budžetski transferi(B6-B23, B25-B29)	100,0	42,5	20,5	14,7	11,9	10,4	15,6	84,4	46,1	53,9	70,66	25,84	3,50
Boračko invalidske naknade (B6-B10, B25)	100,0	42,0	19,8	17,0	12,6	8,7	12,4	87,6	43,5	56,5	73,89	25,53	,58
Naknade za civilne žrtve rata (B11-B17)	100,0	53,0	18,9	6,5	10,4	11,2	6,7	93,3	63,3	36,7	56,54	43,46	0
Naknade za neratne osobe sa invaliditetom (B18-B20)	100,0	42,6	27,4	9,4	11,3	9,3	17,6	82,4	48,1	51,9	86,69	12,17	1,14
Naknade dječije zaštite (B21-B23)	100,0	28,0	20,7	18,0	14,9	18,4	22,1	77,9	44,4	55,6	48,44	33,85	17,71
Naknade socijalne zaštite (B26-B29)	100,0	60,6	16,7	8,4	3,7	10,6	37,0	63,0	47,9	52,1	74,07	15,81	10,12

Napomena:
Udio naknada je iznos transfera primljenih od strane grupe kao procenat ukupnih transfera primljenih od populacije. Specifično, udio naknada je: (Suma svih transfera primljenih od svih osoba koje žive u datoj grupi)/(Suma svih transfera primljenih od svih osoba koje žive u populaciji). Udio korisnika je izračunat tako što su korišteni ponderacioni faktori za domaćinstva na podacima o pojedincima.

Aneks IV: Modul 11 upitnika za PAPD 2011

Dodatna tabela za penzije i socijalne naknade **Završni intervju**

Za osobe koje su odgovorile sa DA u pitanju 2, unesite ID ☐☐ i postavite pitanja 3, 4, 5 i 6:

R.br.	Penzije i socijalne naknade	**3.**Na koju vrstu penzije / naknade imate pravo? Da .....1 Ne .....2 Ne znam ...K Odbijeno ...R	**4.** Da li ste primili neku od navedenih penzija / naknada? Da .....1 Ne .....2 Ne znam ....K Odbijeno ....R	**5.** Koji je posljednji mjesečni iznos koji ste primili? (KM)	**6.** Koji je broj penzija/naknada primljenih tokom proteklih 12 mjeseci?
		Šifra	Šifra	Iznos u KM	Broj
	Penzije (PIO/MIO):				
B1	Starosna penzija	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B2	Porodična penzija	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B3	Invalidska penzija	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B4	Penzija iz inostranstva	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B5	Penzije ostvarene pod povoljnim uslovima (boračke)	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Boračko invalidske naknade:				
B6	Lična invalidnina (RVI)	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B7	Dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B8	Ortopedski dodatak	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B9	Porodična invalidnina	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B10	Borački dodatak	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Civilne žrtve rata:				
B11	Lična invalidnina (CŽR)	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B12	Dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B13	Ortopedski dodatak	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B14	Porodična invalidnina	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B15	Mjesečno lično novčano primanje / Dodatna novčana pomoć	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B16	Dodatak za člana porodice nesposobnog za rad	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B17	Dodatak za samohranost	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Neratne osobe sa invaliditetom:				
B18	Lična invalidnina (OSI)	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B19	Dodatak za njegu i pomoć od strane druge osobe	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B20	Ortopedski dodatak	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Dječija zaštita:				
B21	Dječiji dodatak	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B22	Porodiljska naknada	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B23	Dječiji paketi	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Naknade za nezaposlene:				
B24	Novčana naknada za nezaposlene nakon prestanka radnog odnosa	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B25	Naknade za demobilisane borce	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Socijalna zaštita:				
B26	Trajna novčana pomoć	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B27	Privremena, jednokratna ili druga novčana pomoć (institucije vlasti)	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B28	Subvencije za stanovanje, grijanje i sahrane	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B29	Pomoć za osposobljavanje	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
	Ostalo:				
B30	Stipendije	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐
B31	Ostalo (upisati):_____	☐	☐	☐☐☐☐☐	☐☐